Агуулга

Монгол улсын нийгэм, эдийн засгийн байдал 3

I. Нийгмийн үзүүлэлт 6

1. Хүн ам 6
2. Хөдөлмөр 6
3. Нийгмийн даатгал, халамж 7
4. Эрүүл мэнд 8
5. Гэмт хэрэг 10

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт.......................................12

1. Үнэ 13
   Орон сууцны үнийн индекс 15
2. Мөнгө, зээл, үнэт цаас 17
3. Улсын нэгдсэн төсөв 21
4. Гадаад худалдаа 22

III. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ 24

1. Бизнес регистр 13
2. Хөдөө аж ахуй 24
3. Аж үйлдвэр 13
4. Барилга 24
5. Тээвэр 29
6. Шуудан, холбоо 13
7. Хилээр нэвтэрсэн зорчигчид 13

IV. Бусад 31

1. Цаг уур, агаарын бохирдол 31

V. Хавсралт хүснэгтүүд 33

VII. Дэлхийн эдийн засаг, гадаад зах зээлийн тойм 46

Ерөнхий тэмдэглэл

I.Үгийн товчлол:

I.1 Аймаг, нийслэл

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БУ	Булган
ГО	Говь-Алтай
ДО	Дорноговь
ДД	Дорнод
ДУ	Дундговь
ЗА	Завхан
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
УВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
ДА	Дархан-Уул
УБ	Улаанбаатар
ОР	Орхон
ГС	Говьсүмбэр

I.2 Бусад

ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
ААНБ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

II. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

...	**мэдээлэл байхгүй**
0.0	**маш бага тоо**
-	**гүйцэтгэл байхгүй.**

Монгол Улсын нийгэм,
эдийн засгийн байдал
(2013 оны эхний 9 сарын байдлаар)

I. Нийгмийн үзүүлэлт

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 59685 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 59990 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эхийн тоо 4074 буюу 7.3 хувиар, хүүхдийн тоо 4134 буюу 7.4 хувиар өссөн байна.

Улсын хэмжээгээр энэ оны эхний 9 сард нялхсын эндэгдэл 853 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9 хүүхэд буюу 1.1 хувиар, 1-5 хүртэлх насандаа 204 хүүхэд эндэж, 19 хүүхэд буюу 10.3 хувиар өсчээ.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 37.6 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.5 мян.хүн буюу 14.7 хувиар буурчээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2013 оны эхний 9 сард 913.1 тэрбум төг, зарлага 785.1 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс орлого 163.7 тэрбум төг буюу 21.8 хувь, зарлага 118.7 тэрбум төг буюу 17.8 хувиар өслөө.

Нийгмийн халамжийн сангаас 2013 оны эхний 9 сард 183.8 мян.хүнд 99.4 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо 9.1 мян.хүн буюу 5.2 хувиар, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 31.1 тэрбум төг буюу 45.5 хувиар өсчээ.

“Хүний хөгжил” сангаас 2013 оны эхний 9 сард 18 хүртэлх насны 953.1 мянган хүүхдэд 168.6 тэрбум төгрөгийг хүүхдийн мөнгөнд, 215.1 мянган иргэнд 21.8 тэрбум төгрөгийг 21.0 мян.төгрөгийн хишиг хувьд, 5.4 мянган ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд 4.3 тэрбум төгрөгийг 1 сая төгрөгийн хишиг хувьд зориулан олгожээ.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2013 оны эхний 9 сард 29242 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3159 хүн буюу 9.7 хувиар буурахад салхин цэцгээр өвчлөгчдийн тоо 1785 хүн буюу 94.9 хувь, тэмбүүгээр өвчлөгчдийн тоо 974 хүн буюу 28.2 хувиар өссөн хэдий ч вирүст хепатитаар өвчлөгчдийн тоо 2965 хүн буюу 58.8 хувь, гахайн хавдраар өвчлөгчдийн тоо 2701 хүн буюу 34.7 хувь буурснаас голлон шалтгаалжээ.

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 18816 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 2656 хэрэг буюу 16.4 хувиар өсчээ. Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт гэмт хэргийн тоо нэмэгдэхэд өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (1778), хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг (821) зэрэг гэмт хэрэг өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Гэмт хэргийн улмаас 6025 хүн гэмтэж, 698 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс гэмтсэн хүний тоо 421 буюу 7.5 хувиар өсч, харин нас барсан хүний тоо 19 буюу 2.6 хувиар буурсан байна.

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт

Хэрэглээний үнийн улсын индекс (ХҮУИ) 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 1.4 хувь, оны эхнээс 8.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.9 хувиар өслөө.

Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн дүн 0.5 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 2.6 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийнх 1.8 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2) 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 8482.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 71.9 тэрбум төг буюу 0.9 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1369.8 тэрбум төг буюу 19.3 хувиар өсчээ.

Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 875.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 7.1 тэрбум төг буюу 0.8 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 129.3 тэрбум төг буюу 17.3 хувиар өсчээ.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 10153.5 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 370.4 тэрбум төг буюу 3.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3286.2 тэрбум төг буюу 47.9 хувиар өсчээ.

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 153.4 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 33.0 тэрбум төг буюу 17.7 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 36.4 тэрбум төг буюу 31.1 хувиар өсчээ.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 537.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 72.4 тэрбум төг буюу 15.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 230.9 тэрбум төг буюу 75.4 хувиар өссөн байна.

Үнэт цаасны арилжаагаар 2013 оны эхний 9 сард 20.1 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийгдэж, 42.9 сая ш үнэт цаас арилжигдсан байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс үнэт цаасны гүйлгээ 122.8 тэрбум төг буюу 86.0 хувь, арилжигдсан үнэт цаасны тоо 86.6 сая ш буюу 66.9 хувиар буурчээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого, тусламжийн нийт хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 3936.8 тэрбум төг, зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 4067.6 тэрбум төг болж, улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл 130.9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарлаа.

Нэгдсэн төсвийн урсгал орлого 2013 оны эхний 9 сард 3936.1 тэрбум төг, урсгал зардал 3166.9 тэрбум төг болж тэнцвэржүүлсэн урсгал тэнцэл 769.2 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарав.

Татварын нийт орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 385.8 тэрбум төг буюу 12.5 хувиар нэмэгдэхэд бусад татварын орлого 113.1 тэрбум төг буюу 19.7 хувиар буурсан хэдий ч дотоодын бараа, үйлчилгээний татварын орлого 192.1 тэрбум төг буюу 16.3 хувь, орлогын албан татварын орлого 139.1 тэрбум төг буюу 23.3 хувь, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 136.8 тэрбум төг буюу 29.1 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Татварын бус орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 99.5 тэрбум төг буюу 27.6 хувиар өсөхөд хувьцааны ногдол ашгийн орлого 28.4 тэрбум төг буюу 76.2 хувь, бусад нэр заагдаагүй орлого 2.6 тэрбум төг буюу 5.9 хувиар буурсан хэдий ч газрын тосны орлого 59.9 тэрбум төг буюу 2.1 дахин; хүү, торгуулийн орлого 59.1 тэрбум төг буюу 2.3 дахин өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 4067.6 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 23.9 тэрбум төг буюу 0.6 хувиар нэмэгдсэн нь татаас ба шилжүүлэг 221.5 тэрбум төг буюу 13.8 хувь, хөрөнгийн зардал 112.2 тэрбум төг буюу 12.3 хувиар буурсан хэдий ч бараа, үйлчилгээний зардал 252.5 тэрбум төг буюу 18.2 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 57.7 тэрбум төг буюу 2.3 дахин, зээлийн үйлчилгээний төлбөрийн зардал 47.4 тэрбум төг буюу 51.9 хувиар нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Монгол Улс 2013 оны эхний 9 сард дэлхийн 126 оронтой худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 7923.3 сая ам.долл, үүнээс экспорт 3097.8 сая ам.долл, импорт 4825.4 сая ам.доллар байна.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 9 сард 1.7 тэрбум ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 286.6 сая ам.долл буюу 14.2 хувиар буурчээ.

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 554.1 сая ам.долл буюу 6.5 хувь, импортын хэмжээ 420.4 сая ам.долл буюу 8.0 хувь, экспортын хэмжээ 133.8 сая ам.долл буюу 4.1 хувиар буурчээ.

Экспортын 96.9 хувийг эрдэс бүтээгдэхүүн, нэхмэл бүтээгдэхүүн, үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос, түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, тэдгээрээр хийсэн эдлэл, тэдгээрийн эд анги эзэлж байна

III. Эдийн засгийн салбарын үзүүлэлт

Улсын хэмжээнд 2012 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 17.7 сая хээлтэгч малын 15.3 сая хээлтэгч буюу 86.4 хувь нь 2013 оны эхний 9 сард төллөсөн байна.

Улсын хэмжээгээр 2013 оны 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар 205.4 мян.т үр тариа, 162.0 мян.т төмс, 88.3 мян.т хүнсний ногоо хураaж, 923.8 мян.т хадлан, 20.8 мян.т гар тэжээл, 2.4 мян.т дарш бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хүнсний ногоо 10.8 мян.т буюу 14.0 хувь, дарш 1.9 мян.т буюу 4.7 дахин өсч, төмс 57.6 мян.т буюу 26.2 хувь, үр тариа 20.9 мян.т буюу 9.2 хувь, хадлан 86.4 мян.т буюу 8.5 хувь, гар тэжээл 4.5 мян.т буюу 17.7 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, 2013 оны эхний 9 сард 1796.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 185.6 тэрбум төг буюу 11.5 хувиар өслөө. Энэхүү өсөлтөд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын зэсийн баяжмал, газрын тос, алт зэрэг гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 37.9-67.8 хувиар, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын амтат ус, ундаа, катодын зэс, хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн, ган төмөр хийц, самнасан ноолуур, бетон зуурмаг, вакуум цонх, хаалга,

нэхий дээл, хэвлэмэл хуванцар карт зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 0.5 хувиас 7.5 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Бүх төрлийн тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 30.7 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 258.8 сая зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 0.5 сая.т буюу 1.7 хувиар буурч, харин зорчигчдын тоо 41.5 сая хүн буюу 19.1 хувиар өсчээ.

Төмөр замын тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 15495.8 мян.т ачаа тээж, давхардсан тоогоор 2898.8 мян.зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 410.0 мян.т буюу 2.7 хувиар өсч, зорчигчдын тоо 146.2 мян.хүн буюу 4.8 хувиар буурчээ. Төмөр замын тээврийн салбарын орлого 2013 оны эхний 9 сард 313.5 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 220.1 сая төг буюу 0.1 хувиар өсчээ.

Агаарын тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 3117.4 т ачаа тээж, давхардсан тоогоор 600.7 мян.зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 56.0 т буюу 1.8 хувь, зорчигчдын тоо 9.8 мян.хүн буюу 1.7 хувиар өсчээ.

Агаарын тээврийн салбарын орлого 2013 оны эхний 9 сард 173.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 14.6 тэрбум төг буюу 9.2 хувиар нэмэгдэв.

Барилга угсралт, их засварын ажил 2013 оны эхний 9 сард 1132.6 тэрбум төг болж, 1024.5 тэрбум төг буюу 90.0 хувь нь дотоодын, 108.0 тэрбум төг буюу 10.0 хувь нь гадаадын барилгын байгууллагуудад ногдож байна.

Барилга угсралт, их засварын ажил өмнөх оны мөн үеийнхээс 731.7 тэрбум төг буюу 2.8 дахин өсөхөд дотоодын байгууллагын гүйцэтгэсэн ажил 626.6 тэрбум төг буюу 2.6 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөллөө.

Ус, цаг уурын хүрээлэнгийн мэдээгээр хамгийн их хур тунадас 2013 оны 9 дүгээр сард Дорнод аймгийн Баян-Уул суманд орж 66.1 мм-т хүрчээ. Энэ оны 9 дүгээр сард Дорноговь аймгийн Эрдэнэ суманд хамгийн их температур 35.0 хэм, Завхан аймгийн Отгон, Баянхонгор аймгийн Баянбулаг суманд хамгийн бага температур -14.0 хэм байлаа. Салхины хамгийн их хурд Говь-Алтай аймгийн Бугат, Өмнөговь аймгийн Манлай суманд 28 м/с хүрчээ.

Азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламж 2013 оны 9 дүгээр сард Улаанбаатар хотын Баруун дөрвөн замын орчимд 19 удаа, Хархорин захын орчимд 4 удаа, 32-ын тойрог орчимд 2 удаа, 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол, 32-ын тойрог орчимд тус бүр 21 удаа, Хархорин захын орчимд 14 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 9 удаа, 2.5 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол орчимд 4 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 3 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан байна.

Аюулт үзэгдэл, осол 2013 оны эхний 9 сард 3477 удаа гарсны улмаас 186 хүн амь насаа алдаж, 235.3 мян.толгой мал, тэжээвэр амьтан хорогджээ. Энэ оны эхний 9 сард объектын түймэр 2919 удаа, ой, хээрийн түймэр 135 удаа, гол, нуурын усанд хүн унасан осол 115 удаа, мал, амьтны халдварт галзуу өвчин 68 удаа, аадар бороо, үерийн аюулт үзэгдэл 52 удаа, хүчтэй салхи шуурга 36 удаа, 3.5-аас дээш магнитудын газар хөдлөлт 35 удаа, аянгын аюулт үзэгдэл 27 удаа, химийн хорт бодисын алдагдалтай холбоотой ослын дуудлага 24 удаа, хүн, малын халдварт боом өвчин 17 удаа, үйлдвэрлэлийн осол 10 удаа бүртгэгджээ.

Энэ оны эхний 9 сард объектын түймрийн улмаас 8.2 тэрбум төг, ой, хээрийн түймрийн улмаас 4.6 тэрбум төг, аадар бороо, үерийн аюулт үзэгдлийн улмаас 3.1 тэрбум төг, хүчтэй салхи шуурганы аюулт үзэгдлийн улмаас 621.7 сая төг, шүлхий өвчний улмаас 595.5 сая төг, аянгын аюулт үзэгдлийн улмаас 125.8 сая төг, мал, амьтны халдварт галзуу, боом, цэцэг, үхрийн хорт салст халуурал өвчин болон тэсэрч дэлбэрэх бодисын ослын улмаас 72.7 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Гол нуурын усанд унасан ослоор 114 хүн, объектын түймрээр 47 хүн, аянгын аюулт үзэгдлээр 8 хүн, бичил уурхайн нурангины ослоор 6 хүн, үйлдвэрлэлийн ослоор 5 хүн, аадар бороо үерийн аюулт үзэгдлийн улмаас 3 хүн, ой, хээрийн түймэрт 2 хүн, хүчтэй салхи шуурганы улмаас 1 хүн амь насаа алджээ.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс аюулт үзэгдэл, ослын тохиолдол 472-оор нэмэгдэв.

Хорогдсон, устгасан мал, тэжээвэр амьтдын тоо 2013 оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 223.1 мян.толгойгоор илүү байна.

I. Нийгмийн үзүүлэлт

I.1. Хүн ам

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 59685 эх амаржиж, 59990 хүүхэд төрүүлжээ. 1000 хүнд ногдох төрөлт 21.4, нас баралт 4.3, ердийн цэвэр өсөлт 17.1 байна. (Зураг I.1). Өмнөх оны мөн үеийнхээс 1000 хүнд ногдох төрөлт 1.1 пунктээр, ердийн цэвэр өсөлт 1.5 пунктээр өсч, нас баралт 0.4 пунктээр буурчээ.

Зураг I.1

Төрөлт, нас баралт, ердийн цэвэр өсөлт, 1000 хүнд ногдохоор, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

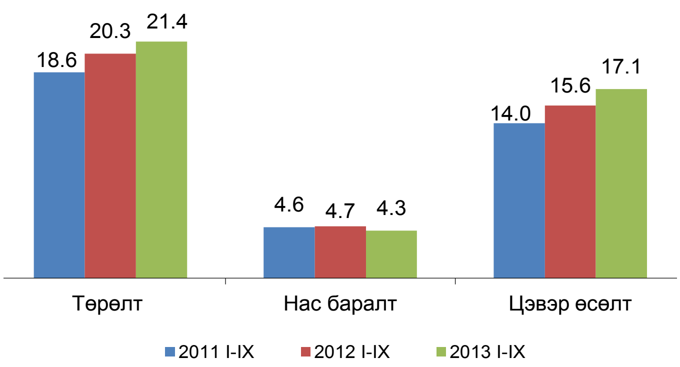

Эх үүсвэр: Эрүүл Мэндийн Яамны мэдээлэл

Энэ оны эхний 9 сард 1000 хүнд ногдох төрөлт Говьсүмбэр (3.6 пунктээр), Орхон (2.3), Ховд, Баян-Өлгий (1.2) Баянхонгор (1.0), Дархан-Уул (0.6), Хөвсгөл (0.3) аймаг болон Улаанбаатар (2.4) хотод улсын дунджаас дээгүүр, харин Төв (10.6 пунктээр), Сэлэнгэ (7.2), Булган (6.8), Сүхбаатар (4.1), Өмнөговь (3.9), Хэнтий (3.5), Дундговь (3.3), Завхан, Дорноговь (3.2), Архангай (2.3), Говь-Алтай (1.6), Өвөрхангай (0.9), Увс (0.7), Дорнод (0.2) аймагт улсын дунджаас доогуур түвшинд байна.

1000 хүнд ногдох нас баралт Дорнод, Хөвсгөл (0.8 пунктээр), Сүхбаатар (0.7), Завхан (0.6), Өвөрхангай (0.2), Дундговь (0.1) аймаг болон Улаанбаатар (0.1) хотод улсын дунджаас дээгүүр, харин Төв (1.1 пунктээр), Баян-Өлгий (1.0), Говьсүмбэр, Өмнөговь (0.9), Сэлэнгэ (0.6), Хэнтий (0.5), Ховд, Архангай (0.4), Увс (0.3), Булган, Дорноговь (0.1) аймагт улсын дунджаас доогуур, Говь-Алтай, Баянхонгор, Орхон, Дархан-Уул аймагт улсын дундаж түвшинд байна.

Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт Говьсүмбэр (4.5 пунктээр), Орхон (2.3), Баян-Өлгий (2.2), Ховд (1.6), Баянхонгор (1.0), Дархан-Уул (0.6) аймаг болон Улаанбаатар (2.3) хотод улсын дунджаас дээгүүр, бусад аймагт доогуур байна.

I.2 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 37.6 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.5 мян.хүн буюу 14.7 хувиар буурч, 2013 оны 8 дугаар сарынхаас 359 хүн буюу 1.0 хувиар өссөн байна. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 20.7 мянга буюу 55.2 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.4 пунктээр өсчээ. Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөрийн хэлтэст 2013 оны эхний 9 сард ажилгүй 73.9 мян. иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 42.0 мян.иргэн ажилд зуучлагдан орж, 7.1 мян.иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагджээ (Зураг I.2).

Зураг I.2

Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

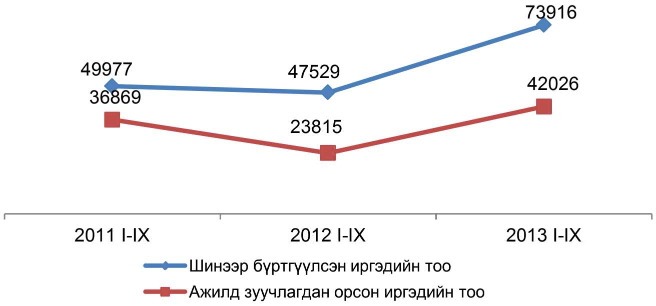

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 0.5 хувийг магистр, доктор, 29.9 хувийг дипломын болон бакалаврын, 6.8 хувийг тусгай мэргэжлийн дунд, 6.7 хувийг техникийн болон мэргэжлийн, 41.5 хувийг бүрэн дунд, 10.5 хувийг суурь, 3.1 хувийг бага боловсролтой, 1.0 хувийг боловсролгүй иргэд эзэлж байна (Зураг I.3). Улсын хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй

Зураг I.3

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшнээр, 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст

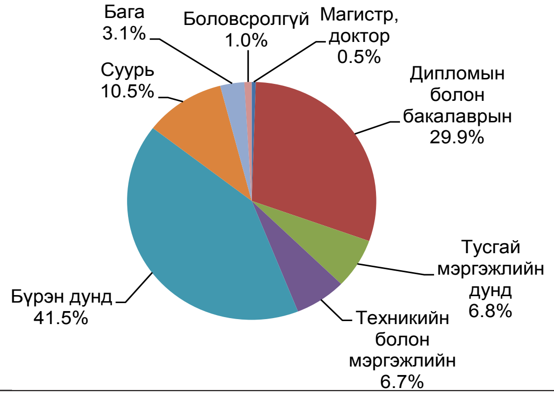

иргэдийн 23.6 мянга буюу 62.8 хувь нь 15-34 насны залуучууд байгаа бөгөөд энэ үзүүлэлт Өвөрхангай, Баянхонгор, Хэнтий, Дорноговь, Дорнод, Увс, Говьсүмбэр, Архангай, Орхон, Баян-Өлгий, Өмнөговь аймагт улсын дунджаас 0.4-10.8 пунктээр их байна.

** - Эх үүсвэр: Хөдөлмөрийн яамны сар бүрийн мэдээ*

1.3 Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2013 оны эхний 9 сард 913.1 тэрбум төг, зарлага 785.1 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс орлого 163.7 тэрбум төг буюу 21.8 хувь, зарлага 118.7 тэрбум төг буюу 17.8 хувиар өслөө.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2013 оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 163.7 тэрбум төгрөгөөр өсөхөд ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 2255.3 сая төг буюу 9.4 хувиар буурсан хэдий ч тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого 99.7 тэрбум төг буюу 18.3 хувь, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 22.2 тэрбум төг буюу 81.8 хувь, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого 29.6 тэрбум төг буюу 26.6 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 2013 эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 118.7 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэхэд тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага 91.1 тэрбум төг буюу 17.4 хувь, тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 13.0 тэрбум төг буюу 43.3 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Нийгмийн даатгалын сангаас олгосон тэтгэврийн хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 603.2 тэрбум төг болж, 73.3 хувийг өндөр настны тэтгэвэр, 12.2 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тэтгэвэр, 8.9 хувийг цэргийн тэтгэвэр, 5.6 хувийг тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс өндөр настны тэтгэвэр 20.8 хувь, цэргийн тэтгэвэр 24.7 хувь, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тэтгэвэр 17.6 хувь, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр 13.0 хувиар өсчээ (Зураг I.4).

Зураг I.4

Нийгмийн даатгалын сангаас олгосон тэтгэврийн бүтэц, төрлөөр, хувиар, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар

Нийгмийн даатгалд 2013 оны эхний 9 сард 726.9 мян.хүн шимтгэл төлөгч, даатгуулагчаар бүртгэгдсэний 493.9 мянга буюу 67.9 хувь нь аж ахуйн нэгж, байгууллагынх, 233.0 мянга буюу 32.1 хувь нь төсөвт байгууллагынх байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт шимтгэл төлөгч, даатгуулагчдын тоо 68.9 мянга буюу 10.5 хувь, үүнээс аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 51.3 мянга буюу 11.6 хувь, төсөвт байгууллагынх 17.6 мянга буюу 8.2 хувиар нэмэгдсэн байна.

Нийгмийн халамж

Нийгмийн халамжийн сангаас 2013 оны эхний 9 сард 183.8 мян.хүнд 99.4 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо 9.1 мян.хүн буюу 5.2 хувиар, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 31.1 тэрбум төг буюу 45.5 хувиар өсчээ.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжид хамрагдагчдын 47.1 хувь нь жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүд, 31.9 хувь нь халамжийн тэтгэвэр авагчид, 11.0 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэд, 8.8 хувь нь ахмад настныг асарч буй иргэд, 1.2 хувь нь бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн авч өсгөж буй иргэд байна (Зураг I.5).

Зураг I.5

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжид хамрагдагчдын бүтэц, хувиар, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар

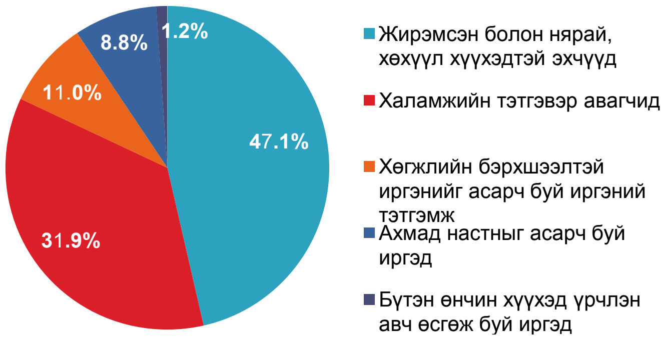

Нийгмийн халамжийн сангаас 2013 оны эхний 9 сард олгосон нийт тэтгэвэр, тэтгэмжийн 56.4 тэрбум төг буюу 56.7 хувийг халамжийн тэтгэвэрт, 27.3 тэрбум төг буюу 27.4 хувийг жирэмсэн нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд, 8.2 тэрбум төг буюу 8.3 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэдэд, 6.3 тэрбум төг буюу 6.4 хувийг ахмад настныг асарч буй иргэдэд, 1.2 тэрбум төг буюу 1.2 хувийг бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн авч өсгөсний тэтгэмжид зарцуулсан байна (Зураг I.6).

Зураг I.6

Нийгмийн халамжийн сангаас олгосон тэтгэвэр, тэтгэмжийн бүтэц, хувиар, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар

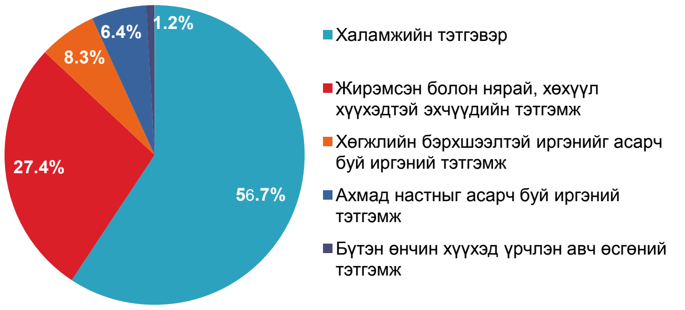

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 2013 оны эхний 9 сард 58.6 мян.хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.9 мян.хүн буюу 3.2 хувиар буурсан хэдий ч олгосон тэтгэврийн хэмжээ 17.6 тэрбум төг буюу 45.5 хувиар өсчээ.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтөд 276.7 мян.хүн хамрагдсаны 25.8 хувь нь ахмад настан, 65.8 хувь нь нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламжид хамрагдсан иргэд, 6.1 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, 6.0 хувь нь нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдсан иргэд, 1.0 хувь нь алдар цолтой ахмадууд байна.

Хүний хөгжил сангаас 2013 оны эхний 9 сард 18 хүртэлх насны 953.1 мянган хүүхдэд 168.6 тэрбум төгрөгийг хүүхдийн мөнгөнд, 215.1 мянган иргэнд 21.8 тэрбум төгрөгийг 21.0 мян.төгрөгийн хишиг хувьд, 5.4 мянган ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд 4.3 тэрбум төгрөгийг 1 сая төгрөгийн хишиг хувьд зориулан олгожээ.

1.4. Эрүүл мэнд

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 59685 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 59990 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эхийн тоо 4074 буюу 7.3 хувиар, хүүхдийн тоо 4134 буюу 7.4 хувиар өссөн байна (Зураг I.7). Энэ оны 9 дүгээр сард 6981 хүүхэд амьд төрсөн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 564 хүүхэд буюу 8.7 хувиар нэмэгдлээ.

Энэ оны эхний 9 сард нялхсын эндэгдэл 853 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9 хүүхэд буюу 1.1 хувиар, 1-5 хүртэлх насандаа 204 хүүхэд эндэж, 19 хүүхэд буюу 10.3 хувиар өсчээ (Зураг I.8). Энэ оны эхний 9 сард жирэмслэлт болон төрөлтийн улмаас 21 эх энджээ.

Нялхсын эндэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сард 101 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 30 хүүхдээр, 1-5 хүртэлх насандаа 36 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 15 хүүхдээр нэмэгджээ.

1000 амьд төрөлтөд ногдох нялхсын эндэгдэл 2013 оны эхний 9 сард 14 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1 хүүхдээр буурсан бөгөөд энэ үзүүлэлт Говь-Алтай (23), Хөвсгөл

Зураг I.7

Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхдийн тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

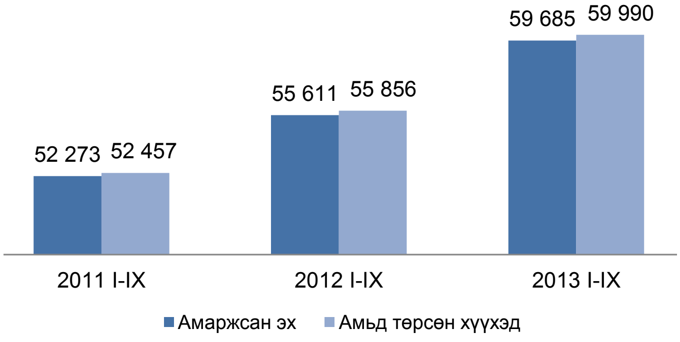

Зураг I.8

Эндсэн хүүхдийн тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

(22), Баянхонгор (20) аймагт 6-9 хүүхдээр, Говьсүмбэр (19), Архангай (18), Сүхбаатар (17), Увс (17), Өмнөговь (17), Дорноговь (16), Завхан (16), Баян-Өлгий (15), Хэнтий (15) аймагт 1-5 хүүхдээр илүү байна.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сард 137 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 45 хүүхдээр нэмэгдсэн байна. 1000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл энэ оны эхний 9 сард 18 болж, өмнөх оны мөн үеийнхтэй адил байна.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2013 оны эхний 9 сард 29242 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3159 хүн буюу 9.7 хувиар буурахад салхин цэцгээр өвчлөгчдийн тоо 1785 хүн буюу 94.9 хувь, тэмбүүгээр өвчлөгчдийн тоо 974 хүн буюу 28.2 хувиар өссөн хэдий ч вирүст хепатитаар өвчлөгчдийн тоо 2965 хүн буюу 58.8 хувь, гахайн хавдраар өвчлөгчдийн тоо 2701 хүн буюу 34.7 хувь буурснаас голлон шалтгаалжээ.

Энэ оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс салхин цэцгээр өвчлөгчдийн тоо Дорноговь аймагт 222 хүн буюу 6.8 дахин, Дорнод аймагт 310 хүн буюу 5.0 дахин, Өмнөговь аймагт 135 хүн буюу 5.2 дахин, Хэнтий аймагт 125 хүн буюу 4.6 дахин, тэмбүүгээр өвчлөгчдийн тоо Сүхбаатар аймагт 90 хүн буюу 2.4 дахин, Дорнод аймагт 87 хүн буюу 1.5 дахин өсчээ. Харин гахайн хавдраар өвчлөгчдийн тоо Улаанбаатар хотод 5215 хүн буюу 4.7 дахин, вирүст хепатитаар өвчлөгчдийн тоо Дундговь аймагт 123 хүн буюу 6.6 дахин буурчээ.

Халдварт өвчнөөр 2013 оны 9 дүгээр сард 2498 хүн өвчилж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 141 хүн буюу 5.4 хувиар буурлаа.

Энэ оны 9 дүгээр сард боом өвчний тохиолдол Завхан аймагт 4, Увсад 1, хачигт рикеттиоз Хөвсгөл, Хэнтий, Орхон аймагт тус бүр 1 гарчээ.

10 000 хүн тутамд ногдох халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2013 оны эхний 9 сард улсын дунджаар 104 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 14 хүнээр буурав (Зураг I.9).

Улаанбаатар хотод энэ оны 9 дүгээр сард ХДХВ/ДОХ-ын тохиолдол 2 гарч, улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн ХДХВ/ДОХ-ын нийт тохиолдол 147 байна.

Зураг I.9

10 000 хүн амд ногдох халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

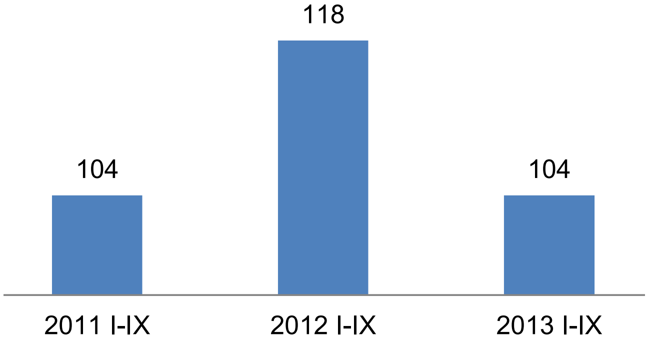

Зураг I.10

Нас барсан хүний тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

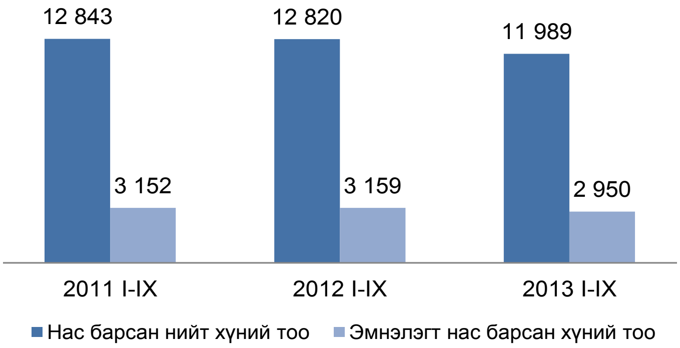

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 11989 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 831 хүн буюу 6.5 хувиар буурчээ (Зураг I.10). Эмнэлэгт нас барсан хүний тоо энэ оны эхний 9 сард 2950 болж өмнөх оны мөн үеийнхээс 209 хүн буюу 6.6 хувиар буурав. Энэ нь нийт нас баралтын 24.6 хувийг эзэлж байна. Нас барсан хүний тоо энэ оны 9 дүгээр сард 1303 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 39 хүн буюу 3.0 хувиар нэмэгдэв.

Энэ оны эхний 9 сард 540.0 мян.хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 9333 хүн буюу 1.8 хувиар нэмэгджээ. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо 2013 оны 9 дүгээр сард 54.1 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1991 хүн буюу 3.8 хувиар нэмэгдэв.

Хувийн эмнэлгүүд 2013 оны эхний 9 сард 961.1 мян.хүнд үйлчилж 34.0 тэрбум төгрөгийн төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлжээ. Хувийн эмнэлгээр үйлчлүүлсэн хүний тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.9 хувиар буурч, төлбөрт үйлчилгээний хэмжээ 4.3 хувиар өсөв.

I.5. Гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 18816 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 2656 хэрэг буюу 16.4 хувиар өсчээ. (Зураг I.11). Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт гэмт хэргийн тоо нэмэгдэхэд өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (1778), хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг (821) зэрэг гэмт хэрэг өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 60.3 хувь нь нийслэлд, 38.8 хувь нь аймгуудад, 0.4 хувь нь төмөр замын цагдаагийн хэлтэст, 0.4 хувь нь иргэний агаарын тээврийн салбарт, 0.1 хувь нь бусад газарт 2013 оны эхний 9 сард бүртгэгджээ.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 46.2 хувийг хүндэвтэр, 45.1 хувийг хөнгөн, 7.0 хувийг хүнд, 1.7 хувийг онц хүнд гэмт хэрэг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс хөнгөн хэргийнх 2.2 пункт, хүндэвтэр хэргийнх 0.6 пунктээр өсч, хүнд хэргийнх 2.0 пункт, онц хүнд хэргийнх 0.8 пунктээр буурсан байна, (Зураг I.12).

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс Ховд аймагт 57.5 хувь, Сүхбаатар аймагт 36.6 хувь, Дорнод аймагт 33.3 хувь, Дундговь аймагт 32.5 хувь, Төв аймагт 28.6 хувь, Баянхонгор аймагт 28.4 хувь, Булган аймагт 27.3 хувь, Орхон аймагт 21.4 хувь, Улаанбаатар хотод 22.5 хувь, Дархан-Уул аймагт 18.2 хувь, Говьсүмбэр аймагт 10.8 хувь, Говь-Алтай аймагт 9.3 хувь, Өмнөговь аймагт 7.4 хувь, Сэлэнгэ аймагт 3.0 хувь, Завхан аймагт 1.7 хувь, Увс аймагт 1.3 хувь, Дорноговь аймагт 0.2 хувиар нэмэгдсэн бол Хэнтий аймагт 40.0 хувь, Баян-Өлгий аймагт 18.4 хувь, Өвөрхангай аймагт 4.9 хувь, Хөвсгөл аймагт 4.3 хувь, Архангай аймагт 4.2 хувиар буурчээ.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн 284 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 131 хэрэг буюу 31.6 хувиар буурсан байна. Малын хулгайн 959 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь нийт гэмт хэргийн 5.1 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 39 хэрэг буюу 3.9 хувиар буурчээ.

Сэжигтэн нь тодорхойгүй байсан 7982 хэргийн 53.0 хувийнх нь холбогдогч нь тогтоогдож, яллагдагчаар татагдсанаар гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд өмнөх оны мөн үеийнхээс 4.9 пунктээр, нийслэлийн хэмжээнд 3.1 пунктээр буурсан байна. (Зураг I.13).

Зураг I.11

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

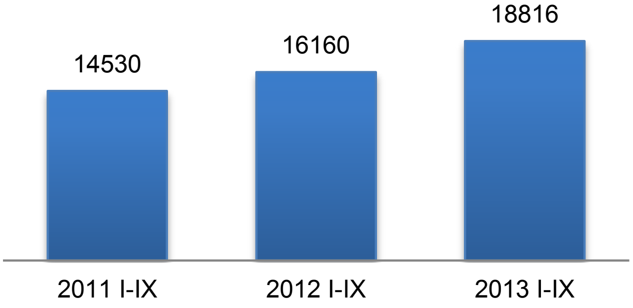

Зураг I.12

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн бүтэц, хэргийн ангиллаар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

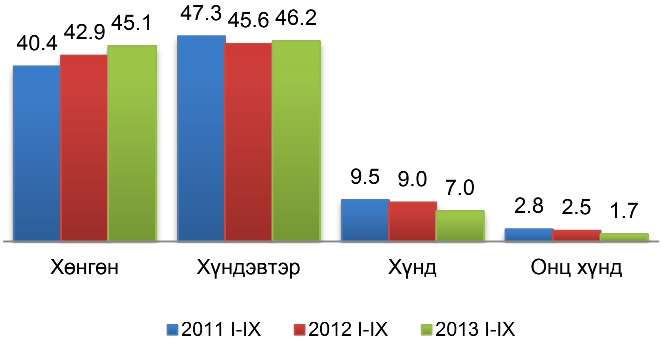

Хүүхэд оролцсон гэмт хэрэг 2013 оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.5 хувь, бүлэглэн үйлдэгдсэн хэрэг 0.8 хувиар буурч, эмэгтэй хүн оролцсон хэрэг 10.0 хувь, согтуугаар үйлдэгдсэн хэрэг 27.8 хувиар нэмэгджээ.

18, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох гэмт хэргийн тоо улсын дунджаар 2013 оны эхний 9 сард 100 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 14 хэрэг буюу 16.3 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зураг I.13

Гэмт хэргийн илрүүлэлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

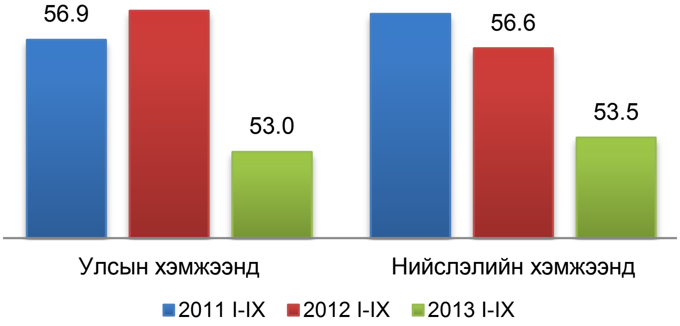

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагч 2013 оны эхний 9 сард 15567 байгаагийн 874 буюу 5.6 хувь нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 2231 буюу 14.3 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын 4.0 хувь нь өмнө нь ял шийтгэгдсэн хүмүүс байгаа бөгөөд тэдгээрийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.7 пунктээр буурчээ.

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчдад хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийн эзлэх хувь 2013 оны эхний 9 сард 15.1 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.3 пункт, төрийн албан хаагчдынх 4.5 болж 0.3 пункт, төрийн бус байгууллагын ажиллагчдынх 2.4 болж 0.5 пунктээр нэмэгдэж, харин малчдынх 8.5 хувь болж 0.8 пункт, ажилгүй иргэдийнх 51.5 хувь болж 1.7 пункт, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдынх 9.9 хувь болж 1.3 пунктээр буурсан байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 28.9 хувь нь гэр, орон сууцанд, 21.6 хувь нь гудамж, талбайд, 13.4 хувь нь олон нийтийн газарт, 7.3 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 7.5 хувь нь авто замд, 2.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 1.1 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 0.9 хувь нь нийтийн тээврийн хэрэгсэлд, 16.9 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

Гэмт хэргийн улмаас 6025 хүн гэмтэж, 698 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс гэмтсэн хүний тоо 421 буюу 7.5 хувиар өсч, харин нас барсан хүний тоо 19 буюу 2.6 хувиар буурсан байна. (Зураг I.15).

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар 115.8 тэрбум төг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын хэмжээ 81.9 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс учирсан хохирлын хэмжээ 74.9 тэрбум төг буюу 2.8 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирлын хэмжээ 64.1 тэрбум төг буюу 4.6 дахин нэмэгдсэн байна. (Зураг I.16).

Гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 74.5 тэрбум төг буюу 64.3 хувь нь төрийн өмчид ногдож байна.

Гэмт хэргийн улмаас хохирсон иргэд 2013 оны эхний 9 сард 18061 байгаагийн 1032 буюу 5.7 хувь нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 7191 буюу 39.8 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Гэмт хэргийн улмаас нийт 113 байгууллагад хохирол учирсны 75 нь төрийн, 6 нь төрийн бус, 32 нь хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж, байгууллага байна.

Зураг I.14

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчдын нийгмийн байдал, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

Зураг I.15

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчдын нийгмийн байдал, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

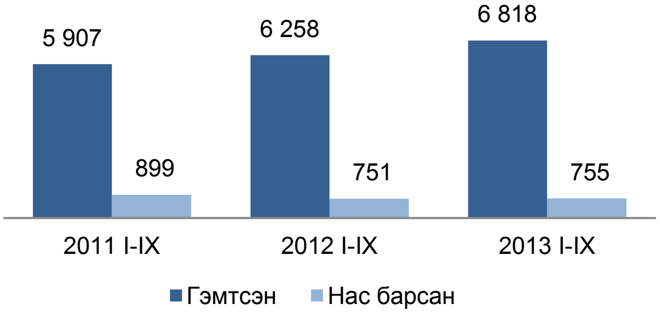

Зураг I.16

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, тэрбум төг

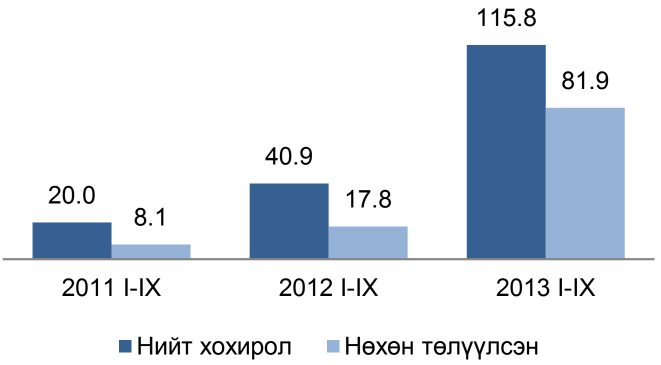

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 89.3 мян.хүн эрүүлжүүлэгдэж, 12.1 мян.хүн баривчлагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс эрүүлжүүлэгдсэн хүний тоо 1.8 мянга буюу 2.1 хувь, харин баривчлагдсан хүний тоо 1640 буюу 15.6 хувиар өссөн байна.

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт

II.1. Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ

Зураг II.1

Хэрэглээний үнийн улсын индекс (өмнөх оны 12 сар =100)

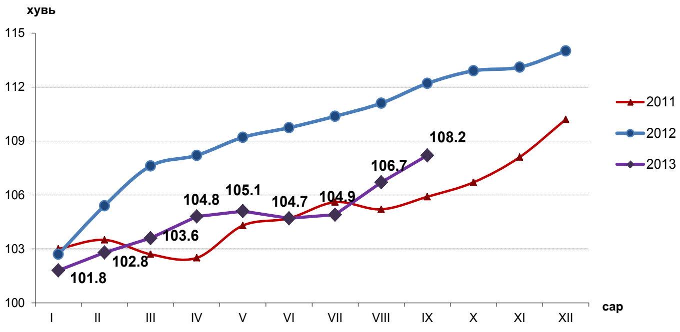

Зураг II.2

Хэрэглээний үнийн индекс, аймгаар, 2013 оны 9 дүгээр сард (өмнөх сар =100%)

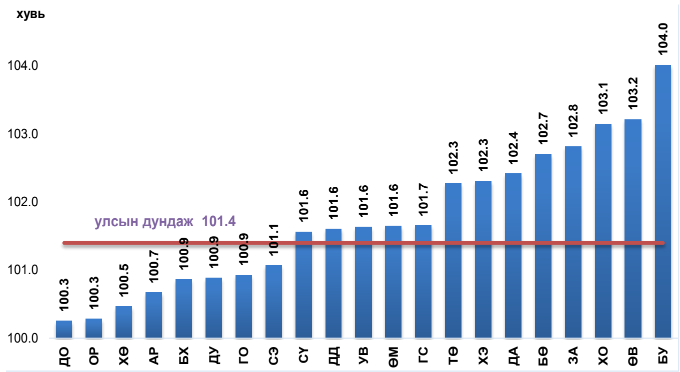

Хэрэглээний үнийн улсын индекс (ХҮУИ) 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 1.4 хувь, оны эхнээс 8.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.9 хувиар өслөө (Хүснэгт II.1). Ерөнхий индекс 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 1.4 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн дүн 0.5 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 2.6 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийнх 1.8 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 4.9 хувь, гэр ахуйн тавилга, барааных 3.6 хувь, эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээнийх 2.7 хувь, тээврийн бүлгийнх 0.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээнийх 0.5 хувь, бусад бараа, үйлчилгээнийх 3.2 хувиар өссөн байна. Харин амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ болон холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн дүн тус бүр 0.1 хувиар буурч, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн дүн өөрчлөлтгүй байв.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2013 оны 9 дүгээр сард оны эхнээс 8.2 хувь өссөнөөс хүнс, ундаа, усны бүлгийн барааны үнэ дүнгээрээ 9.8 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 9.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, барааных 11.4 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээнийх 9.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээнийх 12.2 хувь, боловсролын үйлчилгээнийх 27.2 хувиар нэмэгдсэн байна. Харин холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ болон амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ тус бүр 0.4 хувиар буурчээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2012 оны 9 дүгээр сард оны эхнээс 12.2 хувиар өссөн бол 2013 оны 9 дүгээр сард 8.2 хувь болж, өсөлт 4.0 пунктээр саарсан байна (Зураг II.1).

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас бүх аймагт 0.3-4.0 хувиар өссөн байна. Булган (4.0%) аймагт хамгийн их өсөлттэй байлаа. (Зураг II.2).

Хүснэгт II.1

Хэрэглээний үнийн улсын индекс, бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2013 IX / 2012 IX	2013 IX / 2012 XII	2013 IX / 2013 VIII
Ерөнхий индекс	**100.0**	**109.9**	**108.2**	**101.4**
Хүнсний бараа, ундаа, ус	29.3	109.0	109.8	100.5
Согтууруулах ундаа, тамхи	3.2	113.2	108.2	104.9
Хувцас, бөс бараа, гутал	16.1	114.0	109.1	102.6
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	12.3	106.1	102.5	101.8
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.7	113.9	111.4	103.6
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	3.6	111.7	109.6	102.7
Тээвэр	12.2	104.2	102.4	100.7
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	99.6	99.6	99.9
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	100.8	99.6	99.9
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	127.2	127.2	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	2.6	113.3	112.2	100.5
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	110.1	108.8	103.2

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард баруун бүсэд өмнөх сарынхаас 2.4 хувь, оны эхнээс 8.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 11.1 хувиар өссөн, хангайн бүсэд өмнөх сарынхаас 1.4 хувь, оны эхнээс 10.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 13.9 хувиар өссөн, төвийн бүсэд өмнөх сарынхаас 1.6 хувь, оны эхнээс 8.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 10.4 хувиар өссөн, зүүн бүсэд өмнөх сарынхаас 1.8 хувь, оны эхнээс 7.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 10.6 хувиар өссөн байна.

Өрхийн нийт хэрэглээнд өндөр хувийн жин эзэлж буй мах, махан бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас Дархан-Уул (0.7%), Дорнод (1.5%), Завхан (1.9%), Сэлэнгэ (2.1%), Булган (13.3%) аймагт өсч, бусад 16 аймагт 1.0-11.7 хувиар буурсан байна. Говьсүмбэр (11.7%) аймагт хамгийн их бууралттай байв.

Талх, гурил, будааны дэд бүлгийн үнэ бүх аймагт 0.5-16.5 хувиар өссөн байна. Говьсүмбэр (16.5%) аймагт хамгийн их өсөлттэй байлаа.

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн үнэ Баянхонгор (0.7%) аймагт буурч, Архангай аймагт өөрчлөлтгүй, бусад 19 аймагт 2.7-13.5 хувиар өссөн байна. Өмнөговь (13.5%) аймагт хамгийн их өсөлттэй байв.

Төмс, хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ Говь-Алтай (4.1%), Говьсүмбэр (9.5%) аймагт өсч, бусад 19 аймагт 1.3-30.7 хувиар буурсан байна. Дундговь (30.7%) аймагт хамгийн их бууралттай байв.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас Булган аймагт хамгийн их буюу 4.0 хувиар өсчээ. Тус аймагт үнэ өсөхөд согтууруулах ундаа, тамхи бүлгийн үнэ дүнгээрээ 5.8 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал бүлгийнх 9.1 хувь, бусад бараа, үйлчилгээнийх 7.4 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард оны эхнээс бүх аймагт 6.0-19.1 хувиар өссөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 1.2 хувь, оны эхнээс 7.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 8.4 хувиар өссөн байна.

Хэрэглээний үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн дүн 0.9 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 1.1 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшнийх 1.0 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ. Түүнчлэн согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн дүн 4.6 хувь, гэр ахуйн тавилга, барааных 4.6 хувь, эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээнийх 4.9 хувь, тээврийн бүлгийнх 0.7 хувь, бусад бараа, үйлчилгээнийх 2.8 хувиар өссөн байна. Харин холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээнийх 1.2 хувиар буурч, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны болон боловсролын үйлчилгээний бүлгийн дүн өөрчлөлтгүй байв (Зураг II.4).

Улаанбаатар хотод 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас хэрэглээний сагсны 329 нэрийн бараа, үйлчилгээний 38.9 хувийнх нь үнэ өсч, 13.1 хувийнх нь буурч, 48.0 хувийнх нь үнэ тогтвортой байлаа. Судалгаанд сонгогдсон хүнсний 93 нэрийн барааны 59.1 хувь буюу 55 нэрийн барааны үнэ нэмэгджээ.

Зураг II.4

Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн 2013 оны 9 дүгээр сарын өөрчлөлт, бүлгийн дүнгээр, хувиар

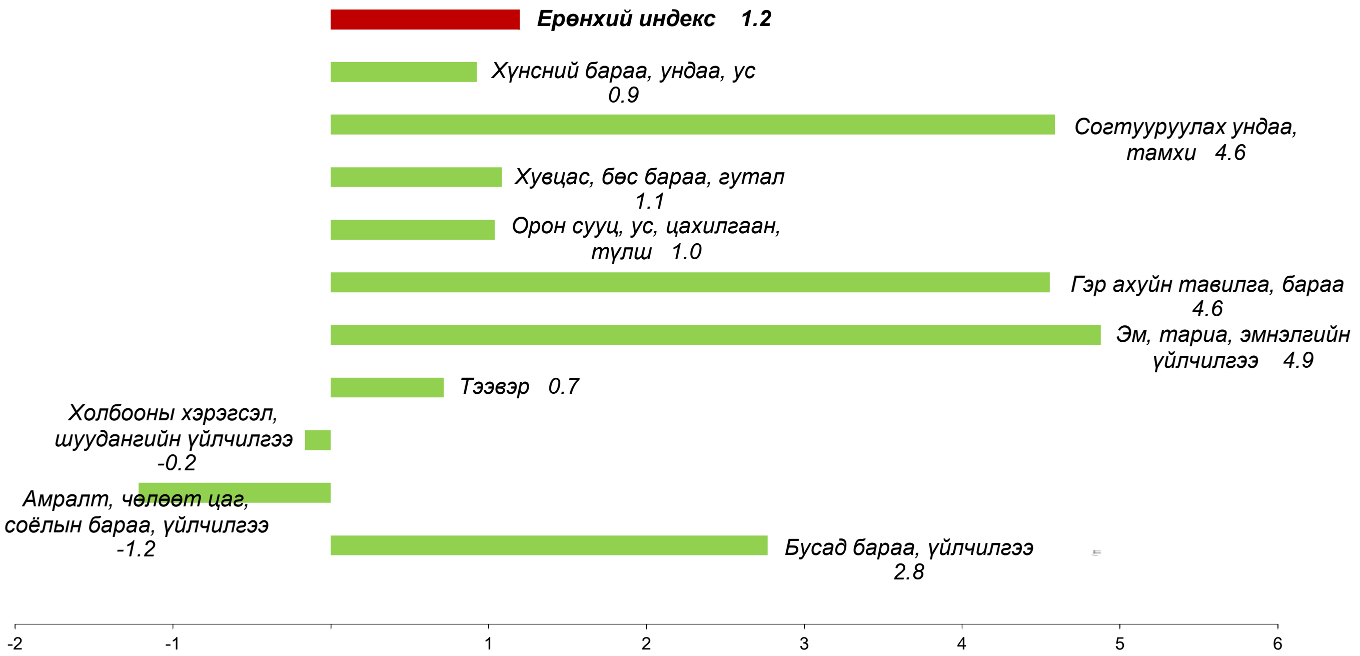

Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн 2013 оны 7 дугаар сарын өөрчлөлт, бүлгийн дүнгээр, хувиар

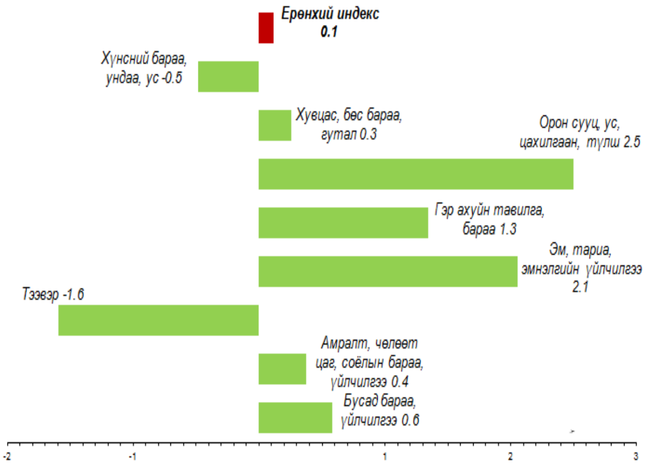

Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн 2013 оны 8 дугаар сарын өөрчлөлт, бүлгийн дүнгээр, хувиар

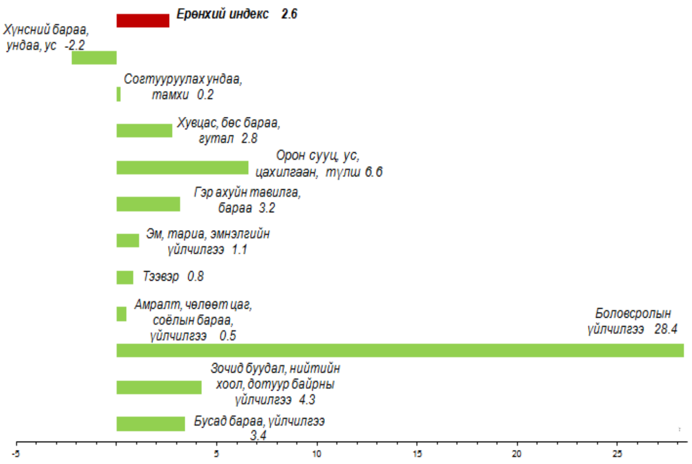

Хүснэгт II.2

Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн 2013 оны 9 дүгээр сарын индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт, %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	0.9	Хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнийн өсөлтөд талх, гурил, будааны дэд бүлгийн үнэ 2.2 хувь, мах, махан бүтээгдэхүүнийх 0.9 хувь, сүү, сүүн бүтээгдэхүүнийх 6.8 хувь, ус, ундааных 2.1 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.
Согтууруулах ундаа, тамхи	4.6	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд дотоодын архины үнэ 1.9 хувь, импортын архи, дарсных 2.4-3.6 хувь, тамхины үнэ 6.3-8.2 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	1.1	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд бүх төрлийн хувцасны үнэ 1.3 хувь, хөвөн бөс барааны үнэ 2.3 хувь, жижиг эдлэл хэрэгслийнх 1.1 хувь, бүх төрлийн гутлынх 0.5 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	1.0	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнийн өсөлтөд орон сууцны засварын бараа, материалын үнэ 0.5 хувь, халаалтын хөлс 27.1 хувь, нэг уут түлшний модны үнэ 8.1 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлөв.
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.6	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд буйдан, унтлагын орны үнэ 1.8-16.7 хувь, цахилгаан барааных 4.5 хувь, гэр ахуйн багаж хэрэгслийнх 4.4 хувь, цэвэрлэгээний бараа, бодисынх 6.7 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	4.9	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд шинжилгээний хөлс 6.6 хувь, хувийн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх ор хоногийн хөлс 17.9 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөллөө.
Тээвэр	0.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хот хоорондын автобусны тийзийн үнэ 21.2 хувь, хот дотор ачаа тээвэрлэх хөлс 16.7 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	-0.2	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад судалгаанд сонгогдсон гар утасны үнэ 11.1 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	-1.2	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад LCD зурагтын үнэ 4.5 хувь, DVD тоглуулагчийнх 14.4 хувь, ширээний компьютерийн үнэ 5.2 хувиар хямдарсан нь нөлөөлжээ.
Бусад бараа, үйлчилгээ	2.8	Бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд эрэгтэй үс засуулах тариф 3.8 хувь, гоо, сайхны барааны үнэ 3.6 хувь, алтан бөгжний үнэ 1.8 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг II.5

Улаанбаатар хотын орон сууцны үнийн индекс, хувиар, 2013 оны 3 дугаар улирлын байдлаар

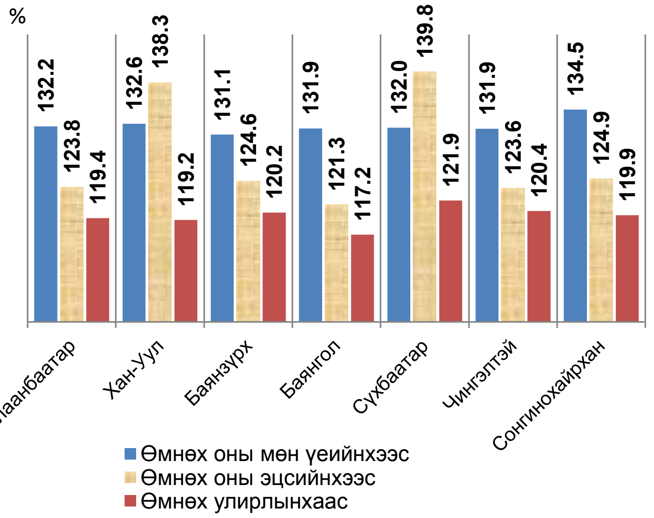

Орон сууцны үнийн индекс

Улаанбаатар хотын төвийн 6 дүүрэгт орон сууцны үнийн индекс 2013 оны 3 дугаар улиралд 2010 оны эцсийнхээс 97.9 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 32.2 хувь, 2012 оны эцсийнхээс 23.8 хувь, өмнөх улирлынхаас 19.4 хувиар өсчээ.

Орон сууцны үнийг дүүргээр авч үзэхэд 2013 оны 3 дугаар улиралд өмнөх оны мөн үеийнхээс Сонгинохайрхан дүүрэгт (34.5%), Хан-Уулд (32.6%), Сүхбаатар дүүрэгт (32.0%), Баянгол (31.9%), Чингэлтэйд (31.9%), Баянзүрх дүүрэгт (31.1%) өсч, 2012 оны эцсийнхээс Сүхбаатар дүүрэгт (39.8%), Хан-Уулд (38.3%), Сонгинохайрхан дүүрэгт (24.9%), Баянзүрх дүүрэгт (24.6%), Чингэлтэйд (23.6%), Баянголд (21.3%) өсч, өмнөх улирлынхаас Сүхбаатар дүүрэгт (21.9%), Чингэлтэйд (20.4%), Баянзүрх дүүрэгт (20.2%), Сонгинохайрхан дүүрэгт (19.9%), Хан-уулд (19,2.%), Баянголд (17.2%) өссөн байна (Зураг II.5).

1970 оноос өмнө ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ 2013 оны 3 дугаар улиралд өмнөх оны мөн үеийнхээс төвийн 6 дүүрэгт 23.1-36.2 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд 1970-2001 онд ашиглалтад оруулсан орон сууцных 33.1-37.7 хувиар өсчээ. Мөн 2002 оноос хойш ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ төвийн 6 дүүрэгт 27.5-41.6 хувиар өссөн байна.

1970 оноос өмнө ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ 2013 оны 3 дугаар улиралд 2012 оны эцсийнхээс төвийн 6 дүүрэгт 18.1-24.3 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд 1970-2001 онд ашиглалтад оруулсан орон сууцных 19.6-25.5 хувиар өсчээ. Мөн 2002 оноос хойш ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ төвийн 6 дүүрэгт 22.8-31.9 хувиар нэмэгдсэн байна. 1970 оноос өмнө ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ 2013 оны 3 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас төвийн 6 дүүрэгт 15.8-19.8 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд 1970-2001 онд ашиглалтад оруулсан орон сууцных 17.0-22.0 хувиар өсчээ. Харин 2002 оноос хойш ашиглалтад оруулсан орон сууцны үнэ төвийн 6 дүүрэгт 17.5-26.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

Мал аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Мал аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2013 оны 9 дүгээр сард үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Ховд, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Сүхбаатар аймагт хамгийн бага буюу 25.0-27.5 мян.төг; Архангай, Төв, Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 40.0-48.0 мян.төг; адууны ширнийх Баянхонгор, Дорноговь, Сүхбаатар, Дундговь, Дорнод аймагт хамгийн бага буюу 25.0-28.0 мян.төг; Өмнөговь, Дархан-Уул, Төв, Архангай аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 30.0-40.0 мян.төг; ямааны 1 кг цагаан ноолуурын үнэ Сүхбаатар, Дархан-Уул, Хөвсгөл, Булган, Дундговь аймагт хамгийн бага буюу 45.0-57.0 мян.төг; Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Баянхонгор аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 65.0-74.0 мян.төг байна.

Үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 1.0-5.0 мян.төг буюу 2.1-12.5 хувиар өсч, Булган, Хөвсгөл, Говьсүмбэр, Дорнод, Сүхбаатар аймагт өмнөх сарынхаас 1.0-12.5 мян.төг буюу 2.4-31.3 хувиар буурч, Ховд, Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Төв, Хэнтий, Завхан, Архангай, Орхон аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

Адууны ширний дундаж үнэ Дундговь аймагт өмнөх сарынхаас 1.0 мян.төг буюу 3.7 хувиар өсч, Орхон, Дорноговь, Төв, Хэнтий, Сүхбаатар, Булган, Дархан-Уул, Архангай, Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Өмнөговь, Өвөрхангай, Дорнод, Сэлэнгэ аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 0.5-10.0 мян.төг буюу 1.0-25.0 хувиар буурч, Завхан, Хөвсгөл, Увс аймагт өмнөх сарын түвшинд байлаа.

Ямааны 1 кг цагаан ноолуурын дундаж үнэ Булган, Дундговь, Өвөрхангай, Увс, Өмнөговь, Баянхонгор, Орхон, Архангай аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 1.0-10.0 мян.төг буюу 2.0-15.6 хувиар өсч, Завхан, Дорноговь, Сүхбаатар, Дархан-Уул аймагт 2.0-7.0 мян.төг буюу 3.2-12.3 хувиар буурч, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Хөвсгөл, Хэнтий аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

Зураг II.6

Ямааны 1 кг цагаан ноолуурын зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 9 дүгээр сард, мян.төг

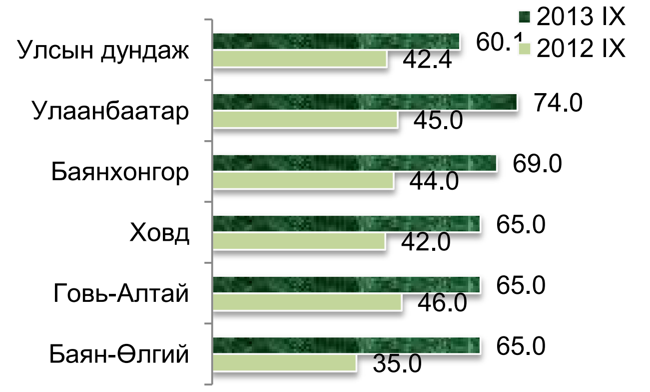

Зураг II.7

Үхрийн 2 м-ээс дээш урттай 1 ширхэг ширний зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн9 дүгээр сард, мян.төг

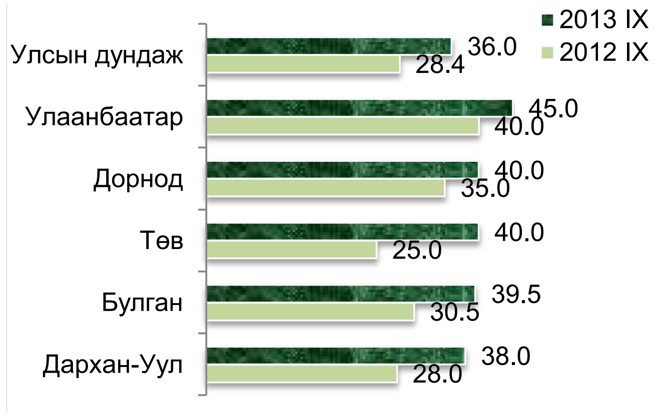

Зураг II.8

Адууны 1 ширхэг ширний зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 9 дүгээр сард, мян.төг

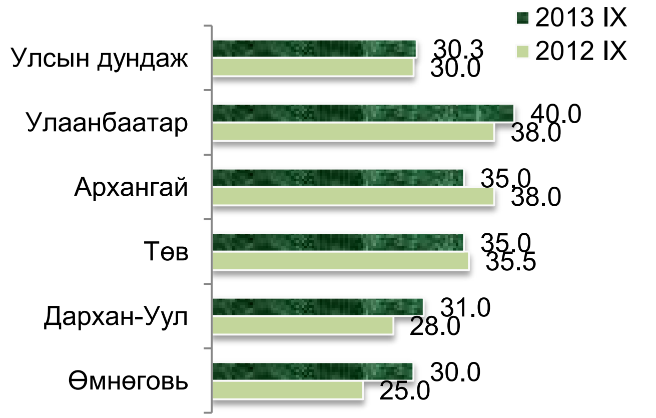

Мал аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний үнийн улсын дундаж болон үнэ хамгийн өндөр байгаа аймгуудыг өмнөх оны мөн үеийн түвшинтэй харьцуулж дараах зургаар харуулав.

Улаанбаатар хотод худалдаалагдсан барилгын гол нэрийн материалын дундаж үнэ

Улаанбаатар хотод 2013 оны 9 дүгээр сард худалдаалагдсан эх орны үйлдвэрийн болон ОХУ, БНХАУ, БНСУ-д үйлдвэрлэсэн барилгын үндсэн 25 нэр төрлийн материалын дундаж үнийг мэдээнд хамрууллаа.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс 2013 оны 9 дүгээр сард эх орны үйлдвэрийн шалны банзны үнэ /м3/ 110.0 мян.төг буюу 73.3 хувь, захалсан банзных /м3/ 5.0 мян.төг буюу 14.3 хувь, палкных /ш/ 1.0 мян.төг буюу 3.4 хувиар өсч, тоосгоны нэг ширхэгийн үнэ 23.0 төг буюу 8.4 хувь, хөнгөн бетоных /м3/ 3.9 мян.төг буюу 2.5 хувиар буурчээ. БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн дүүжин таазны үнэ /м2/ 2.3 мян.төг буюу 65.7 хувь, шалны хавтангийнх /м2/ 436 төг буюу 51.3 хувь, уян шүршүүрийнх 12.5 мян.төг буюу 50.0 хувь, эмульсных /дотор заслын/ 1.0 мян. төг буюу 14.3 хувь, крантных 20.0 мян.төг буюу 40.0 хувь, шаазан суултуурынх 20.0 мян.төг буюу 20 хувь, шаазан угаагуурынх 10.0 мян.төг буюу 12.5 хувь, төмөр хаалганых 13.3 мян.төг буюу 8.3 хувь өсч, шуудай /50 кг/ цементнийх 3.0 мян.төг буюу 30 хувь, эмульсных /гадна заслын/ 1.0 мян.төг буюу 5.6 хувь, боодол хар цаасных /чулуугүй/ 1.5 мян төг буюу 15.8 хувь, цонхны шилнийх /нөлөөгүй, м2/ 1.0 мян.төг буюу 7.7 хувь, хадаасных /1кг/ 200 төг буюу 7.4 хувиар буурчээ. БНСУ-д үйлдвэрлэсэн ханын цаас 60 төг буюу 1.1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх сарынхаас БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн эмульсных /гадна заслын/ 3.0 мян.төг буюу 21.4 хувь, дүүжин таазных /м2/ 400 төг буюу 7.4 хувь, шаазан суултуурынх 3.3 мян.төг буюу 2.8 хувь, шалны хавтангийн үнэ /м2/ 11 төг буюу 0.8 хувиар өсч, эмульсных /дотор заслын/ 2.0 мян.төг буюу 20 хувиар буурчээ. БНСУ-д үйлдвэрлэсэн ханын цаас 60 төг буюу 1.1 хувиар өсч, ОХУ-д үйлдвэрлэсэн боодол хар цаасны /чулуутай/ үнэ 200 төг буюу 1.0 хувиар буурсан байна.

II.3. Мөнгө, зээл, үнэт цаас

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2) 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 8482.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 71.9 тэрбум төг буюу 0.9 хувиар, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1369.8 тэрбум төг буюу 19.3 хувиар өсчээ (Хүснэгт II.3).

Мөнгөний нийлүүлэлт бүтцийн хувьд 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 48.2 хувийг төгрөгийн хадгаламж, 16.7 хувийг төгрөгийн харилцах, 14.6 хувийг гадаад валютын хадгаламж, 13.5 хувийг гадаад валютын харилцах, 7.0 хувийг банкнаас гадуурх мөнгө эзэлж байна (Зураг II.9). Мөнгөний нийлүүлэлтэд төгрөгийн харилцахын эзлэх хувь өмнөх сарынхаас 1.0 пункт, төгрөгийн хадгаламжийнх 0.9 пункт, гадаад валютын харилцахынх 0.5 пунктээр өсч, харин гадаад валютын хадгаламжийнх 2.0 пункт, банкнаас гадуурх мөнгөнийх 0.5 пунктээр буурчээ.

Бага мөнгө 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 2016.7 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 66.2 тэрбум төг буюу 3.4 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 358.7 тэрбум төг буюу 21.6 хувиар өсчээ.

Иргэд, байгууллагын нийт хадгаламж 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 5323.6 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 44.9 тэрбум төг буюу 0.8 хувиар буурч, өмнөх оны мөн

Зураг II.9

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2), хэрэглээний үнийн улсын индексийн өөрчлөлт, сарын эцэст, хувиар, (өмнөх сар=100)

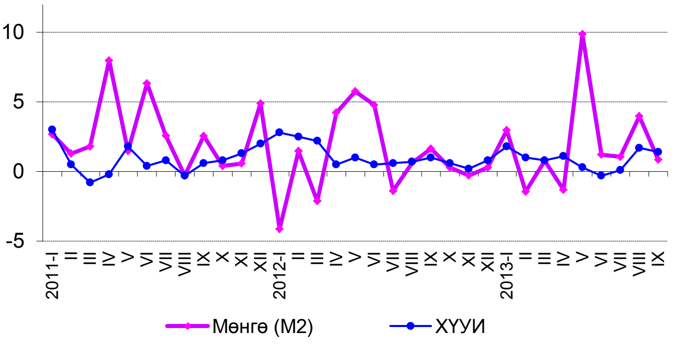

Хүснэгт II.3

Мөнгөний зарим үндсэн үзүүлэлт, сарын эцэст, тэрбум төг

Үзүүлэлт	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
Мөнгөний нийлүүлэлт М2	**7 112.2**	**8 410.1**	**8 482.0**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	17.5	20.2	19.3
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	1.6	4.0	0.9
Нийт хадгаламж	**4 578.5**	**5 368.5**	**5 323.6**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	24.7	21.6	16.3
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	3.7	2.4	- 0.8
Төгрөгийн хадгаламж	**3 082.3**	**3 970.5**	**4 084.5**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	10.9	28.9	32.5
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	0.0	- 1.1	2.9
Валютын хадгаламж	**1 496.2**	**1 398.0**	**1 239.1**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	67.5	4.8	- 17.2
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	12.1	13.9	- 11.4

үеийнхээс 745.1 тэрбум төг буюу 16.3 хувиар өсчээ. Төгрөгийн хадгаламж 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 4084.5 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 114.0 тэрбум төг буюу 2.9 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1002.2 тэрбум төг буюу 32.5 хувиар өсөв. Гадаад валютын хадгаламж 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 1239.1 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 158.9 тэрбум төг буюу 11.4 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 257.1 тэрбум төг буюу 17.2 хувиар буурчээ (Хүснэгт II.3).

Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 875.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 7.1 тэрбум төг буюу 0.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 129.3 тэрбум төг буюу 17.3 хувиар өсчээ.

Нөөц мөнгө (M0) 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 2943.1 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 341.3 тэрбум төгрөгөөр өсчээ. Нөөц мөнгөний бүрэлдэхүүн хэсэг болох банкуудын харилцах, хадгаламж 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст өмнөх сарынхаас 334.2 тэрбум төг буюу 19.2 хувиар өсч, 2070.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Банкуудын нийт актив 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 16.4 их наяд төг болж, өмнөх сарынхаас 1.0 их наяд төг буюу 6.7 хувь, өмнөх

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень*

оны мөн үеийнхээс 6.5 их наяд төг буюу 65.4 хувиар өслөө.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 10153.5 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 370.4 тэрбум төг буюу 3.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3286.2 тэрбум төг буюу 47.9 хувиар өсчээ (Хүснэгт II.4).

Зээлийн өрийн үлдэгдлийг эзэмшигчээр нь авч үзэхэд 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст нийт зээлийн 5496.5 тэрбум төг буюу 54.1 хувь нь хувийн секторт, 4567.4 тэрбум төг буюу 45.0 хувь нь иргэдэд, 59.6 тэрбум төг буюу 0.6 хувь нь улсын байгууллагад, 18.2 тэрбум төг буюу 0.2 хувь нь бусад байгууллагад, 11.8 тэрбум төг буюу 0.1 хувь нь бусад санхүүгийн байгууллагад ногдож байна.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 537.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 72.4 тэрбум төг буюу 15.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс

Зураг II.10

Мөнгөний нийлүүлэлтийн бүтэц, хувиар, жил бүрийн 9 дүгээр сарын эцсийн байдлаар

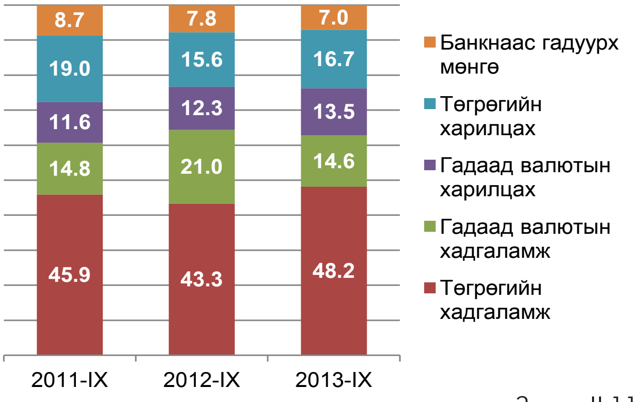

Зураг II.11

Мөнгөний нийлүүлэлт (M2), бага мөнгө (M1) болон бараг мөнгөний өөрчлөлт, сарын эцэст, хувиар, (өмнөх оны мөн үе=100)

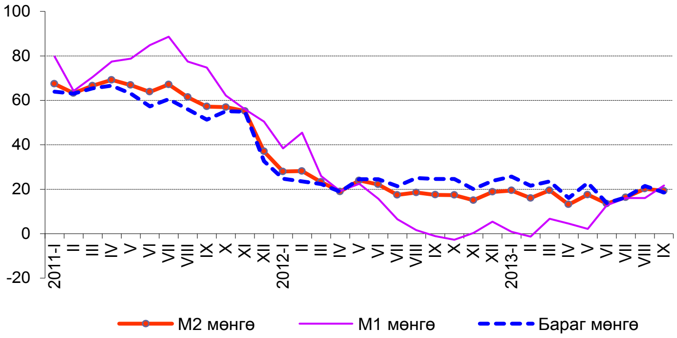

Хүснэгт II.4

Зээлийн өрийн үлдэгдэл, чанаргүй болон хугацаа хэтэрсэн зээл, сарын эцэст, тэрбум төг

Үзүүлэлт	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	**6 867.3**	**9 783.1**	**10 153.5**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	35.7	46.6	47.9
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	2.9	7.3	3.8
Чанаргүй зээл	**306.3**	**464.8**	**537.2**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 14.3	48.8	75.4
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 1.9	2.6	15.6
Хугацаа хэтэрсэн зээл	**117.0**	**186.4**	**153.4**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	93.5	85.2	31.1
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	16.3	15.6	- 17.7
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	**4.5**	**4.8**	**5.3**
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд хугацаа хэтэрсэн зээлийн эзлэх хувь	**1.7**	**1.9**	**1.5**

Зураг II.12

Чанаргүй зээл, сарын эцэст, тэрбум төг

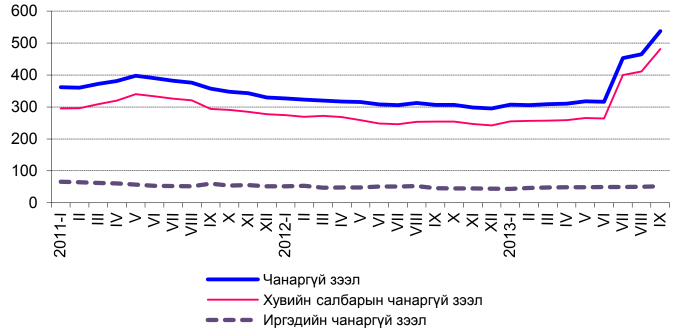

230.9 тэрбум төг буюу 75.4 хувиар өссөн байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 5.3 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.8 пунктээр өсчээ (Хүснэгт II.4).

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 153.4 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 33.0 тэрбум төг буюу 17.7 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 36.4 тэрбум төг буюу 31.1 хувиар өсчээ. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 1.5 хувийг эзэлж байна. (Хүснэгт II.4).

Банкуудын төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2013 оны 8 дугаар сарын эцэст өмнөх сарынхаас 1.6 пункт, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.6 пунктээр өсч, жилийн хүү 18.9 хувь болжээ. Валютын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү өмнөх сарынхаас 0.3 пункт, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.6 пунктээр буурч, жилийн хүү 12.5 хувь боллоо (Зураг II.13).

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст өмнөх сарынхаас 195.2 сая ам.долл, өмнөх оны мөн үеийнхээс 743.6 сая ам.доллараар буурч, 1774.4 сая ам.долл болсон нь манай улсын импортын 14.3 долоо хоног буюу 3.6 сарын хэрэгцээг хангахаар байна (Зураг II.14).

Зураг II.13

Зээлийн жилийн хүү, сарын эцэст, хувиар

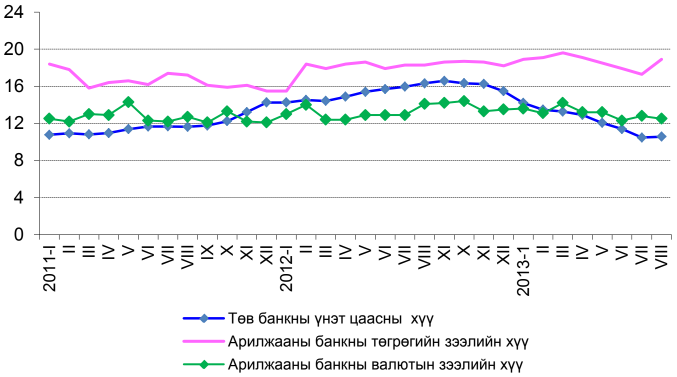

Зураг II.14

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сарын эцэст, сая ам.долл

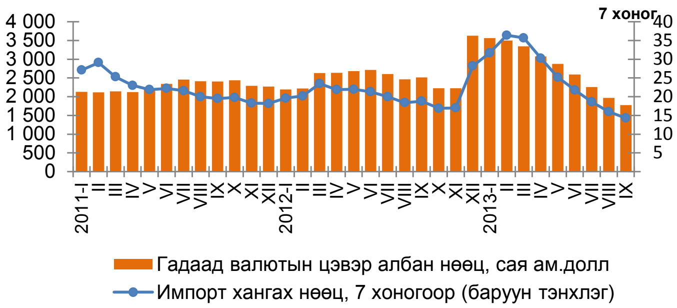

Үнэт цаасны зах зээл

Үнэт цаасны арилжаагаар 2013 оны эхний 9 сард 20.1 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийгдэж, 42.9 сая ш үнэт цаас арилжигдсан байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс үнэт цаасны гүйлгээ 122.8 тэрбум төг буюу 86.0 хувь, арилжигдсан үнэт цаасны тоо 86.6 сая ш буюу 66.9 хувиар буурчээ.

Үнэт цаасны арилжаа 2013 оны 9 дүгээр сард 21 өдөр явагдаж, 5.1 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийгдэж, 17.4 сая ш үнэт цаас арилжигдсан байна. Гүйлгээний хэмжээ 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 4067.5 сая төг буюу 4.9 дахин өсч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 25.1 тэрбум төг буюу 83.0 хувиар буурчээ. Арилжсан үнэт цаасны тоо 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 15088.6 мян.ш буюу 7.6 дахин, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5298.9 мян.ш буюу 43.9 хувиар өсчээ.

Хөрөнгийн зах зээлийн чиг хандлагыг илэрхийлэх ТОП-20 дундаж индекс 2013 оны 9 дүгээр сард 13747.3 болж, өмнөх сарынхаас 148.9 нэгжээр буурчээ (Зураг II.15).

Зураг II.15

ТОП-20 индекс, сарын дундаж, хувиар

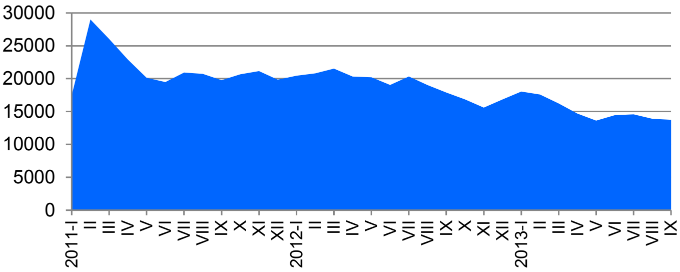

Зураг II.16

Зах зээлийн үнэлгээ, сарын эцэст, тэрбум төг

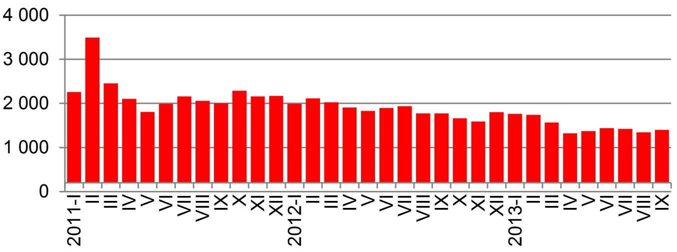

Хөрөнгийн зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн нийт үнэлгээ 2013 оны 9 дүгээр сард 1401.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 55.9 тэрбум төг буюу 4.2 хувиар өсчээ (Зураг II.16).

"НАКО ТҮЛШ" хувьцаат компаний 11724.0 мян.ш хувьцаа 2013 оны 9 дүгээр сард арилжигдсан нь хамгийн идэвхтэй арилжаалсан үнэт цаас байв.

Монголбанкны төгрөгийн ам.доллартай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 9 дүгээр сард 1662.4 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 267.6 төг буюу 19.2 хувиар суларсан байна (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн ам.доллартай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 6.5 хувь, 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 5.9 хувиар суларчээ (Зураг II.17).

Хүснэгт II.5

Монголбанкны төгрөгийн гадаад валюттай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

Үзүүлэлт	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
Ам. доллар	**1 394.8**	**1 570.4**	**1 662.4**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	10.7	15.1	19.2
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	2.2	6.5	5.9
Евро	**1 793.1**	**2 090.9**	**2 218.7**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	3.3	23.7	23.7
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	6.0	8.4	6.1
Юань	**220.7**	**256.6**	**271.7**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	11.9	19.6	23.1
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	2.9	6.8	5.9
Рубль	**44.3**	**47.6**	**51.0**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	8.0	11.6	15.1
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	3.9	5.8	7.1

Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 9 дүгээр сард 2218.7 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 425.6 төг буюу 23.7 хувиар суларчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 8.4 хувь, 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 6.1 хувиар суларсан байна (Зураг II.18).

Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 9 дүгээр сард 271.7 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 51.0 төг буюу 23.1 хувиар суларчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 6.8 хувь, 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 5.9 хувиар суларсан байна (Зураг II.19).

Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 9 дүгээр сард 51.0 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.7 төг буюу 15.1 хувиар суларчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 5.8 хувь, 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 7.1 хувиар суларсан байна (Зураг II.20).

Зураг II.17

Төгрөгийн ам. доллартай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

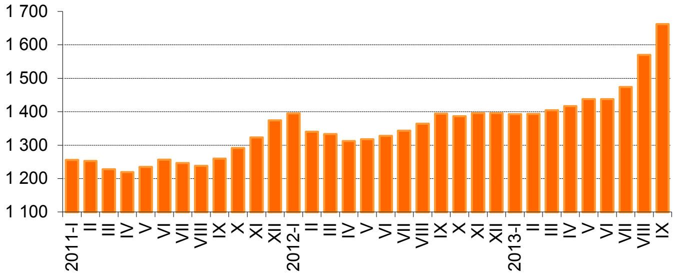

Зураг II.18

Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

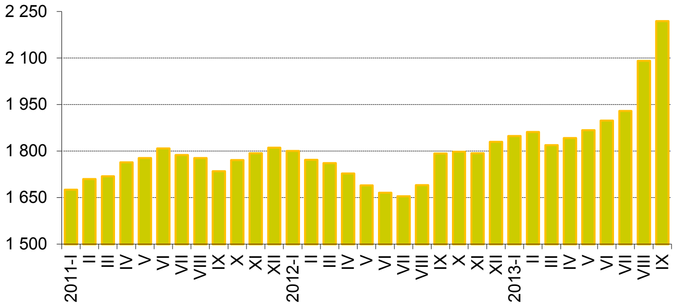

Зураг II.19

Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

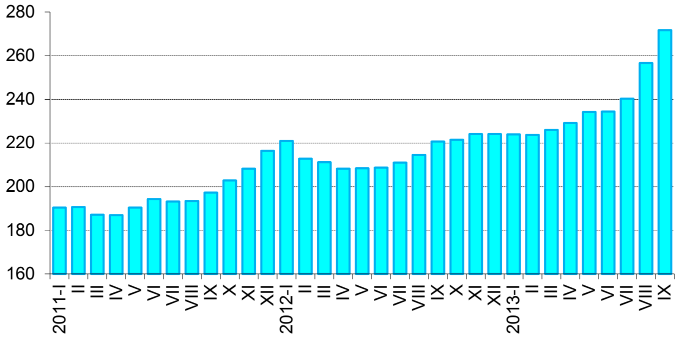

Зураг II.20

Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

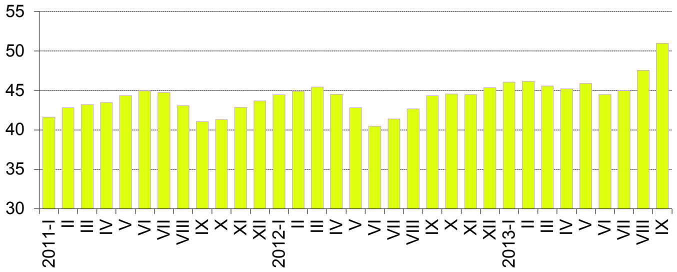

II.4. Улсын нэгдсэн төсөв

Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого, тусламжийн нийт хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 3936.8 тэрбум төг, зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 4067.6 тэрбум төг болж, улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл 130.9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарлаа. Өмнөх оны мөн үеийнхээс улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцлийн алдагдал 426.0 тэрбум төгрөгөөр буурахад орлогын өсөлт зарлагын өсөлтөөс 12.3 пунктээр илүү байгаа нь нөлөөлжээ (Зураг-II.21).

Зураг II.21

Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого, зарлага, тэнцэл, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, тэрбум төг

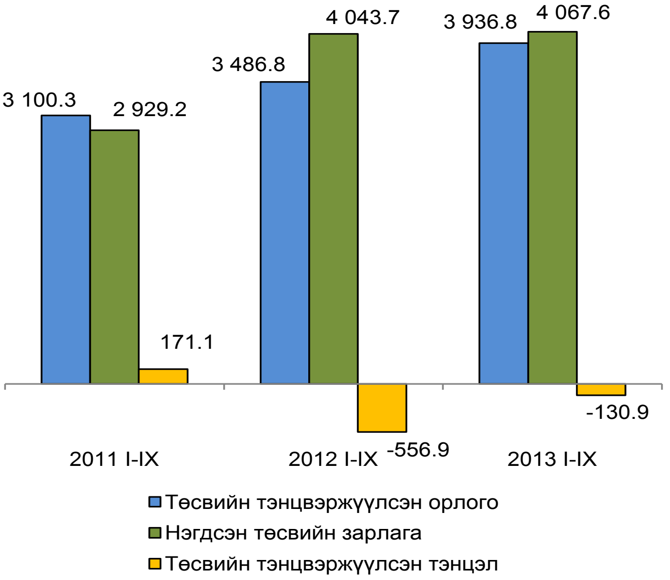

Улсын нэгдсэн төсвийн урсгал орлого 2013 оны эхний 9 сард 3936.1 тэрбум төг, урсгал зардал 3166.9 тэрбум төг болж, тэнцвэржүүлсэн урсгал тэнцэл 769.2 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарав. Өмнөх оны мөн үеийнхээс нэгдсэн төсвийн урсгал орлого 485.3 тэрбум төг, урсгал зардал 78.4 тэрбум төгрөгөөр өсчээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого, тусламжийн нийт хэмжээ 2013 оны 8 дугаар сард 410.1 тэрбум төг байсан бол 9 дүгээр сард 486.6 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 76.5 тэрбум төг буюу 18.6 хувиар өсчээ. Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2013 оны 8 дугаар сард 395.7 тэрбум төг байсан бол 9 дүгээр сард 486.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 90.5 тэрбум төг буюу 22.9 хувиар өссөн байна. Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл 2013 оны 8 дугаар сард 14.4 тэрбум төг, 9 дүгээр сард 0.4 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарлаа.

Төсвийн орлого

Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого, тусламжийн нийт хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 3936.8 тэрбум төг, тогтворжуулалтын сан 37.6 тэрбум төг нийтдээ 3974.4 төгрөгийн орлого төвлөрсөн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 462.0 тэрбум төг буюу 13.2 хувиар өссөн байна.

Татварын нийт орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 385.8 тэрбум төг буюу 12.5 хувиар нэмэгдэхэд бусад татварын орлого 113.1 тэрбум төг буюу 19.7 хувиар буурсан хэдий ч дотоодын бараа, үйлчилгээний татварын орлого 192.1 тэрбум төг буюу 16.3 хувь, орлогын албан татварын орлого 139.1 тэрбум төг буюу 23.3 хувь, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 136.8 тэрбум төг буюу 29.1 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Татварын бус орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 99.5 тэрбум төг буюу 27.6 хувиар өсөхөд хувьцааны ногдол ашгийн орлого 28.4 тэрбум төг буюу 76.2 хувь, бусад нэр заагдаагүй орлого 2.6 тэрбум төг буюу 5.9 хувиар буурсан хэдий ч газрын тосны орлого 59.9 тэрбум төг буюу 2.1 дахин, хүү, торгуулийн орлого 59.1 тэрбум төг буюу 2.3 дахин өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 87.5 хувийг татварын орлого, 11.6 хувийг татварын бус орлого, 0.9 хувийг тогтворжуулалтын сангийн орлого 2013 оны эхний 9 сард эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тусламжийн орлогын эзлэх хувь 0.7 пункт, хөрөнгийн орлогынх 0.3 пункт, татварын орлогынх 0.5 пунктээр буурч, татварын бус орлогынх 1.3 пункт, тогтворжуулалтын сангийнх 0.2 пунктээр өсчээ (Хавсралт 5).

Төсвийн зарлага

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2013 оны эхний 9 сард 4067.6 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 23.9 тэрбум төг буюу 0.6 хувиар нэмэгдсэн нь татаас ба шилжүүлгийн зардал 221.5 тэрбум төг буюу 13.8 хувь, хөрөнгийн зардал 112.2 тэрбум төг буюу 12.3 хувиар буурсан хэдий ч бараа үйлчилгээний зардал 252.5 тэрбум төг буюу 18.2 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн зардал 57.7 тэрбум төг буюу 2.3 дахин, зээлийн үйлчилгээний төлбөрийн зардал 47.4 тэрбум төг буюу 51.9 хувиар нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт дүнд урсгал зардал 77.9 хувь, хөрөнгийн зардал 19.6 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 2.5 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хөрөнгийн зардлын эзлэх хувь 2.9 пунктээр буурч, урсгал зардлынх 1.5 пункт, эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийнх 1.4 пунктээр өсчээ (Хавсралт 5).

II.5. Гадаад худалдаа

Монгол Улс 2013 оны эхний 9 сард дэлхийн 126 оронтой худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 7923.3 сая ам.долл, үүнээс экспорт 3097.8 сая ам.долл, импорт 4825.4 сая ам.долларт хүрчээ (Зураг II.22). Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт бараа эргэлтийн хэмжээ 554.1 сая ам.долл буюу 6.5 хувь, үүний дотор импортын хэмжээ 420.4 сая ам.долл буюу 8.0 хувь, экспортын хэмжээ 133.8 сая ам.долл буюу 4.1 хувиар буурчээ.

Өмнөх оны эхний 9 сард гадаад худалдааны нийт бараа эргэлтийн 53.3 хувь нь БНХАУ-д, 17.4 хувь нь ОХУ-д, 29.3 хувь нь бусад улсад ногдож байсан бол 2013 оны эхний 9 сард нийт бараа эргэлтийн 51.4 хувь нь БНХАУ, 15.1 хувь нь ОХУ, 33.5 хувь нь бусад улсад ногдож байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс БНХАУ-тай хийсэн худалдааны эзлэх хувь 1.9 пункт, ОХУ-ынх 2.3 пунктээр буурсан бол бусад улсынх 4.2 пунктээр өсчээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 9 сард 1.7 тэрбум ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 286.6 сая ам.долл буюу 14.2 хувиар буурчээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2012 оны 9 дүгээр сард 226.2 сая ам.долларын алдагдалтай гарсан бол 2013 оны 9 дүгээр сард 173.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 52.3 сая ам.долл буюу 23.1 хувиар буурсан байна.

Экспорт

Манай улс 2013 оны эхний 9 сард нийт 54 оронд бараа, бүтээгдэхүүн экспортолсноос БНХАУ-д 86.1 хувь, Их Британи улсад 5.0 хувь, Канад улсад 3.7 хувь, ОХУ-д 1.6 хувь ногдож байгаа нь нийт экспортын 96.4 хувийг эзэлж байна (Зураг II.23).

Экспортын 96.9 хувийг эрдэс бүтээгдэхүүн, нэхмэл бүтээгдэхүүн, үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос, түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, тэдгээрээр хийсэн эдлэл, тэдгээрийн эд анги эзэлж байна (Хүснэгт II.6).

Экспортын хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 133.8 сая ам.долл буюу 4.1 хувиар буурахад экспортын дунд өндөр хувийн жин эзэлдэг эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 399.2 сая ам.доллараар буурсан нь нөлөөлөв.

Экспортын дунд нүүрс 25.3 хувь, зэсийн баяжмал 21.9 хувь, төмрийн хүдэр 15.4

Зураг II.22

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, сая ам.долл

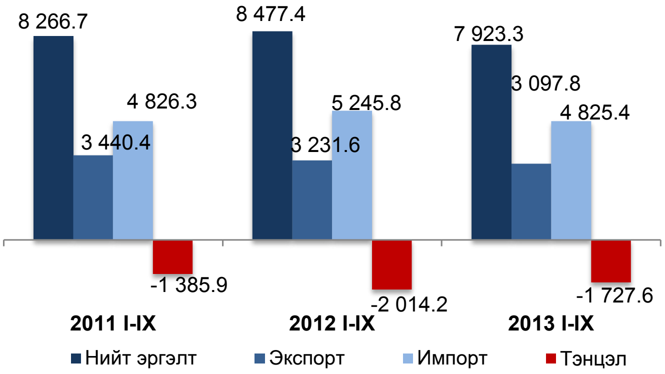

Зураг II.23

Экспортын бүтэц, голлох улсаар, хувиар, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар

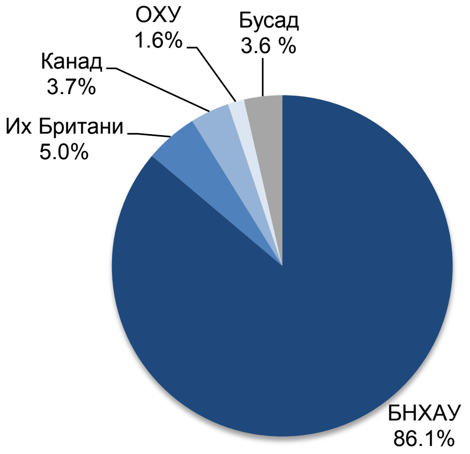

Хүснэгт II.6

Экспортын бүтэц, барааны голлох бүлгээр, хувиар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Эрдэс бүтээгдэхүүн	88.1	89.1	80.1
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	6.0	6.3	8.1
Үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос	2.7	2.2	7.9
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	1.2	0.6	0.8
Авто, агаарын замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	2.0	1.8	3.1
Бусад	1.9	1.5	2.6

Хүснэгт II.7

Экспортолсон зарим эрдэс бүтээгдэхүүн, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.т

	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Нүүрс	13 821.5	14 294.8	11 380.9
Зэсийн баяжмал	425.1	430.9	469.2
Төмрийн хүдэр	4 110.3	4 626.5	4 689.0
Боловсруулаагүй газрын тос (мян.баррел)	1 760.1	2 440.1	3 534.6
Цайрын хүдэр, баяжмал	91.9	92.8	98.0
Боловсруулаагүй болон хагас боловсруулсан алт (т)	2.1	1.6	6.0

хувь, боловсруулаагүй газрын тос 11.3 хувь, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт 7.9 хувь, бохир ноолуур 5.8 хувь, цайрын хүдэр, баяжмал 2.9 хувь, жоншны хүдэр, баяжмал 2.1 хувь, бусад бүтээгдэхүүн 7.4 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт экспортод боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтны эзлэх хувь 5.7 пункт, төмрийн хүдрийнх 3.6 пункт, боловсруулаагүй газрын тос 4.0 пункт, зэсийн баяжмалынх 2.5 пункт, бохир ноолуурынх 1.5 пункт, цайрын хүдэр, баяжмалынх 0.2 пунктээр өсч, харин нүүрсний эзлэх хувь 19.0 пункт, жоншны хүдэр, баяжмалынх 0.2 пунктээр буурчээ.

Импорт

Манай улс 2013 оны эхний 9 сард нийт 124 оронтой импортын худалдаа хийсний 29.1 хувийг БНХАУ-тай, 23.8 хувийг ОХУ-тай, 8.7 хувийг АНУ-тай, 8.1 хувийг БНСУ-тай, 7.4 хувийг Япон улстай, 3.3 хувийг ХБНГУ-тай, 2.5 хувийг Беларусь улстай хийсэн нь нийт дүнгийн 82.9 хувийг эзэлж байна (Зураг II.24). Өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад БНСУ-ынх 1.2 пункт, Белорусь улсынх 1.1 пункт, БНХАУ-ынх 0.5 пункт, АНУ-ынх 0.1 пунктээр өсч, ОХУ-ынх 3.4 пункт, ХБНГУ болон Япон улсынх тус бүр 0.2 пунктээр буурчээ.

Импортын хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 420.4 сая ам.долл буюу 8.0 хувиар буурахад машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 230.8 сая ам.долл, авто, агаарын замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийнх 189.8 сая ам.долл, үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнийх 33.9 сая ам.доллараар буурсан нь голлон нөлөөлөв.

Нийт импортод эрдэс бүтээгдэхүүн 25.8 хувь, машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг 22.1 хувь, авто, агаарын замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги 17.9 хувь, үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн 9.1 хувь, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн 6.1 хувийг эзэлж, 19.0 хувийг бусад бүлгийн бүтээгдэхүүн эзэлж байна (Зураг II.25).

Зураг II.24

Импортын бүтэц, голлох улсаар, хувиар, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар

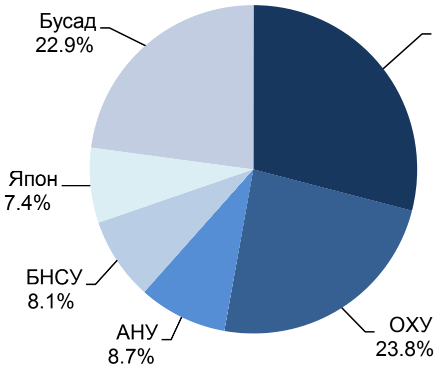

Зураг II.25

Импортын бүтэц, барааны голлох бүлгээр, хувиар жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Зураг II.26

Зарим барааны импорт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.ам.долл

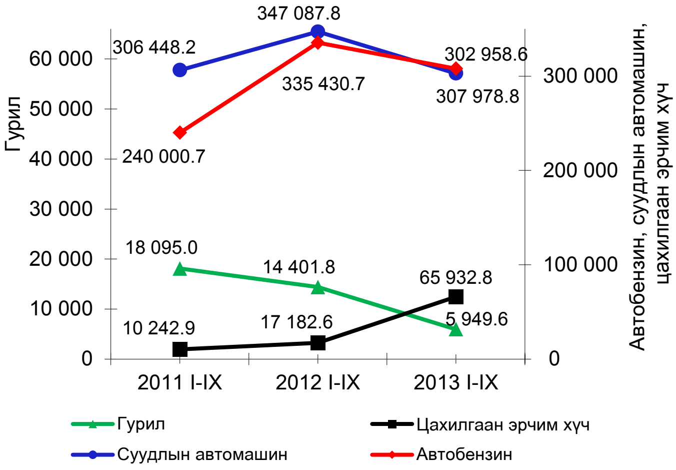

Өмнөх оны мөн үеийнхээс 2013 оны эхний 9 сард импортолсон цахилгаан эрчим хүчний биет хэмжээ 455.7 сая квт.ц, үнийн дүн 48.8 сая ам.долл, суудлын автомашины биет хэмжээ 478 ширхэгээр өсч, харин үнийн дүн нь 44.1 сая ам.доллараар, автобензиний биет хэмжээ 14.1 мян.т, үнийн дүн 27.5 сая ам.долл, гурилын биет хэмжээ 33.0 мян.т, үнийн дүн 8.5 сая ам.доллараар буурчээ (Зураг II.26).

Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2013 оны эхний 9 сард 861.9 мян.т буюу 1001.7 сая ам.долл болж, нийт импортын үнийн дүнгийн 20.8 хувийг эзэлж, биет хэмжээ нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 56.3 мян.т буюу 6.1 хувиар буурсан байна.

Газрын тосны бүтээгдэхүүнийг ОХУ, Беларусь, БНСУ-аас; гурилыг ОХУ болон Казахстан улсаас; элсэн чихрийг Тайланд, Малайз улсаас; нийтийн тээврийн хэрэгслийг БНСУ, БНХАУ-аас; суудлын автомашиныг Япон, БНСУ, ХБНГУ, АНУ, Их Британи улсаас; ачааны автомашиныг АНУ, БНХАУ, БНСУ, Япон улсаас голлон авсан байна.

Импортолсон барааны 92.5 хувийг валютын төлбөртэй худалдаа, 5.9 хувийг гадаадын хөрөнгө оруулалтын бараа, 1.4 хувийг тусламжийн бараа, 0.2 хувийг гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа эзэлж байна.

III. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ

III.1. Бизнес регистрийн сан.

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын регистрийн санд 2013 оны гуравдугаар улирлын байдлаар 95.7 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байгаагийн 53.0 мянга буюу 55.4 хувь нь үйл ажиллагаа явуулж байна.

Регистрийн санд бүртгэлтэй, үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 32.3 мянга буюу 60.9 хувь нь Улаанбаатар хотод, 7.0 мянга буюу 13.3 хувь нь Төвийн бүс, 6.0 мянга буюу 11.3 хувь нь Хангайн бүс, 5.4 мянга буюу 10.2 хувь нь Баруун бүс, 2.3 мянга буюу 4.3 хувь нь Зүүн бүсэд ногдож байна.

Регистрийн санд 2013 оны гуравдугаар улирлын байдлаар бүртгэлтэй, үйл ажиллагаа явуулаагүй 42.7 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага байгаагийн 12.1 мянга буюу 28.4 хувь нь үйл ажиллагаагаа эхлээгүй, 23.2 мянга буюу 54.3 хувь нь түр зогссон, 0.7 мянга буюу 1.7 хувь нь бүрэн зогссон, 6.7 мянга буюу 15.6 хувь нь хаяг тодорхойгүй буюу олдохгүй байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагууд байна.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 84.0 хувь нь 1-9 ажиллагчидтай, 7.1 хувь нь 10-19 ажиллагчидтай, 5.5 хувь нь 20-49 ажиллагчидтай, 3.4 хувь нь 50-иас дээш ажиллагчидтай байна.

III.2. Мал аж ахуй

Улсын хэмжээнд 2012 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 17.7 сая хээлтэгч малын 86.4 хувь буюу 15.3 сая хээлтэгч 2013 оны эхний 9 сард төллөсөн байна. Эм хонины 88.9 хувь, эм ямааны 87.1 хувь, ингэний 44.6 хувь, үнээний 75.4 хувь, гүүний 72.4 хувь нь төллөжээ.

Гарсан төлийн 97.8 хувь буюу 15066.3 мян.толгой төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1635.4 мянга буюу 12.2 хувиар илүү байна (Хавсралт 11).

Унага бойжилт 97.5 хувь, тугал, ботго тус бүр 98.0 хувь, хурга 98.1 хувь, ишиг 97.5 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс ботго, хурга, ишиг 0.1-0.6 пунктээр буурч, унага, тугал 0.1 пунктээр өссөн байна (Зураг III.2, Хавсралт 11).

Зураг III.1

Төллөсөн хээлтэгч, аймаг, нийслэлээр 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой

Зураг III.2

Бойжуулсан төл, төрлөөр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой

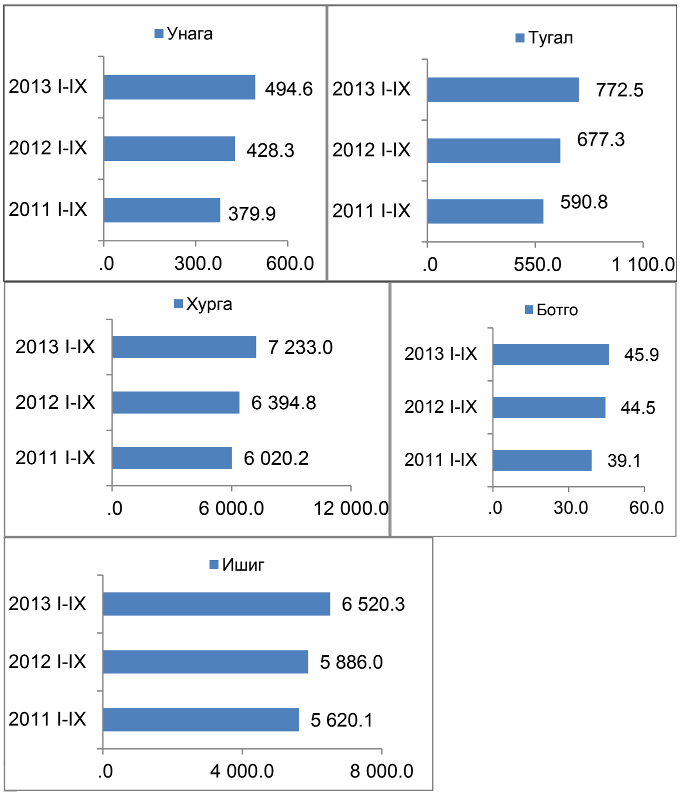

Зураг III.3

Зүй бусаар хорогдсон том мал, аймаг, нийслэлээр 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой

Зураг III.4

Зүй бусаар хорогдсон том мал, төрлөөр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой

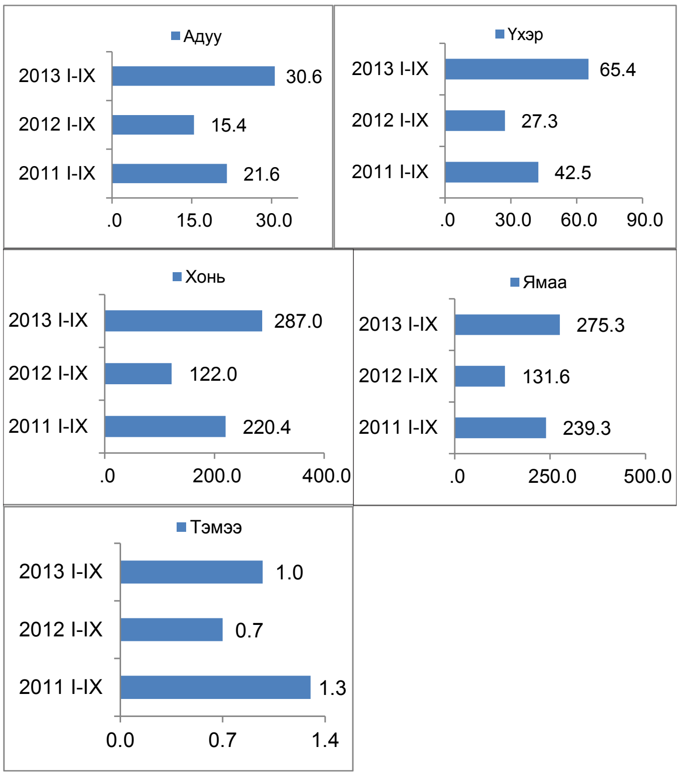

Том малын зүй бус хорогдол 2013 оны эхний 9 сард улсын хэмжээнд 659.3 мян. толгойд хүрч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 362.1 мян.толгой буюу 2.2 дахин нэмэгдсэн байна. Том малын зүй бус хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл, адуу 30.6 мянга, үхэр 65.4 мянга, тэмээ 1.0 мянга, хонь 287.0 мянга, ямаа 275.3 мянга байна (Зураг III.4). Нийт хорогдлын 43.5 хувийг хонь, 41.8 хувийг ямаа эзэлж байна.

Архангай аймагт оны эхэнд тоологдсон малын 5.5 хувь буюу 188.2 мянга, Хөвсгөл аймагт 2.5 хувь буюу 88.5 мянга, Завхан аймагт 2.5 хувь буюу 57.5 мянга, Баянхонгор аймагт 2.0 хувь буюу 53.3 мянга, Дорнод аймагт 3.7 хувь буюу 44.8 мянга, Төв аймагт 1.0 хувь буюу 32.8 мянга, Говь-Алтай аймагт 1.7 хувь буюу 31.9 мянга, Булган аймагт 1.1 хувь буюу 27.9 мянган мал хорогдлоо. Улсын хэмжээнд хорогдсон малын 79.6 хувийг эдгээр аймагт хорогдсон мал эзэлж байна (Зураг III.3).

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 9 сард 69.2 мянган мал өвчнөөр хорогдсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 48.6 мянга буюу 3.4 дахин өндөр байна.

Газар тариалан

Улсын хэмжээгээр 2013 оны 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар 205.4 мян.т үр тариа, 162.0 мян.т төмс, 88.3 мян.т хүнсний ногоо хурааж, 923.8 мян.т хадлан, 20.8 мян.т гар тэжээл, 2.4 мян.т дарш бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хүнсний ногоо 10.8 мян.т буюу 14.0 хувь, дарш 1.9 мян.т буюу 4.7 дахин өсч, төмс 57.6 мян.т буюу 26.2 хувь, үр тариа 20.9 мян.т буюу 9.2 хувь, хадлан 86.4 мян.т буюу 8.5 хувь, гар тэжээл 4.5 мян.т буюу 17.7 хувиар буурсан байна.

Га тутмаас 13.4 цн үр тариа, 127.2 цн төмс хураасан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс үр тариа 2.4 цн буюу 15.2 хувь, төмс 17.9 цн буюу 12.3 хувиар бага байна. Үр тарианы га-гийн ургац Булган, Сэлэнгэ, Хэнтий, Говь-Алтай, Төв, Орхон, Хөвсгөл, Баянхонгор, Баян-Өлгий аймагт улсын дунджаас 0.1-14.9 центнерээр өндөр, харин бусад аймагт 2.4-3.8 центнерээр доогуур байна.

Бүсээр авч үзэхэд хураасан үр тарианы 72.4 хувь нь Төв, 18.2 хувь нь Хангай, 7.5 хувь нь Зүүн, 1.9 хувь нь Баруун бүсэд ногдож байна. Хураасан үр тарианы 49.7 хувь нь Сэлэнгэ, 18.2 хувь нь Төв, 8.5 хувь нь Булган, 7.4 хувь нь Хөвсгөл аймагт ногдож байна.

Төмсний га-гийн ургац Ховд, Хэнтий, Төв, Сэлэнгэ аймагт улсын дунджаас 6.9-24.4 центнерээр өндөр, харин бусад аймагт 7.1-94.2 центнерээр доогуур байна. Төмсний 35.9 хувь нь Төв, 28.3 хувь нь Сэлэнгэ, 6.2 хувь нь Ховд, 4.7 хувь нь Дархан-Уул, 4.1 хувь нь Булган аймагт ногдож байна.

Хураасан нийт хүнсний ногооны 29.6 мян.т буюу 33.5 хувь нь Сэлэнгэ, 15.1 мян.т буюу 17.2 хувь нь Дархан-Уул, 12.8 мян.т буюу 14.5 хувь нь Ховд, 7.9 мян.т буюу 9.0 хувь нь Төв, 3.5 мян.т буюу 4.0 хувь нь Хэнтий, 19.4 мян.т буюу 21.8 хувь нь нийслэл, бусад аймагт ногдож байна.

Бэлтгэсэн нийт хадлангийн 153.0 мян.т буюу 16.6 хувь нь Хөвсгөл, 126.2 мян.т буюу 13.7 хувь нь Сэлэнгэ, 116.1 мян.т буюу 12.6 хувь нь Хэнтий, 91.1 мян.т буюу 9.9 хувь нь Булган, 64.6 мян.т буюу 7.0 хувь нь Архангай, 60.2 мян.т буюу 6.5 хувь нь Баян-Өлгий, 59.2 мян.т буюу 6.4 хувь нь Төв, 55.8 мян.т буюу 6.0 хувь нь Ховд аймагт, 197.6 мян.т буюу 21.3 хувь нь нийслэл, бусад аймагт ногдож байна.

Зураг III.5

Хураасан үр тариа, мян.т жил бүрийн 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар

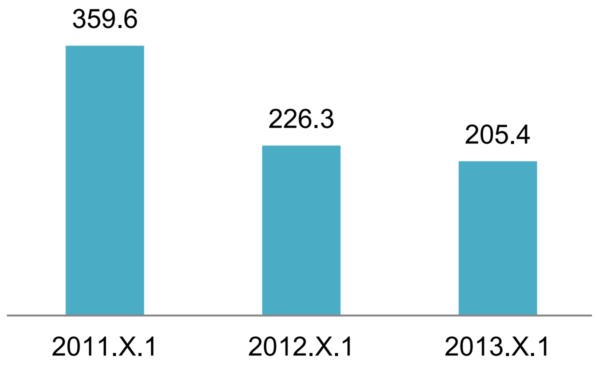

Зураг III.6

Хураасан төмс, хүнсний ногоо, мян.т жил бүрийн 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар

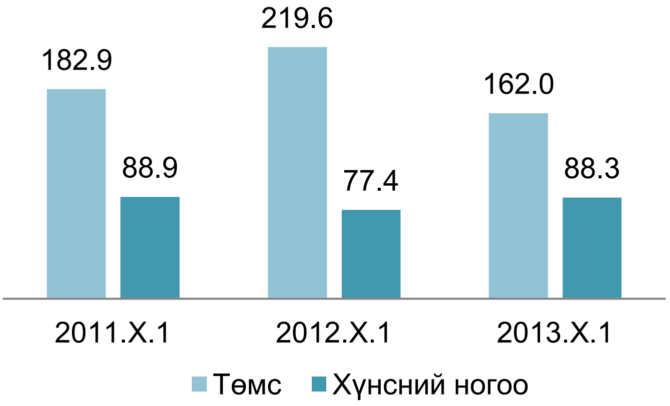

Зураг III.7

Бэлтгэсэн хадлан, мян.т жил бүрийн 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар

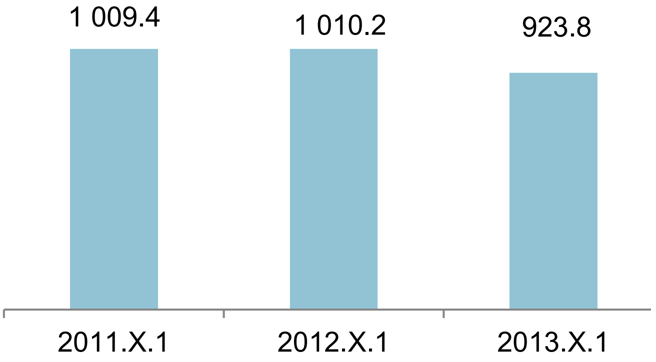

III.3. Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, 2013 оны эхний 9 сард 1796.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 185.6 тэрбум төг буюу 11.5 хувиар өслөө. Энэхүү өсөлтөд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын зэсийн баяжмал, газрын тос, алт зэрэг гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 37.9-67.8 хувиар, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын амтат ус ундаа, катодын зэс, хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн, ган төмөр хийц, самнасан ноолуур, бетон зуурмаг, вакуум цонх, хаалга, нэхий дээл, хэвлэмэл хуванцар карт зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 0.5 хувиас 7.5 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Харин уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нүүрс, цайрын баяжмал, молибдений баяжмал, төмрийн хүдэр, хайлуур жоншны баяжмал зэрэг гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 3.5 - 46.2 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын сүлжмэл эдлэл, шар айраг, архи, бетон дэр, металл бэлдэц, тамхи, цемент, цахилгааны утас зэрэг бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.0-90.5 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл оны үнээр, 2013 оны эхний 9 сард 4890.0 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 817.6 тэрбум төг буюу 20.1 хувиар, үүнээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 517.4 тэрбум төг буюу 18.9 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийнх 262.3 тэрбум төг буюу 26.1 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 37.8 тэрбум төг буюу 11.7 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн оны үнээр, 2013 оны эхний 9 сард 4402.0 тэрбум төг болж, 2512.1 тэрбум төг буюу 57.1 хувийг гадаад зах зээлд борлуулжээ (Хавсралт 15).

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүний 57.8 хувь нь уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрт, 34.0 хувь нь боловсруулах аж үйлдвэрт, 8.2 хувь нь цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт ногдож байна (Зураг III.10). Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн 2013 оны эхний 9 сард 2542.9 тэрбум төг болж, 1973.8 тэрбум төг буюу 77.6 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрийн

Зураг III.8

Уул уурхайн зарим гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өөрчлөлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар, 2005=100%

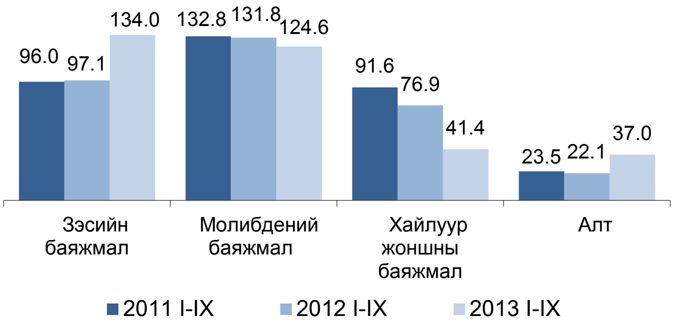

Зураг III.9

Түлш, эрчим хүчний гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өөрчлөлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар, 2005=100%

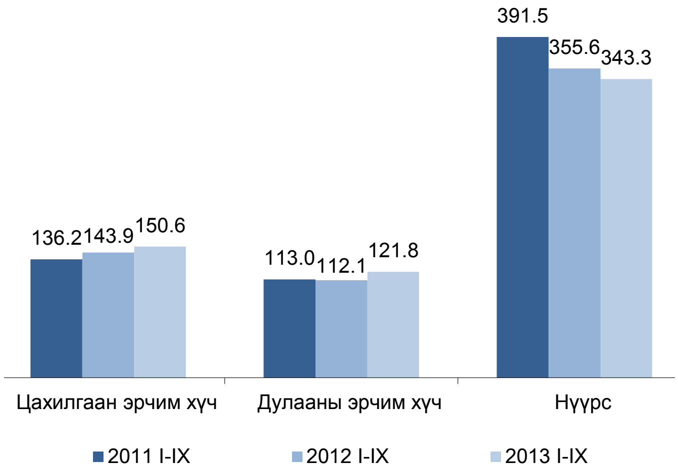

Зураг III.10

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний борлуулалтын бүтэц, дэд салбараар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

борлуулсан бүтээгдэхүүн 1498.8 тэрбум төг болж, 538.4 тэрбум төг буюу 35.9 хувийг нь гадаад зах зээлд борлуулав.

Нийт борлуулалтад боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын эзлэх хувь 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар 34.0 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.6 пункт, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 8.2 хувь болж 0.7 пунктээр нэмэгдэж, харин уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 57.8 хувь болж 2.3 пунктээр буурлаа. (Зураг III.10).

Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагчдын тоо 2013 оны 9 дүгээр сарын эцэст 68290 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 8673 хүн буюу 14.5 хувиар өсчээ. Ажиллагчдын тоо уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 4986 хүн буюу 25.4 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 3180 хүн буюу 11.8 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт 507 хүн буюу 3.9 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр) 2013 оны эхний 9 сард 28999.1 мян.төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 581.4 мян.төг буюу 2.0 хувиар өсчээ. Хөдөлмөрийн бүтээмж уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 747.3 мян.төг буюу 1.5 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт 455.8 мян.төг буюу 3.8 хувиар өсч, харин боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 955.2 мян.төг буюу 4.6 хувиар буурлаа.

III.4. Барилга

Барилгын байгууллагууд 2013 оны эхний 9 сард нийт 1 их наяд 132.6 тэрбум төгрөгийн барилга угсралт, их засварын ажил гүйцэтгэсний 1 их наяд 24.6 тэрбум төг буюу 90.5 хувь нь дотоодын, 108.0 тэрбум төг буюу 9.5 хувь нь гадаадын барилгын байгууллагуудад ногдож байна.

Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 731.7 тэрбум төг буюу 2.8 дахин, үүнээс дотоодын байгууллагынх 626.6 тэрбум төг буюу 2.6 дахин, гадаадын байгууллагынх 105.1 тэрбум төг буюу 3.7 дахин өсчээ.

Барилга угсралт, их засварын ажлын 4.6 хувь нь их засварын ажил, 21.2 хувь нь орон сууцны бус барилга, 30.2 хувь нь орон сууцны барилга, 44.0 хувь нь инженерийн барилга, байгууламжид ногдож байна. Өмнөх оны мөн үеийнхээс инженерийн барилга, байгууламжийн ажлын эзлэх хувь 19.6 пункт, орон сууцны барилгынх 2.1 пунктээр нэмэгдэж, харин орон сууцны бус барилгынх 12.9 пункт, их засварын ажлынх 8.7 пунктээр буурлаа.

Зураг III.11

Барилга угсралт, их засварын ажил, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, тэрбум төг

III.5. Тээвэр

Бүх төрлийн тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 30.7 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 258.8 сая зорчигч тээвэрлэж, өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 0.5 сая т буюу 1.7 хувиар буурч, харин зорчигчдын тоо 41.5 сая хүн буюу 19.1 хувиар өсчээ.

Авто тээврээр тээсэн ачаа 2013 оны эхний 9 сард 15.2 сая т болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.9 сая т буюу 5.8 хувиар буурчээ. Энэ оны эхний 9 сард давхардсан тоогоор 255.3 сая зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 41.7 сая зорчигч буюу 19.5 хувиар өсчээ. Авто тээврийн орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 16.4 тэрбум төг буюу 8.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Төмөр замын тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 15495.8 мян.т ачаа, давхардсан тоогоор 2898.8 мян.зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 410.0 мян.т буюу 2.7 хувиар өсч, зорчигчдын тоо 146.2 мян.хүн буюу 4.8 хувиар буурсан байна (Зураг III.12.а, III.12.б).

Төмөр замаар тээвэрлэсэн нийт ачааны хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс өсөхөд экспортын ачааны тээвэрлэлт 423.2 мян.т буюу 8.6 хувиар буурсан хэдий ч дотоодод тээвэрлэсэн ачаа 735.0 мян.т буюу 10.4 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Төмөр замын тээврээр тээсэн ачаа 2013 оны 9 дүгээр сард 1804.6 мян.т болж, өмнөх сарынхаас 45.6 мян.т буюу 2.5 хувь, орлого 34.8 тэрбум төг болж, 2.9 тэрбум төг буюу 7.6 хувь, зорчигчдын тоо 278.8 мян.хүн болж, 94.0 мян.хүн буюу 25.2 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс тээврийн орлого 1.5 тэрбум төг буюу 4.5 хувь, тээсэн ачаа 8.5 мян.т буюу 0.5 хувиар өсч, зорчигчдын тоо 25.6 мян.хүн буюу 8.4 хувиар буурчээ.

Төмөр замын тээврийн салбарын орлого 2013 оны эхний 9 сард 313.5 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 220.1 сая төг буюу 0.1 хувиар өсчээ (Хүснэгт III.2).

Зураг III.12а

Төмөр замын тээврээр зорчигчдын тоо, жил бүрийн 9 дүгээр сарын байдлаар, мян.хүн

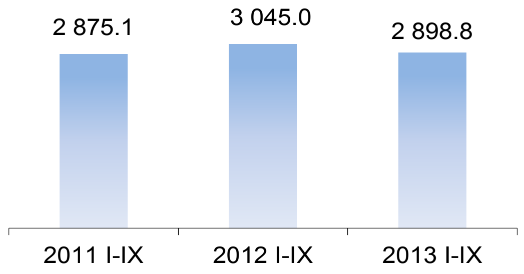

Зураг III.12б

Төмөр замын тээврээр тээсэн ачаа, жил бүрийн 9 сарын байдлаар, мян.т

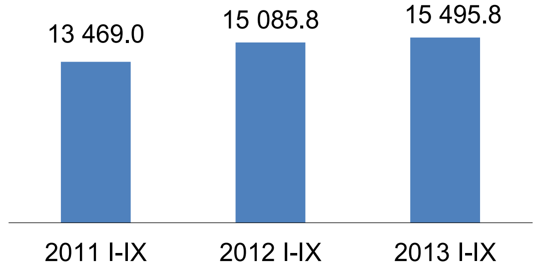

Хүснэгт-III.2

Төмөр замын тээврийн орлого, тээсэн ачаа болон зорчигчдын тоо, сараар

Хугацаа, сараар	Тээврийн орлого, сая төг	Зорчигч тээвэрлэлт, мян.хүн	Тээсэн ачаа, мян.т
2011 I	24 937.1	293.0	1 345.0
II	21 280.4	279.7	1 244.0
III	27 989.6	281.1	1 436.8
IV	32 225.5	301.1	1 494.0
V	33 386.3	324.6	1 489.1
VI	34 575.4	341.6	1 515.9
VII	39 427.6	363.3	1 630.2
VIII	40 291.6	385.8	1 615.2
IX	34 229.6	305.0	1 698.7
2011 I-IX	288 343.0	2 875.1	13 469.0
2012 I	36 061.9	297.1	1 715.7
II	31 891.7	320.7	1 604.6
III	32 669.4	298.2	1 630.6
IV	34 807.8	348.4	1 666.7
V	36 822.2	335.3	1 769.5
VI	34 443.5	360.0	1 505.1
VII	37 401.1	388.9	1 695.8
VIII	35 900.7	391.9	1 701.7
IX	33 314.9	304.4	1 796.1
2012 I-IX	313 313.2	3 045.0	15 085.8
2013 I	31 880.0	315.8	1 664.2
II	21 200.2	293.7	1 321.0
III	34 448.8	280.3	1 616.6
IV	35 996.2	323.4	1 741.3
V	37 866.0	321.5	1 870.6
VI	40 013.2	352.3	1 852.6
VII	39 645.4	360.3	1 774.7
VIII	37 667.4	372.8	1 850.2
IX	34 816.1	278.8	1 804.6
2013 I-IX	313 533.3	2 898.8	15 495.8
2013 I-IX / 2012 I-IX %	100.1	95.2	102.7
2013 IX / 2012 IX %	104.5	91.6	100.5
2013 IX / 2013 VIII %	92.4	74.8	97.5

Агаарын тээврээр 2013 оны эхний 9 сард 3117.4 т ачаа, давхардсан тоогоор 600.7 мян.зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 56.0 т буюу 1.8 хувь, зорчигчдын тоо 9.8 мян.хүн буюу 1.7 хувиар өслөө.

Агаарын тээврийн орлого 2013 оны 9 дүгээр сард 19.1 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 9.5 тэрбум төг буюу 33.2 хувь, зорчигчдын тоо 64.0 мян.хүн болж 33.6 мян.хүн буюу 34.4 хувь, тээсэн ачаа 381.6 т болж 21.3 т буюу 5.3 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс тээврийн орлого 348.6 сая төг буюу 1.8 хувь, зорчигчдын тоо 5.5 мян.хүн буюу 7.9 хувиар буурч, харин тээсэн ачаа 9.5 т буюу 2.5 хувиар өсчээ (Зураг III.13.а, III.13.б).

Зураг III.13а

Агаарын тээврээр зорчигчдын тоо, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.хүн

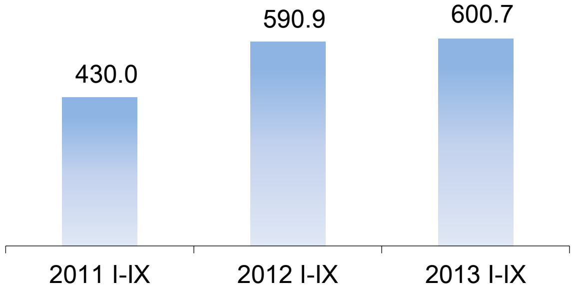

Зураг III.13б

Агаарын тээврээр тээсэн ачаа, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, т

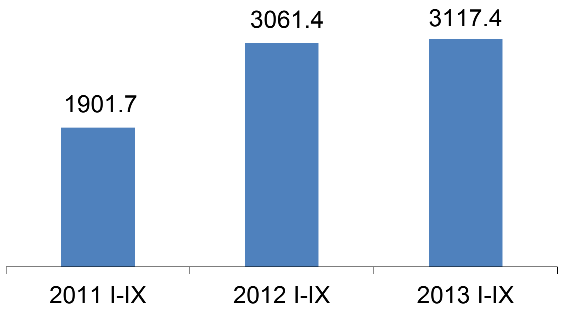

Агаарын тээврээр дотоодод зорчсон зорчигчдын тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс 11.6 мян.хүн буюу 4.7 хувиар өсч, олон улсад зорчсон зорчигчдын тоо 1.9 мян.хүн буюу 0.5 хувиар буурав.

Агаарын тээврийн салбарын орлого 2013 оны эхний 9 сард 173.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 14.6 тэрбум төг буюу 9.2 хувиар өслөө (Хүснэгт III.3).

Хүснэгт-III.3

Агаарын тээврийн орлого, тээсэн ачаа болон зорчигчдын тоо, сараар

Хугацаа, сараар	Тээврийн орлого, сая төг	Зорчигч тээвэрлэлт, мян.хүн	Тээсэн ачаа, т
2011 I	9 021.4	36.5	128.6
II	9 021.2	29.2	123.5
III	8 204.8	35.0	152.1
IV	9 825.9	37.3	153.1
V	10 220.4	41.5	142.8
VI	16 462.4	54.8	259.1
VII	21 130.2	71.4	319.4
VIII	25 242.6	73.3	347.5
IX	15 157.0	51.1	275.7
2011 I-IX	124 285.8	430.0	1 901.7
2012 I	14 207.7	46.2	302.3
II	12 655.0	47.8	257.8
III	14 175.8	53.3	315.2
IV	13 697.7	52.3	304.5
V	15 125.9	56.7	303.8
VI	18 538.7	64.9	392.6
VII	22 696.6	82.1	387.0
VIII	28 016.9	118.0	426.0
IX	19 474.2	69.5	372.2
2012 I-IX	158 588.5	590.9	3 061.4
2013 I	17 385.6	59.2	290.6
II	12 911.4	48.8	236.6
III	15 310.2	56.2	322.5
IV	13 834.7	53.0	302.0
V	16 194.6	57.2	342.5
VI	20 942.5	71.7	422.7
VII	28 847.7	92.9	416.0
VIII	28 641.5	97.6	402.9
IX	19 125.6	64.0	381.6
2013 I-IX	241 049.8	2 247.2	11 841.0
2013 I-IX / 2012 I-IX, %	109.2	101.7	101.8
2013 IX / 2012 IX, %	98.2	92.1	102.5
2013 IX / 2013 VIII, %	66.8	65.6	94.7

Шуудан, холбоо

Шуудан, холбооны үйлчилгээний орлого 2013 оны эхний 9 сард 454.6 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 45.7 тэрбум төг буюу 11.2 хувиар өсчээ. Нийт орлогод хүн амаас орсон орлого 75.4 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.1 пунктээр буурсан байна.

Суурин утасны цэгийн тоо 2013 оны эхний 9 сард жилд 163.4 мян.ш болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 23.9 мян.ш буюу 17.1 хувиар өсчээ.

Энэ оны эхний 9 сард үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо давхардсан дүнгээр 3489.8 мянга, кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо 261.6 мянгад хүрчээ. Өмнөх оны мөн үеийнхээс үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо 114.9 мянга буюу 3.4 хувь, кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо 57.0 мянга буюу 27.9 хувиар нэмэгджээ.

Шуудангийн үйлчилгээний салбар 2013 оны эхний 9 сард 613.5 мян.ш бичиг, захидал, 90.5 мян.ш илгээмж, 8574.9 мян.ш тогтмол хэвлэлийг хэрэглэгчдэд хүргэсэн байна. Хүргэсэн бичиг, захидал өмнөх оны мөн үеийнхээс 147.2 мян.ш буюу 31.6 хувь, илгээмж 0.9 мян.ш буюу 1.1 хувиар нэмэгдэж, харин хүргэсэн тогтмол хэвлэл 4.6 сая ш буюу 34.7 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт-III.4

Шуудан, холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Нийт орлого, оны үнээр, сая төг	**331 090.9**	**408 885.0**	**454 606.7**	**111.2**
Хүн амаас орсон орлого, сая төг	247 974.9	321 240.9	342 933.1	106.8
Суурин утасны цэг, мян.ш	135.5	139.5	163.4	117.1
Утасгүй холбооны тоо*	5 186	4 945	3 593	72.7
Үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо, мян.хүн (давхардсан тоогоор)	2 769.5	3 374.9	3 489.8	103.4
Кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо	168 967	204 638	261 639	127.9
Шуудангийн үйлчилгээний үзүүлэлт				
Хүргэсэн бичиг, захидал, мян.ш	431.5	466.3	613.5	131.6
Хүргэсэн илгээмж, мян.ш	91.7	89.5	90.5	101.1
Хүргэсэн хэвлэл, мян.ш	9 531.5	13 128.8	8 574.9	65.3

** Утасгүй холбооны дүнгээс МЦХ ХХК-ны дүнг хасаж тооцсон.*

III.6. Хилээр нэвтэрсэн зорчигчид

Манай улсын хилээр 2013 оны эхний 9 сард давхардсан тоогоор 3212.3 мянган зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 174.1 мян.хүн буюу 5.1 хувиар буурчээ. Улсын хилээр 2013 оны эхний 9 сард орсон зорчигчдын 46.9 хувь нь Замын-Үүд, 20.2 хувь нь Буянт-Ухаа, 8.9 хувь нь Алтанбулаг, 6.8 хувь нь Гашуун сухайт, 3.5 хувь нь Шивээ хүрэн, 13.7 хувь нь бусад боомтод ногдож байна.

Улсын хилээр энэ оны эхний 9 сард гадаадын 405.4 мян.хүн орсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 83.5 мянга буюу 17.1 хувиар буурчээ. Тэдний 91.2 хувь нь 30 хүртэл хоног, 3.4 хувь нь 90 хүртэл хоног, 5.4 хувь нь 90, түүнээс дээш хоногийн хугацаагаар ирсэн байна. Гадаадын зорчигчдын 333.0 мянга нь буюу 82.1 хувь нь аялал жуулчлалын зорилгоор хилээр орсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 12.1 хувиар буурсан байна. Хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 72.4 мянга нь буюу 17.9 хувь нь ажиллах, суралцах болон байнга оршин суух зорилгоор иржээ. Өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад Турк улсын жуулчдын тоо 94.7 хувиар, Энэтхэг улсынх 20.9 хувиар өссөн бол БНХАУ-ын жуулчдын тоо 23.5 хувиар буурчээ. Улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 74.0 хувь буюу 300.0 мянга нь эрэгтэйчүүд байна

Улсын хилээр 2013 оны эхний 9 сард орсон гадаадын зорчигчдын 69.4 хувь нь Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутгаас, 24.3 хувь нь Европоос, 4.6 хувь нь Америк тивээс, 1.7 хувь нь Ойрхи Дорнод, Өмнөд Ази, Африк тивээс иржээ (Зураг III.15).

Хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 48.3 хувийг БНХАУ-ын иргэд, 14.1 хувийг ОХУ-ын иргэд, 9.8 хувийг БНСУ-ын иргэд, 4.0 хувийг Япон улсын иргэд, 3.5 хувийг АНУ-ын иргэд, 20.3 хувийг бусад орны иргэд эзэлж байна.

Зураг III.14

Монгол Улсын хилийн боомтуудаар нэвтэрсэн зорчигчид, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.хүн

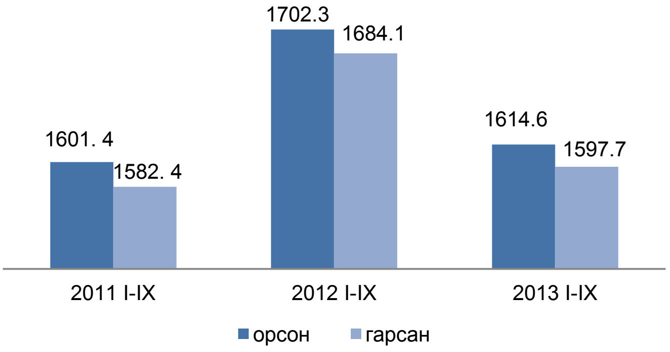

Зураг III.15

Монгол Улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчид, бүс нутгаар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

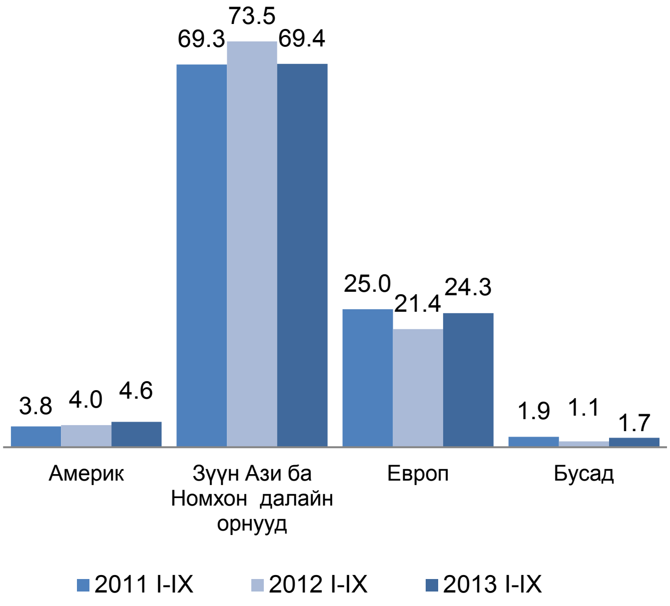

Энэ оны эхний 9 сард манай улсын 1218.2 мянган иргэн гадаадад зорчсоноос 1022.6 мянга буюу 84.0 хувь нь хувийн журмаар зорчжээ.

Улсын хилээр 2013 оны эхний 9 сард давхардсан тоогоор 1225.3 мянган тээврийн хэрэгсэл нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 81.4 мянга буюу 6.2 хувиар буурсан бөгөөд эдгээрийн 37.4 хувийг ачааны машин, 29.7 хувийг ачааны вагон, 29.8 хувийг суудлын авто машин, 3.1 хувийг бусад тээврийн хэрэгсэл эзэлж байна (Зураг III.16). Нийт тээврийн хэрэгслийн 88.3 хувь нь Замын-Үүд, Гашуун сухайт, Алтанбулаг, Шивээ хүрэн, Сүхбаатарын боомтоор нэвтэрсэн байна.

Зураг III.16

Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн тээврийн хэрэгсэл, 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар, хувиар

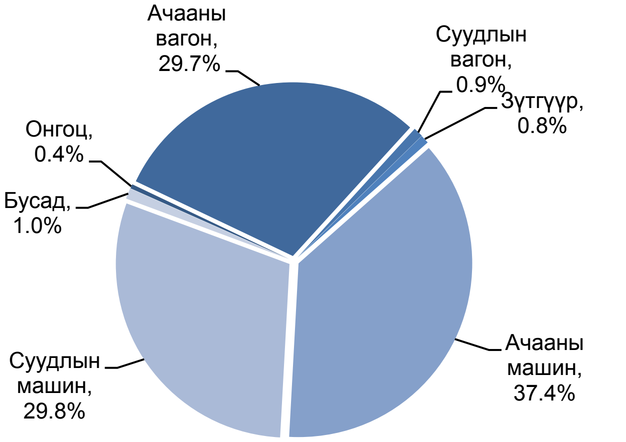

IV.Бусад

Цаг уур, агаарын бохирдол

Ус, цаг уурын хүрээлэнгийн мэдээгээр хамгийн их хур тунадас 2013 оны 9 дүгээр сард Дорнод аймгийн Баян-Уул суманд орж 66.1 мм-т хүрчээ. Энэ оны 9 дүгээр сард Дорноговь аймгийн Эрдэнэ суманд хамгийн их температур 35.0 хэм, Завхан аймгийн Отгон, Баянхонгор аймгийн Баянбулаг суманд хамгийн бага температур -14.0 хэм байлаа. Салхины хамгийн их хурд Говь-Алтай аймгийн Бугат, Өмнөговь аймгийн Манлай суманд 28 м/с хүрчээ.

Аймгийн төв, нийслэлд агаарын дундаж хэм 2013 оны 9 дугаар сард олон жилийн дундажтай ижил түвшинд, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.2 хэмээр хүйтэн байлаа.

Азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламж 2013 оны 9 дүгээр сард Улаанбаатар хотын Баруун дөрвөн замын орчимд 19 удаа, Хархорин захын орчимд 4 удаа, 32-ын тойрог орчимд 2 удаа, 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол, 32-ын тойрог орчимд тус бүр 21 удаа, Хархорин захын орчимд 14 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 9 удаа, 2.5 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол орчимд 4 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 3 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан байна.

Зураг IV.1

Улаанбаатар хотын 32-ын тойрог орчмын агаар дахь азотын давхар ислийн дундаж агууламж, сараар, (мг/м3)

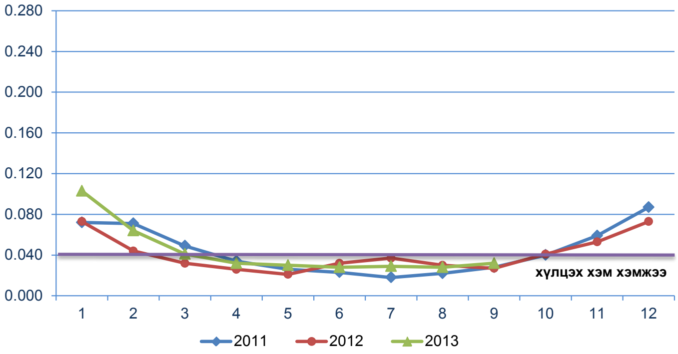

Зураг IV.2

Улаанбаатар хотын Баруун дөрвөн замын орчмын агаар дахь азотын давхар ислийн дундаж агууламж, сараар, (мг/м3)

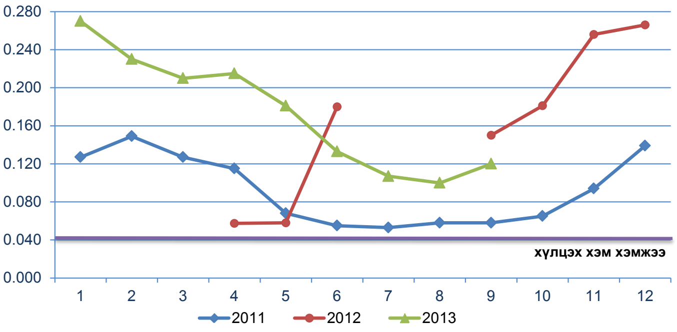

Аюулт үзэгдэл, осол

Аюулт үзэгдэл, осол 2013 оны эхний 9 сард 3477 удаа гарсны улмаас 186 хүн амь насаа алдаж, 235.3 мян.толгой мал, тэжээвэр амьтан хорогджээ. Энэ оны эхний 9 сард объектын түймэр 2919 удаа, ой, хээрийн түймэр 135 удаа, гол, нуурын усанд хүн унасан осол 115 удаа, мал, амьтны халдварт галзуу өвчин 68 удаа, аадар бороо, үерийн аюулт үзэгдэл 52 удаа, хүчтэй салхи шуурга 36 удаа, 3.5-аас дээш магнитудын газар хөдлөлт 35 удаа, аянгын аюулт үзэгдэл 27 удаа, химийн хорт бодисын алдагдалтай холбоотой ослын дуудлага 24 удаа, хүн, малын халдварт боом өвчин 17 удаа, үйлдвэрлэлийн осол 10 удаа бүртгэгджээ.

Энэ оны эхний 9 сард объектын түймрийн улмаас 8.2 тэрбум төг, ой, хээрийн түймрийн улмаас 4.6 тэрбум төг, аадар бороо, үерийн аюулт үзэгдлийн улмаас 3.1 тэрбум төг, хүчтэй салхи шуурганы аюулт үзэгдлийн улмаас 621.7 сая төг, шүлхий өвчний улмаас 595.5 сая төг, аянгын аюулт үзэгдлийн улмаас 125.8 сая төг, мал, амьтны халдварт галзуу, боом, цэцэг, үхрийн хорт салст халуурал өвчин болон тэсэрч дэлбэрэх бодисын ослын улмаас 72.7 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Хүснэгт-IV.1

Аюулт үзэгдэл, осол, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар*

Үзүүлэлт	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Аюулт үзэгдэл, ослын тохиолдлын тоо	2 597	3 005	3 477	115.7
Аюулт үзэгдэл, ослын улмаас амь насаа алдсан хүний тоо	179	195	186	95.4
Шатсан гэр, орон сууцны тоо	1 153	1 587	1 505	94.8
Аюулт үзэгдлийн улмаас хорогдсон, устгасан мал, тэжээвэр амьтан, толгой	165 440	12 167	235 250	1 933.5
Объектын түймрийн тоо	2 196	2 563	2 919	113.9
Учирсан хохирлын хэмжээ, тэрбум төг	3.5	15.6	17.4	110.9

**-Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээ*

Гол нуурын усанд унасан ослоор 114 хүн, объектын түймрээр 47 хүн, аянгын аюулт үзэгдлээр 8 хүн, бичил уурхайн нурангины ослоор 6 хүн, үйлдвэрлэлийн ослоор 5 хүн, аадар бороо үерийн аюулт үзэгдлийн улмаас 3 хүн, ой, хээрийн түймэрт 2 хүн, хүчтэй салхи шуурганы улмаас 1 хүн амь насаа алджээ.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс аюулт үзэгдэл, ослын тохиолдол 472-оор нэмэгдэв.

Хорогдсон, устгасан мал, тэжээвэр амьтдын тоо 2013 оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 223.1 мян.толгойгоор илүү байна (Хүснэгт IV.1).

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА С.МЭНДСАЙХАН

2013 оны 10 дугаар сарын 11

Хавсралт № 1

НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр

Аймаг, нийслэл	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо (сарын эцэст)			Орон нутгийн төсвийн нийт орлого, нийт зарлагын харьцаа, хувиар			Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо			Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
ДҮН	**40 706**	**44 095**	**37 597**	**125.5**	**119.8**	**118.1**	**14 530**	**16 160**	**18 816**	**29 381**	**32 401**	**29 242**
Баруун бүс	**7 189**	**5 692**	**4 769**	**94.6**	**106.5**	**110.7**	**1 016**	**1 119**	**1 188**	**2 611**	**2 059**	**2 440**
БӨ	1 458	927	519	108.8	116.5	119.0	242	331	270	354	222	408
ГО	821	875	892	89.1	110.3	111.2	111	129	141	388	304	213
ЗА	2 031	1 346	864	99.1	100.9	100.8	192	240	244	599	439	716
УВ	796	823	891	103.5	109.7	118.8	255	226	229	777	431	380
ХО	2 083	1 721	1 603	74.6	96.1	104.7	216	193	304	493	663	723
Хангайн бүс	**13 561**	**10 364**	**7 858**	**117.6**	**109.9**	**115.1**	**1 862**	**2 023**	**2 192**	**5 738**	**4 354**	**4 797**
АР	2 211	1 647	1 191	109.4	114.2	116.7	300	337	323	727	567	558
БХ	2 208	1 468	1 155	116.9	121.6	105.7	280	261	335	1 373	910	780
БУ	1 413	601	891	102.1	116.5	117.2	172	238	303	719	618	453
ОР	1 659	1 773	1 829	127.0	106.4	139.3	363	378	459	665	625	484
ӨВ	3 843	2 234	1 138	59.0	108.4	106.7	348	412	392	1 002	698	1 107
ХӨ	2 227	2 641	1 654	103.6	109.3	110.5	399	397	380	1 252	936	1 415
Төвийн бүс	**6 687**	**6 502**	**6 702**	**125.7**	**99.3**	**120.4**	**2 312**	**2 491**	**2 826**	**4 538**	**3 623**	**3 518**
ГС	193	295	132	81.6	101.0	106.2	88	120	133	233	126	168
ДА	1 961	2 055	2 246	94.7	109.3	128.3	436	457	540	825	820	682
ДО	655	794	1 078	123.9	124.5	127.6	409	424	425	903	717	826
ДУ	865	478	699	111.4	139.5	113.1	146	151	200	354	347	272
ӨМ	682	172	692	141.9	93.8	133.1	270	283	304	734	353	395
СЭ	1 103	1 416	1 129	109.8	90.8	108.3	486	525	541	819	662	685
ТӨ	1 228	1 292	726	90.7	107.6	113.8	477	531	683	670	598	490
Зүүн бүс	**2 776**	**3 735**	**5 376**	**100.6**	**99.0**	**104.5**	**994**	**1 105**	**1 110**	**2 525**	**2 793**	**4 033**
ДД	911	1 866	3 200	108.7	101.1	111.4	347	439	585	1 283	1 596	2 415
СҮ	953	855	866	86.0	94.5	102.9	126	164	224	421	485	794
ХЭ	912	1 014	1 310	112.1	101.4	100.0	521	502	301	821	712	824
Улаанбаатар	**10 493**	**17 802**	**12 892**	**140.2**	**142.7**	**125.7**	**8 206**	**9 252**	**11 338**	**13 969**	**19 572**	**14 454**
Бусад*	-	-	-	-	-	-	140	170	162	-	-	-

* - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргүүдийг хамруулав.

Хавсралт № 2

ХАМГИЙН ӨНДӨР, ХАМГИЙН БАГА ҮЗҮҮЛЭЛТТЭЙ АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ

	Хэмжих нэгж	2013 оны эхний 9 сарын байдлаар				
		Улсын дундаж	Хамгийн их		Хамгийн бага	
1000 хүнд ногдох төрөлт	0/00*	21.4	ГС	25.0	ТӨ	10.8
			УБ	23.8	СЭ	14.2
			ОР	23.7	БУ	14.6
1000 хүнд ногдох нас баралт	0/00*	4.3	ХӨ, ДД	5.1	ТӨ	3.2
			СҮ	5.0	БӨ	3.3
			ЗА	4.9	ГС, ӨМ	3.4
Нялхсын нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	0/00*	14	ГО	23	СЭ	8
			ХӨ	22	ДА	9
			БХ	20	ТӨ	10
10 000 хүнд ногдох халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0/000**	104	ДД	337	ГО	39
			СҮ	150	БӨ	46
			ДО	134	УВ	51
Орон нутгийн төсвийн нийт орлого, нийт зарлагын харьцаа	%	118.1	ОР	139.3	ХЭ	100.0
			ӨМ	133.1	ЗА	100.8
			ДА	128.3	СҮ	102.9

*-промиль
**- продицмиль

Хавсралт № 3

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ, аймаг, нийслэлээр
жил бүрийн 9 дүгээр сарын байдлаар

	ХҮИ, %		Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, төг											
	2013.IX / 2013.VIII	2013.IX / 2012.XII	I зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах, кг			Цагаан будаа, кг		
			2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX
Баруун бүс														
БӨ	**102.7**	**107.2**	540	800	720	3 800	5 850	5500	4 500	5 500	5500	1 600	1 700	2000
ГО	**100.9**	**106.2**	900	900	950	3 000	5 800	5500	4 000	7 000	8000	1 700	1 600	2000
ЗА	**102.8**	**113.6**	850	1 000	933	4 000	6 500	8000	4 000	7 000	8000	1 600	1 600	2000
УВ	**101.6**	**106.6**	800	850	900	3 300	5 500	6000	3 500	6 000	6000	1 600	1 667	2133
ХО	**103.1**	**108.4**	850	1 200	1300	4 300	6 750	7000	4 500	6 600	7000	1 600	1 700	1767
Хангайн бүс														
АР	**100.7**	**106.0**	700	700	760	3 600	5 500	6500	4 100	6 000	6500	1 700	1 800	2100
БХ	**100.9**	**108.2**	780	900	867	3 000	4 500	5200	3 600	5 500	5000	1 600	1 600	2000
БУ	**104.0**	**119.1**	680	880	900	4 000	6 500	7000	4 500	7 000	7500	1 800	1 800	2000
ОР	**100.3**	**111.5**	650	717	717	3 500	6 400	6590	4 200	6 950	7300	1 550	1 667	2100
ӨВ	**103.2**	**111.1**	800	750	750	3 500	5 300	5800	4 500	7 000	7000	1 700	1 600	2200
ХӨ	**100.5**	**106.5**	800	800	1000	3 800	6 500	6500	4 000	6 500	7000	1 800	1 680	2150
Төвийн бүс														
ГС	**101.7**	**107.3**	743	640	783	3 500	5 500	5800	4 800	6 800	7000	1 450	1 600	2133
ДА	**102.4**	**106.7**	820	810	800	3 800	6 200	6900	4 200	6 800	7250	1 700	1 700	2100
ДО	**100.3**	**110.8**	750	725	717	3 550	5 500	6000	5 500	6 800	7500	1 550	1 550	1900
ДУ	**100.9**	**110.2**	780	760	767	3 500	5 500	5667	-	-	-	1 450	1 583	2000
ӨМ	**101.6**	**108.6**	800	850	900	5 000	7 000	7000	-	-	-	1 650	1 800	1900
СЭ	**101.1**	**106.5**	700	783	783	4 400	6 500	7500	4 800	6 850	7500	1 500	1 667	2067
ТӨ	**102.3**	**108.4**	660	640	700	3 800	6 000	6650	5 000	7 500	8000	1 600	1 600	2100
Зүүн бүс														
ДД	**101.6**	**107.7**	680	630	630	3 900	6 000	6333	4 300	5 950	8000	1 400	1 400	1667
СҮ	**101.6**	**107.2**	700	820	840	3 000	5 500	6000	3 800	7 000	6500	1 400	1 500	1933
ХЭ	**102.3**	**108.0**	900	800	850	3 700	6 300	6500	4 500	7 000	8500	1 600	1 550	2017
Улаанбаатар														
УБ	**101.2**	**107.6**	720	700	735	4 325	6 915	7 530	4 760	7 395	8 475	1 645	1 735	1 890

Хавсралт № 3-ын үргэлжлэл

	Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, төг														
	Шингэн сүү, л			Элсэн чихэр, кг			Ногоон цай, 2 кг			Төмс, кг			Сонгино, кг		
	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX	2011.IX	2012.IX	2013.IX
Баруун бүс															
БӨ	1 300	1 200	1200	1 900	1 800	1800	3 800	4 150	4200	400	300	433	1 100	1 000	1300
ГО	1 200	1 200	1300	1 800	1 600	1733	6 000	5 000	5500	600	800	533	1 500	1 500	2000
ЗА	1 000	1 200	1500	1 700	1 700	1767	3 800	3 900	4600	800	600	800	1 500	1 200	1500
УВ	700	800	800	1 800	1 800	1867	4 500	6 650	7500	500	650	633	1 500	1 850	2167
ХО	1 200	1 100	1267	1 800	1 867	2000	4 800	5 433	8333	300	200	267	1 000	1 400	1500
Хангайн бүс															
АР	1 000	1 000	1000	1 700	1 800	1600	3 500	2 700	2500	800	800	600	1 000	1 000	1300
БХ	1 200	967	1033	1 800	1 800	1600	4 400	3 800	4000	700	650	600	1 000	900	1500
БУ	500	700	700	1 800	1 800	1800	3 500	3 500	4000	800	1 000	600	700	1 000	1200
ОР	700	700	833	1 500	1 600	1500	5 000	4 100	4240	500	733	733	1 000	1 300	1367
ӨВ	1 000	1 000	1200	1 800	1 600	1600	4 500	4 500	4500	900	800	500	900	1 000	1300
ХӨ	800	800	1000	1 700	1 760	1633	4 900	5 200	5233	400	830	700	1 000	1 330	1500
Төвийн бүс															
ГС	833	1 000	900	1 500	1 600	1600	3 000	3 900	4033	867	800	633	867	1 300	933
ДА	600	600	700	1 700	1 700	1670	4 500	3 800	4500	1 000	500	700	1 000	1 150	1500
ДО	1 500	1 700	1800	1 600	1 550	1567	4 500	4 500	4750	733	800	450	933	1 250	1375
ДУ	1 280	1 333	1000	1 550	1 500	1550	3 700	4 150	4267	880	700	533	850	1 050	1050
ӨМ	2 000	2 000	2500	1 750	1 800	1750	4 500	5 000	5000	1 000	1 500	800	1 000	1 300	1500
СЭ	500	600	650	1 600	1 667	1667	4 200	4 967	5000	600	500	667	1 000	1 400	2000
ТӨ	800	800	767	1 700	1 550	1700	4 200	3 900	4800	800	575	600	800	1 000	1233
Зүүн бүс															
ДД	600	600	800	1 600	1 500	1667	3 500	3 800	4233	700	700	667	600	800	1000
СҮ	800	1 000	900	1 500	1 500	1567	3 500	3 800	4333	800	730	767	700	860	1133
ХЭ	800	1 000	800	1 600	1 540	1533	4 000	4 400	4700	700	800	633	1 000	1 050	1167
Улаанбаатар															
УБ	835	870	945	1 675	1 745	1 655	4 205	4 270	4 310	1 135	1 015	845	965	1 060	1 275

Хавсралт № 4

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сараар

төг

Аймаг, нийслэл	Үхрийн 1 ширхэг ширний дундаж үнэ					
	2 м-ээс доош урттай			2 м-ээс дээш урттай		
	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
			Баруун бүс			
БӨ	23 000	25 000	26 000	-	-	-
ГО	-	-	-	-	-	-
ЗА	22 000	30 000	30 000	25 000	35 000	35 000
УВ	22 000	28 000	-	25 000	30 000	-
ХО	18 000	-	-	22 000	25 000	25 000
			Хангайн бүс			
АР	27 000	30 000	30 000	38 000	40 000	40 000
БХ	20 000	-	-	30 000	28 000	-
БУ	20 000	31 000	30 000	25 000	41 000	40 000
ОР	25 000	30 000	30 000	35 000	40 000	40 000
ӨВ	20 000	30 000	30 000	25 000	35 000	35 000
ХӨ	-	25 000	28 000	20 000	40 000	38 000
			Төвийн бүс			
ГС	22 000	25 000	25 000	25 000	28 000	25 000
ДА	25 000	32 000	33 000	30 000	40 000	45 000
ДУ	16 000	22 000	22 000	25 000	27 000	27 000
СЭ	25 000	25 000	30 000	30 000	45 000	45 000
ТӨ	22 000	35 000	37 500	35 000	45 000	45 000
			Зүүн бүс			
ДД	25 000	30 000	27 000	29 000	35 000	32 000
СҮ	16 000	30 000	22 500	24 000	40 000	27 500
ХЭ	25 000	30 000	30 000	-	40 000	40 000
			Улаанбаатар			
УБ	28 000	35 000	32 000	40 000	47 000	48 000

Хавсралт № 4-ын үргэлжлэл

Аймаг, нийслэл	Тэмээний дундаж үнэ, мян.төг											
	Нас гүйцсэн тэмээ						Өсвөр насны тэмээ					
	Ат			Ингэ			Эр			Эм		
	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
						Баруун бүс						
БӨ	830	1 156	1 113	778	1 050	1 017	511	738	696	556	668	674
ГО	775	1 042	1 039	639	886	883	453	625	631	439	597	608
ЗА	880	1 100	1 100	767	1 000	950	650	-	-	650	-	-
УВ	960	1 080	1 060	817	867	850	-	-	-	-	-	-
ХО	800	1 080	1 045	680	840	825	630	507	580	630	486	560
						Хангайн бүс						
АР	633	950	950	563	838	825	405	538	538	405	538	538
БХ	931	1 340	1 263	730	965	972	-	-	700	-	-	-
БУ	886	925	938	750	769	781	507	531	556	500	519	513
ӨВ	1 200	-	1 450	700	1 125	1 000	450	-	700	450	-	700
ХӨ	689	836	1 032	589	695	855	409	515	562	399	490	552
						Төвийн бүс						
ДА	930	750	750	825	700	700	475	480	480	455	450	480
ДО	822	1 206	1 104	778	1 089	1 017	553	758	710	533	730	742
ДУ	875	1 177	1 254	712	975	1 037	455	641	675	445	673	708
ӨМ	1 130	1 313	1 225	825	1 100	900	450	-	-	400	-	-
СЭ	750	700	700	700	650	650	-	-	-	-	-	-
ТӨ	741	988	1 088	644	825	943	481	493	558	458	479	533
						Зүүн бүс						
ДД	868	1 027	932	730	927	883	532	655	600	512	606	598
СҮ	975	1 075	1 067	753	875	875	575	617	617	550	567	550
ХЭ	816	974	982	706	875	878	567	658	665	530	643	655

Хавсралт № 4-ын үргэлжлэл

Аймаг, нийслэл	Үхрийн дундаж үнэ, мян.төг											
	Нас гүйцсэн үхэр						Өсвөр насны үхэр					
	Эр			Эм			Эр			Эм		
	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
Баруун бүс												
БӨ	621	720	713	552	662	623	438	483	490	402	489	468
ГО	675	936	939	556	786	783	456	642	644	428	594	603
ЗА	935	940	1 025	703	700	817	520	550	586	500	-	560
УВ	742	1 020	1 030	599	783	775	444	570	569	388	475	500
ХО	843	943	920	710	769	748	583	591	606	520	522	531
Хангайн бүс												
АР	741	832	876	595	695	698	445	509	533	430	503	525
БХ	825	1 086	840	650	806	750	505	500	486	483	510	418
БУ	908	1 088	1 075	720	847	872	538	648	679	521	637	649
ОР	1 200	950	1 000	1 000	870	900	720	700	700	680	660	650
ӨВ	1 030	1 167	1 196	833	867	1 008	713	633	733	677	650	683
ХӨ	726	825	871	512	652	668	370	496	457	355	460	447
Төвийн бүс												
ГС	950	-	-	800	-	-	625	-	-	750	-	-
ДА	1 025	925	967	908	750	800	613	638	638	595	644	638
ДО	875	1 180	1 188	825	1 083	1 106	554	768	761	486	733	711
ДУ	818	1 193	1 242	728	1 062	1 117	616	769	777	543	735	746
ӨМ	1 000	1 500	1 700	800	-	-	750	-	-	700	-	-
СЭ	900	1 070	1 113	748	860	863	550	700	700	505	610	600
ТӨ	898	1 152	1 243	766	964	1 042	610	757	763	568	699	717
Зүүн бүс												
ДД	1 031	1 107	1 200	883	907	992	690	727	753	626	636	662
СҮ	1 067	1 195	1 135	794	900	928	650	730	741	614	681	671
ХЭ	822	923	923	704	825	826	586	687	691	536	650	651
Улаанбаатар												
УБ	520	900	900	480	900	900	420	600	600	380	580	580

Хавсралт № 4-ын үргэлжлэл

Аймаг, нийслэл	Нас гүйцсэн хонины дундаж үнэ, мян.төг					
	Эр			Эм		
	2012 IX	2013 VIII	2013 IX	2012 IX	2013 VIII	2013 IX
Баруун бүс						
БӨ	153	163	153	127	139	129
ГО	152	173	175	112	127	129
ЗА	158	184	179	107	139	126
УВ	147	167	173	105	110	117
ХО	144	173	160	113	130	131
Хангайн бүс						
АР	139	169	168	116	131	134
БХ	139	151	157	102	106	111
БУ	151	167	163	118	132	129
ОР	190	170	180	150	150	150
ӨВ	179	184	182	142	149	141
ХӨ	139	148	153	105	106	107
Төвийн бүс						
ГС	188	187	170	147	143	135
ДА	200	204	221	178	156	179
ДО	139	193	173	109	145	137
ДУ	172	195	197	135	161	160
ӨМ	177	184	188	143	150	150
СЭ	154	174	170	120	140	140
ТӨ	178	199	201	139	148	153
Зүүн бүс						
ДД	138	138	155	108	111	123
СҮ	145	169	162	103	105	104
ХЭ	144	168	163	107	114	113
Улаанбаатар						
УБ	180	200	190	140	153	135

Хавсралт № 5

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

	2012 I-IX		2013 I-IX	
	Дүн	дүнд эзлэх хувь	Дүн	дүнд эзлэх хувь
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	**3 512 303.1**	**100.0**	**3 974 352.6**	**100.0**
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	25 482.2	0.7	37 595.8	0.9
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	3 486 820.9	99.3	3 936 756.8	99.1
УРСГАЛ ОРЛОГО	3 450 750.1	98.2	3 936 071.5	99.0
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3 089 509.9	88.0	3 475 282.7	87.4
1. Орлогын албан татвар	596 053.1	17.0	735 127.6	18.5
- аж ахуйн нэгжийн	364 642.8	10.4	426 555.2	10.7
- хүн амын	231 360.3	6.6	308 572.4	7.8
- зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн	49.9	0.0	-	-
2. Нийгмийн даатгалын шимтгэл	470 251.0	13.4	607 095.0	15.3
3. Өмчийн татвар	14 517.6	0.4	26 223.5	0.7
4. Дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар	1 180 559.5	33.6	1 372 696.1	34.5
- нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	936 774.4	26.7	1 012 960.1	25.5
- онцгой албан татвар	214 540.7	6.1	328 169.7	8.3
- тусгай зориулалтын орлого	29 244.3	0.8	31 566.3	0.8
5. Гадаад худалдааны орлого	253 611.5	7.2	272 740.0	6.9
6. Бусад татвар	574 517.2	16.4	461 400.6	11.6
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	361 240.2	10.3	460 788.8	11.6
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	11 389.1	0.3	685.3	0.0
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	24 681.7	0.7	-	-
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**4 043 710.2**	**100.0**	**4 067 633.2**	**100.0**
НИЙТ ЗАРЛАГА	3 998 689.1	98.9	3 964 925.1	97.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3 088 420.9	76.4	3 166 850.6	77.9
1. Бараа, үйлчилгээний зардал	1386 966.3	34.3	1 639 435.6	40.3
- цалин, хөлс	836 037.7	20.7	1 018 109.4	25.0
- нийгмийн даатгалын шимтгэл	77 141.7	1.9	94 393.0	2.3
- бараа, үйлчилгээний бусад зардал	550 928.6	13.6	621 326.2	15.3
2. Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	91 491.1	2.3	138 939.9	3.4
3. Татаас ба шилжүүлэг	1 609 963.5	39.8	1 388 475.1	34.1
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	910 268.2	22.5	798 074.5	19.6
Дотоод эх үүсвэр	876 247.8	21.7	588 272.6	14.5
- хөрөнгө оруулалт	800 420.1	19.8	565 950.1	13.9
- их засварын зардал	38 228.7	0.9	13 172.2	0.3
- геологи хайгуулын зардал	2 090.0	0.1	3 797.5	0.1
- ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	2 419.2	0.1	2 913.6	0.1
- улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	33 089.7	0.8	2 439.1	0.1
Гадаад эх үүсвэр	34 020.4	0.8	209 801.9	5.2
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	45 021.1	1.1	102 708.1	2.5
- гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	14 914.4	0.4	32 870.2	0.8

Хавсралт № 6

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Аймаг, нийслэл	Орлого			Улсын төсвөөс олгосон санхүүгийн дэмжлэг		Зарлага		
	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %	2012 I-IX	2013 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Бүгд	**527 364.4**	**1 310 769.1**	**248.6**	**60 878.2**	**809 484.8**	**440 279.7**	**1 109 488.2**	**252.0**
Баруун бүс								
Дүн	**34 179.8**	**200 697.4**	**587.2**	**12 509.5**	**180 748.7**	**32 095.3**	**181 370.6**	**565.1**
БӨ	6 215.6	46 045.6	740.8	2 920.0	42 507.3	5 333.5	38 703.8	725.7
ГО	7 157.0	33 825.3	472.6	255.2	30 220.7	6 489.5	30 419.6	468.8
ЗА	7 481.5	40 429.8	540.4	4 180.8	36 680.3	7 413.7	40 113.1	541.1
УВ	7 815.5	40 850.2	522.7	4 353.5	37 049.0	7 124.3	34 378.8	482.6
ХО	5 510.2	39 546.6	717.7	800.0	34 291.4	5 734.3	37 755.4	658.4
Хангайн бүс								
Дүн	**78 125.9**	**266 186.5**	**340.7**	**18 946.8**	**207 213.4**	**71 103.5**	**231 280.8**	**325.3**
АР	7 158.0	41 028.8	573.2	4 105.0	36 921.4	6 267.0	35 153.9	560.9
БХ	8 575.1	41 066.4	478.9	4 873.7	37 256.5	7 051.7	38 861.7	551.1
БУ	6 184.4	32 162.8	520.1	1 046.6	19 117.8	5 306.5	27 431.6	516.9
ОР	39 292.6	48 914.5	124.5	-	21 739.2	36 942.5	35 120.6	95.1
ӨВ	7 908.8	46 012.0	581.8	4 421.7	40 859.1	7 296.9	43 140.6	591.2
ХӨ	9 007.0	57 001.9	632.9	4 499.8	51 319.4	8 239.0	51 572.2	626.0
Төвийн бүс								
Дүн	**132 232.7**	**252 668.7**	**191.1**	**4 792.0**	**160 667.7**	**133 219.9**	**209 845.3**	**157.5**
ГС	3 160.8	10 166.9	321.7	815.4	7 508.9	3 130.2	9 574.9	305.9
ДА	9 019.5	36 181.9	401.2	-	24 882.2	8 254.8	28 192.3	341.5
ДО	12 272.4	29 360.7	239.2	-	18 817.7	9 854.6	23 013.4	233.5
ДУ	6 032.0	24 437.1	405.1	3 054.8	22 029.0	4 324.5	21 615.6	499.8
ӨМ	81 595.2	67 007.6	82.1	-	20 056.8	86 972.0	50 345.6	57.9
СЭ	11 381.9	43 423.0	381.5	-	32 144.0	12 531.2	40 111.5	320.1
ТӨ	8 770.8	42 091.5	479.9	921.9	35 229.2	8 152.6	36 992.0	453.7
Зүүн бүс								
Дүн	**18 212.4**	**102 804.1**	**564.5**	**560.9**	**85 321.3**	**18 388.7**	**98 350.9**	**534.8**
ДД	6 154.6	34 883.0	566.8	-	26 859.5	6 089.3	31 324.6	514.4
СҮ	5 621.2	31 206.0	555.1	560.9	26 461.0	5 948.8	30 315.9	509.6
ХЭ	6 436.6	36 715.1	570.4	-	32 000.8	6 350.5	36 710.4	578.1
Улаанбаатар								
УБ	**264 613.6**	**488 412.4**	**184.6**	**24 068.9**	**175 533.6**	**185 472.3**	**388 640.7**	**209.5**

Хавсралт № 7

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГО, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Аймаг, нийслэл	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Бүгд	**130 405.0**	**8 720.9**	**6.7**
ДА	2 025.0	-	-
ДО	2 250.0	-	-
ДД	150.0	-	-
ОР	29 708.8	2 000.0	6.7
ӨМ	59 791.2	3 086.1	5.2
СЭ	1 500.0	-	-
УБ	34 980.0	3 634.8	10.4

Хавсралт № 8

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, салбараар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Үйл ажиллагааны чиглэл	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**4 043 710.2**	**4 067 633.2**	**100.6**
Улсын нийтлэг үйлчилгээ	1 228 897.3	1 180 084.8	96.0
Нийтийн ерөнхий үйлчилгээ	886 029.3	782 050.8	88.3
Батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	156 944.6	176 456.0	112.4
Нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаа	185 923.4	221 578.0	119.2
Нийгмийн үйлчилгээ	2 649 285.2	3 001 319.3	113.3
Боловсролын үйл ажиллагаа	626 884.0	1 152 512.1	183.8
Эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа	286 885.3	356 142.6	124.1
Нийгмийн хамгаалллын үйл ажиллагаа	1 639 666.5	1 354 571.2	82.6
Орон сууц, нийтийн аж ахуй, хот байгуулалтын үйл ажиллагаа	38 404.5	52 621.5	137.0
Соёл урлаг, амралт, спортын үйл ажиллагаа	57 445.0	85 471.9	148.8
Эдийн засгийн үйл ажиллагаа	368 129.5	602 852.5	163.8
Эрчим хүч, дулаан хангамж	111 823.0	88 683.0	79.3
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй	53 049.4	103 696.5	195.5
Эрдэс баялаг, уул уурхай, үйлдвэр, барилга	49 732.2	47 113.5	94.7
Тээвэр, холбоо	27 096.1	200 453.6	739.8
Эдийн засгийн бусад	126 428.8	162 905.9	128.9
Ангилагдаагүй бусад зардал	334 852.6	485 718.7	145.1
Тохируулга	-537 454.4	- 1 202 342.2	223.7

Хавсралт № 9

Гадаад худалдааны нийт эргэлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

мян.ам.долл

Үзүүлэлт	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Нийт бараа эргэлт	**8 477 414.3**	**7 923 276.3**	**93.5**
Экспорт	**3 231 616.1**	**3 097 847.9**	**95.9**
Валютын төлбөртэй худалдаа	3 226 242.2	3 093 706.6	95.9
Гадаадын тусламжийн бараа	169.6	-	-
Гадаадын захиалагчийн материалаар хийсэн бараа	3 559.6	3 647.8	102.5
Бусад	1 644.7	493.4	30.0
Импорт	**5 245 798.1**	**4 825 428.5**	**92.0**
Валютын төлбөртэй худалдаа	4 539 518.3	4 461 647.7	98.3
Бараа солилцоо	25.9	80.0	3.1*
Гадаадын тусламжийн бараа	109 133.5	66 143.1	60.6
Хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлсэн бараа	588 133.6	282 725.7	48.1
Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа	6 253.3	9 524.1	152.3
Гадаадын захиалагчийн материал, эд зүйлс	1 039.7	1 165.0	112.1
Бусад	1 693.8	4 142.8	2.4*

Тайлбар: *-дахин

*Note: *-times more*

Хавсралт № 10

Экспорт, импорт, барааны бүлгээр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

мян.ам.долл

Барааны бүлэг	2012 I-IX		2013 I-IX	
	Дүн	Дүнд эзлэх хувь	Дүн	Дүнд эзлэх хувь
Экспорт	**3 231 616.1**	**100.0**	**3 097 847.9**	**100.0**
Эрдэс бүтээгдэхүүн	2 880 367.9	89.1	2 481 212.6	80.1
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	203 851.3	6.3	249 773.5	8.1
Үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос	70 647.7	2.2	245 960.0	7.9
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг	10 294.0	0.3	31 295.8	1.0
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	20 124.6	0.6	26 013.4	0.8
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	14 023.7	0.4	14 340.5	0.5
Авто, агаарын замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	7 517.2	0.2	14 018.4	0.5
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	13 586.1	0.4	12 675.5	0.4
Бусад	11 203.6	0.5	22 558.1	0.7
Импорт	**5 245 798.1**	**100.0**	**4 825 428.5**	**100.0**
Эрдэс бүтээгдэхүүн	1 206 339.7	23.0	1 243 317.6	25.8
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг	1 296 318.2	24.7	1 065 481.7	22.1
Авто, агаарын замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	1 055 631.8	20.1	865 868.2	17.9
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	471 336.8	9.0	437 405.2	9.1
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	278 888.1	5.3	292 997.0	6.1
Хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	219 000.0	4.2	224 171.6	4.6
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	185 548.0	3.5	180 284.6	3.7
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуун зүйлс, шил, шилэн сав	103 248.8	2.0	101 182.1	2.1
Бусад	429 486.6	8.2	414 720.5	8.6

Хавсралт № 11

Төллөсөн хээлтэгч, төллөлтийн хувь, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, мян.толгой			Төллөлтийн хувь		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Бүгд	**12 992.4**	**13 658.9**	**15 336.7**	**83.6**	**87.0**	**86.4**
Гүү	392.8	440.9	507.3	66.2	68.7	72.4
Үнээ	604.8	692.1	788.5	67.1	71.7	75.4
Ингэ	40.3	45.6	46.9	44.4	47.4	44.6
Эм хонь	6 181.7	6 481.2	7 342.6	87.1	91.1	88.9
Эм ямаа	5 772.8	5 999.1	6 651.4	84.3	87.3	87.1

Хавсралт № 11-ийн үргэлжлэл

Бойжуулсан төл, бойжилтын хувь, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Малын төрөл	Бойжуулсан төл, мян.толгой			Бойжилтын хувь		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Бүгд	**12 650.1**	**13 430.9**	**15 066.3**	**97.1**	**98.3**	**97.8**
Унага	379.9	428.3	494.6	96.7	97.4	97.5
Тугал	590.8	677.3	772.5	97.7	98.0	98.0
Ботго	39.1	44.5	45.9	97.2	98.0	98.0
Хурга	6 020.2	6 394.8	7 233.0	97.2	98.6	98.1
Ишиг	5 620.1	5 886.0	6 520.3	97.0	98.1	97.5

Хавсралт № 11-ийн үргэлжлэл

Зүй бусаар хорогдсон том мал, оны эхний малд хорогдлын эзлэх хувь, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, мян.толгой			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Бүгд	**525.2**	**297.1**	**659.3**	**1.6**	**0.8**	**1.6**
Адуу	21.6	15.4	30.6	1.1	0.7	1.3
Үхэр	42.5	27.3	65.4	2.0	1.2	2.5
Тэмээ	1.3	0.7	1.0	0.5	0.3	0.3
Хонь	220.4	122.0	287.0	1.5	0.8	1.6
Ямаа	239.3	131.6	275.3	1.7	0.8	1.6

Хавсралт № 12

Мал төллөлт, төл бойжилт, зүй бусаар хорогдсон том мал, өвчнөөр хорогдсон мал, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Аймаг, нийслэл	Төллөсөн хээлтэгч, мян.толгой			Төллөлтийн хувь			Бойжуулсан төл, мян.толгой			Бойжилтын хувь		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Дүн	**12 992.4**	**13 658.9**	**15 336.7**	**83.6**	**87.0**	**86.4**	**12 650.1**	**13 430.9**	**15 066.3**	**97.1**	**98.3**	**97.8**
Баруун бүс												
Дүн	**3 136.6**	**3 282.1**	**3 791.8**	**87.9**	**90.6**	**91.7**	**3 009.4**	**3 158.1**	**3 707.7**	**95.9**	**97.5**	**97.7**
БӨ	502.1	501.8	616.8	96.7	88.6	98.4	487.7	489.7	607.7	97.1	97.5	98.5
ГО	603.0	636.5	714.9	88.2	95.6	91.1	576.7	609.8	700.6	95.6	98.1	97.9
ЗА	669.7	770.8	877.6	85.6	92.9	91.8	649.1	756.6	853.4	96.8	97.9	97.0
УВ	702.2	657.1	784.4	87.4	82.6	87.4	687.9	637.0	768.6	97.9	96.8	97.8
ХО	659.6	716.0	798.1	84.6	93.5	91.9	608.0	664.9	777.5	92.2	97.5	97.4
Хангайн бүс												
Дүн	**4 632.7**	**5 043.9**	**5 603.3**	**81.0**	**87.2**	**85.4**	**4 449.7**	**4 960.4**	**5 477.6**	**96.0**	**98.2**	**97.5**
АР	1 072.7	1 133.6	1 308.2	86.6	88.2	89.5	1 002.9	1 105.6	1 261.7	93.5	97.5	96.4
БХ	741.0	812.2	932.0	79.1	88.4	86.8	723.9	801.6	915.4	97.7	98.3	97.7
БУ	882.2	1 009.5	1 004.6	81.8	94.4	87.3	834.6	996.1	976.5	94.6	98.6	97.2
ОР	70.0	66.6	77.6	83.8	87.4	89.6	69.8	66.0	77.3	99.4	98.6	99.4
ӨВ	811.8	901.6	1 113.0	87.0	93.0	93.5	794.2	900.5	1 111.5	97.6	99.3	99.1
ХӨ	1 055.2	1 120.3	1 167.8	72.9	76.4	73.0	1 024.3	1 090.7	1 135.1	97.1	97.3	97.2
Төвийн бүс												
Дүн	**3 004.3**	**3 045.1**	**3 506.4**	**82.0**	**83.5**	**84.5**	**2 992.3**	**3 046.6**	**3 494.1**	**98.9**	**99.1**	**98.8**
ГС	65.2	72.8	83.9	89.0	84.7	81.5	65.6	72.7	82.9	99.6	99.0	98.2
ДА	112.4	114.1	120.6	86.4	93.2	93.0	111.5	113.7	119.2	99.1	99.6	98.8
ДО	339.1	356.2	442.0	73.0	71.0	78.4	341.3	359.2	446.4	99.8	99.9	99.7
ДУ	451.0	485.9	641.1	80.6	87.7	93.0	451.0	493.9	649.6	99.6	99.8	99.8
ӨМ	382.4	352.9	435.6	73.3	73.9	75.7	387.8	355.8	443.3	99.6	99.8	99.8
СЭ	503.4	490.3	507.5	83.2	84.5	83.1	497.8	487.0	501.0	98.8	99.2	98.5
ТӨ	1 150.9	1 172.9	1 275.6	87.9	88.5	86.2	1 137.5	1 164.5	1 251.7	98.2	98.3	97.8
Зүүн бүс												
Дүн	**2 102.2**	**2 159.7**	**2 304.5**	**86.0**	**86.4**	**83.7**	**2 083.3**	**2 139.1**	**2 258.2**	**98.7**	**98.6**	**97.4**
ДД	425.1	405.6	414.9	78.2	82.1	77.2	422.3	399.3	388.6	98.9	98.1	93.5
СҮ	726.1	757.9	850.9	84.6	83.9	85.6	724.1	758.6	850.3	99.1	99.3	98.8
ХЭ	951.0	996.2	1 038.7	91.2	90.3	84.9	936.8	981.2	1 019.3	98.2	98.2	97.9
Улаанбаатар												
УБ	**116.5**	**127.9**	**130.7**	**83.9**	**95.8**	**88.5**	**115.4**	**126.6**	**128.7**	**99.0**	**98.7**	**98.4**

Хавсралт № 12-ын үргэлжлэл

Аймаг, нийслэл	Хорогдсон том мал, мян.толгой			Оны эхний малд хорогдлын эзлэх хувь			Өвчнөөр хорогдсон мал, мян.толгой			Зүй бус хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх хувь		
	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Дүн	**525.2**	**297.1**	**659.3**	**1.6**	**0.8**	**1.6**	**21.7**	**20.6**	**69.2**	**4.1**	**6.9**	**10.5**
Баруун бүс												
Дүн	**169.8**	**97.5**	**142.1**	**2.3**	**1.1**	**1.5**	**7.2**	**5.6**	**12.4**	**4.3**	**5.8**	**8.7**
БӨ	12.2	10.0	10.2	1.1	0.8	0.7	2.0	1.5	2.6	16.4	15.1	25.6
ГО	48.2	26.9	31.9	3.7	1.7	1.7	1.0	0.7	1.8	2.1	2.5	5.7
ЗА	27.5	15.4	57.5	1.6	0.8	2.5	1.3	1.3	3.7	4.7	8.4	6.5
УВ	25.7	29.3	23.2	1.6	1.6	1.1	2.0	1.6	3.2	8.0	5.5	13.6
ХО	56.2	16.0	19.2	3.4	0.9	0.9	0.9	0.5	1.1	1.5	3.3	5.5
Хангайн бүс												
Дүн	**238.1**	**122.0**	**378.1**	**1.9**	**0.9**	**2.5**	**7.1**	**6.6**	**44.4**	**3.0**	**5.4**	**11.7**
АР	85.3	56.2	188.2	3.2	1.9	5.5	0.7	1.8	33.2	0.9	3.2	17.7
БХ	26.9	13.4	53.3	1.4	0.6	2.0	1.2	0.7	1.5	4.5	4.9	2.7
БУ	62.2	16.7	27.9	2.7	0.7	1.1	2.6	2.5	6.4	4.2	15.1	22.8
ОР	0.8	1.6	1.8	0.4	1.0	1.0	0.1	0.1	0.1	10.7	4.5	6.7
ӨВ	20.7	6.9	18.5	1.0	0.3	0.6	0.2	0.2	1.0	1.1	2.4	5.3
ХӨ	42.2	27.2	88.5	1.4	0.8	2.5	2.3	1.4	2.3	5.4	5.1	2.6
Төвийн бүс												
Дүн	**50.2**	**36.0**	**51.3**	**0.7**	**0.4**	**0.5**	**5.6**	**5.3**	**8.2**	**11.1**	**14.8**	**16.1**
ГС	0.2	0.4	0.9	0.1	0.2	0.4	0.0	0.0	0.1	7.6	11.4	12.8
ДА	1.8	1.4	3.1	0.7	0.5	1.2	0.1	0.0	0.2	3.0	1.6	5.3
ДО	2.7	8.4	3.3	0.3	0.7	0.2	0.3	0.6	0.7	9.7	6.8	21.7
ДУ	2.0	0.7	1.7	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	4.6	0.1	3.2
ӨМ	5.1	2.2	3.5	0.5	0.2	0.2	0.2	0.1	0.4	4.6	5.2	10.3
СЭ	6.7	7.6	6.1	0.5	0.6	0.5	0.5	0.6	1.0	8.0	7.5	16.3
ТӨ	31.7	15.3	32.8	1.2	0.5	1.0	4.4	4.0	5.8	13.9	26.0	17.8
Зүүн бүс												
Дүн	**65.3**	**39.8**	**84.8**	**1.2**	**0.7**	**1.4**	**1.4**	**2.4**	**3.5**	**2.1**	**5.9**	**4.1**
ДД	5.5	12.8	44.8	0.5	1.1	3.7	0.3	0.4	0.2	5.5	3.3	0.4
СҮ	45.8	14.0	20.9	2.3	0.7	0.9	0.3	0.2	0.8	0.7	1.7	3.8
ХЭ	14.0	13.0	19.2	0.6	0.5	0.7	0.8	1.7	2.5	5.4	13.0	13.1
Улаанбаатар												
УБ	**1.8**	**1.9**	**2.9**	**0.7**	**0.7**	**0.9**	**0.4**	**0.7**	**0.7**	**19.5**	**37.1**	**22.5**

Хавсралт № 13

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2012 IX	2013 IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Нийт дүн	**191 168.3**	**251 738.6**	**1 610 613.6**	**1 796 223.8**	**111.5**
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	**112 474.9**	**161 863.9**	**923 305.9**	**1 076 807.1**	**116.6**
Нүүрс олборлолт	25 584.3	34 509.8	197 588.5	190 768.9	96.5
Газрын тос олборлолт	15 097.1	25 480.5	137 995.7	191 697.0	138.9
Металлын хүдэр олборлолт	70 575.5	100 841.5	571 418.4	685 714.3	120.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	1 218.0	1 032.1	16 303.4	8 626.9	52.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	**63 107.8**	**74 093.1**	**523 519.3**	**546 867.5**	**104.5**
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	29 329.0	30 451.5	247 433.4	253 796.5	102.6
Тамхи үйлдвэрлэл	2 162.1	1 377.9	15 902.6	12 552.4	78.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	7 670.8	9 211.6	60 364.1	63 233.2	104.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	321.1	477.3	3 703.7	4 792.3	129.4
Арьс, шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	1 374.9	241.2	6 103.4	6 691.3	109.6
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	292.8	269.8	1 940.0	1 966.6	101.4
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	290.8	339.2	3 196.0	2 344.0	73.3
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	2 250.1	3 116.6	11 177.0	15 006.4	134.3
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	6 318.6	9 772.1	45 736.4	64 401.4	140.8
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 290.9	1 907.7	15 536.5	20 490.6	131.9
Резин болон хуванцар бүтээгдэхүүн	737.3	210.0	7 531.6	6 267.7	83.2
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	5 411.2	8 468.1	45 994.0	39 639.6	86.2
Төмрийн үйлдвэрлэл	4 664.8	7 909.3	48 444.7	52 657.0	108.7
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	2.1	4.6	66.3	132.7	200.2
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	264.6	173.3	3 860.6	1 695.8	43.9
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	308.0	46.1	3 450.0	327.6	9.5
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	0.8	0.7	6.2	5.4	87.1
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	331.1	40.9	635.9	323.0	50.8
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	86.6	75.3	2 436.9	544.1	22.3
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	**15 585.6**	**15 781.6**	**163 788.4**	**172 549.1**	**105.3**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	14 451.8	14 606.5	153 557.1	162 044.5	105.5
Ус ариутгал, усан хангамж	1 133.8	1 175.1	10 231.2	10 504.6	102.7

Хавсралт № 14

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Нэр төрөл	Хэмжих нэгж	2012 IX	2013 IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
Цахилгаан эрчим хүч	сая кВт.цаг	308.1	307.6	2 921.6	3 058.8	104.7
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	276.1	304.4	5 301.0	5 757.4	108.6
Газрын тос	мян.баррел	275.9	465.7	2 522.1	3 503.6	138.9
Нүүрс	мян.т	2 441.9	3 293.8	18 858.9	18 208.0	96.5
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	мян.т	30.0	53.5	261.2	360.2	137.9
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	т	325.4	344.0	3 051.4	2 886.0	94.6
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.т	4.5	5.7	85.8	46.2	53.8
Алт	кг	695.1	1 211.5	4 162.5	6 985.1	167.8
Катодын зэс, 99%	т	186.3	206.3	1 669.3	1 733.5	103.8
Сүлжмэл эдлэл	мян.ш	71.8	113.4	593.4	587.4	99.0
Самнасан ноолуур	т	45.2	49.7	301.6	429.8	142.5
Хивс	мян.м2	90.8	55.3	656.3	622.4	94.8
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	-	0.3	2.6	7.8	300.0
Зүсмэл материал	м3	2 323.1	724.8	9 936.2	5 052.1	50.8
Шохой	мян.т	11.5	8.8	51.6	45.8	88.8
Цемент	мян.т	18.2	42.1	286.8	214.8	74.9
Сонин	сая х.д.х	10.9	6.1	48.2	42.1	87.4
Малын мах	т	150.2	25.2	1 358.2	1 058.1	77.9
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	т	188.5	187.8	1 605.3	1 670.6	104.1
Гурил	т	9 042.1	9 261.1	75 509.0	92 058.2	121.9
Талх	т	2 316.3	2 063.8	18 440.4	19 036.0	103.2
Нарийн боов	т	1 195.2	1 669.4	9 919.9	13 361.4	134.7
Гоймон	т	445.0	155.7	2 263.2	1 341.9	59.3
Амтат ус, ундаа	мян.л	6 958.2	6 405.4	59 723.4	60 009.4	100.5
Архи, дарс	мян.л	2 813.5	2 106.3	20 974.3	18 270.7	87.1
Спирт	мян.л	93.1	98.8	2 387.2	1 344.6	56.3

Хавсралт № 15

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн, дэд салбараар, оны үнээр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2012 IX	2013 IX	2012 I-IX	2013 I-IX	Үүнээс: гадаадад	Дүнд эзлэх хувь	
						2012 I-IX	2013 I-IX
Аж үйлдвэр бүгд	**511 332.6**	**624 561.2**	**4 298 062.5**	**4 402 017.8**	**2 512 117.4**	**100.0**	**100.0**
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	**303 735.5**	**411 146.2**	**2 581 485.3**	**2 542 886.6**	**1 973 760.3**	**60.1**	**57.8**
Нүүрс олборлолт	84 838.3	86 818.2	710 334.5	476 370.1	364 714.4	16.5	10.8
Газрын тос олборлолт	40 281.5	73 169.3	319 214.7	501 897.8	501 897.8	7.4	11.4
Металлын хүдэр олборлолт	174 654.7	244 267.7	1 502 373.3	1 523 681.8	1 084 375.6	35.0	34.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт	3 961.0	6 891.0	49 562.8	40 937.0	22 772.6	1.2	0.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	**178 928.2**	**175 107.0**	**1 394 134.7**	**1 498 791.4**	**538 357.1**	**32.4**	**34.0**
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	54 439.4	66 630.1	540 268.7	577 985.7	2 391.5	12.6	13.1
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	3 669.3	3 030.6	45 330.3	80 476.8	1 502.9	8.4 *	13.9 *
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 044.9	3 816.5	29 963.7	32 514.3	-	5.5 *	5.6 *
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл үйлдвэрлэл	2 461.8	8 540.7	42 174.0	53 349.1	-	7.8 *	9.2 *
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	7 258.4	10 287.7	58 246.8	73 864.3	-	10.8 *	12.8 *
Ундаа үйлдвэрлэл /согтууруулах ундаа ороод/	38 004.9	40 954.5	364 553.9	337 781.2	888.6	67.5 *	58.4 *
Тамхи үйлдвэрлэл	6 703.1	9 501.9	34 906.2	56 245.9	-	0.8	1.3
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	17 961.4	21 692.4	129 102.6	171 224.4	106 863.3	3.0	3.9
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	2 814.2	2 435.4	8 454.9	17 264.0	5 190.4	0.2	0.4
Арьс, шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	1 845.5	166.2	5 607.8	2 823.9	1 529.9	0.1	0.1
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	1 465.1	1 683.3	9 491.5	9 684.9	-	0.2	0.2
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	2 390.1	3 032.3	18 241.4	18 249.4	-	0.4	0.4
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 282.0	1 116.9	11 718.9	9 460.5	-	0.3	0.2
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	66 381.3	24 767.9	366 083.5	380 491.4	378 822.9	8.5	8.6
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	4 458.6	5 438.5	39 617.9	40 484.4	-	0.9	0.9
Резин болон хуванцар бүтээгдэхүүн	260.6	1 373.3	2 558.9	3 989.8	-	0.1	0.1
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	13 255.7	19 685.5	93 208.7	98 351.5	-	2.2	2.2
Төмрийн үйлдвэрлэл	1 995.0	11 692.9	102 627.4	87 156.3	43 211.4	2.4	2.0
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	1 893.7	4 839.2	22 901.7	19 041.3	300.1	0.5	0.4
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	189.7	370.9	2 741.7	2 571.0	-	0.1	0.1
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	394.4	-	2 212.7	203.0	-	0.1	0.0
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	14.0	11.8	153.4	102.9	-	0.0	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 071.7	220.0	2 786.1	1 976.0	-	0.1	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	112.6	448.5	1 450.7	1 485.0	47.6	0.0	0.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	**28 668.9**	**38 308.0**	**322 442.4**	**360 339.9**	**-**	**7.5**	**8.2**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	25 406.4	34 749.6	292 513.9	328 947.2	-	6.8	7.5
Ус ариутгал, усан хангамж	3 262.5	3 558.4	29 928.5	31 392.7	-	0.7	0.7

Тайлбар: * Бүлгийн дүнд эзлэх хувь

Хавсралт № 16

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн, оны үнээр, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

сая төг

Аймаг, нийслэл	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	Дүнд эзлэх хувь		
				2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX
Нийт дүн	**3 988 266.8**	**4 298 062.5**	**4 402 017.8**	**100.0**	**100.0**	**99.9**
		Баруун бүс				
Дүн	**17 246.1**	**20 118.8**	**19 301.3**	**0.4**	**0.5**	**0.5**
БӨ	2 870.6	3 440.6	4 276.4	0.1	0.1	0.1
ГО	3 188.0	3 983.8	4 108.0	0.1	0.1	0.1
ЗА	3 537.2	3 916.8	4 203.8	0.1	0.1	0.1
УВ	6 198.5	5 745.3	4 107.0	0.2	0.1	0.1
ХО	1 451.8	3 032.3	2 606.1	0.0	0.1	0.1
		Хангайн бүс				
Дүн	**1 016 118.6**	**948 415.5**	**914 354.3**	**25.5**	**22.1**	**20.8**
АР	1 669.3	4 170.2	2 752.6	0.0	0.1	0.1
БХ	1 707.6	1 937.3	2 616.1	0.0	0.0	0.1
БУ	2 084.9	1 879.3	3 299.6	0.1	0.0	0.1
ОР	1 004 453.6	932 128.6	893 616.3	25.2	21.7	20.3
ӨВ	4 307.6	6 263.3	10 106.0	0.1	0.1	0.2
ХӨ	1 895.6	2 036.8	1 963.8	0.0	0.0	0.0
		Төвийн бүс				
Дүн	**705 773.5**	**772 019.8**	**568 600.6**	**17.7**	**18.0**	**12.9**
ГС	16 817.1	18 467.8	22 591.8	0.4	0.4	0.5
ДА	68 197.4	113 148.3	123 568.9	1.7	2.6	2.8
ДО	2 851.0	3 081.9	3 224.2	0.1	0.1	0.1
ДУ	3 230.7	1 572.5	1 651.1	0.1	0.0	0.0
ӨМ	380 378.2	318 326.9	201 865.9	9.5	7.4	4.6
СЭ	224 779.0	296 970.3	193 417.6	5.6	6.9	4.4
ТӨ	9 520.2	20 452.1	22 281.2	0.2	0.5	0.5
		Зүүн бүс				
Дүн	**87 181.8**	**102 974.9**	**88 615.8**	**2.2**	**2.3**	**1.8**
ДД	6 004.2	10 473.6	14 943.8	0.2	0.2	0.3
СҮ	77 600.5	90 463.3	71 720.2	1.9	2.1	1.6
ХЭ	3 577.1	2 038.0	1 951.9	0.1	0.0	0.0
		Улаанбаатар				
УБ	**2 161 946.8**	**2 454 533.5**	**2 811 145.8**	**54.2**	**57.1**	**63.9**

Хавсралт № 17

Тээврийн салбарын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Тээврийн төрөл, үзүүлэлтүүд	2011 I-IX	2012 I-IX	2013 I-IX	2013 I-IX / 2012 I-IX %
I. Бүх төрлийн тээвэр				
Тээсэн ачаа, мян.т	29 106.4	31 239.7	30 710.4	98.3
Ачаа эргэлт, сая т.км	11 900.7	11 248.8	11 630.3	103.4
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	228 409.8	217 320.7	258 845.9	119.1
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	3 503.3	3 710.2	3 499.0	94.3
Шилжүүлсэн сая т.км	13 694.1	13 105.7	13 361.2	101.9
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	626 429.6	659 599.3	690 795.0	104.7
II. Авто тээвэр				
Тээсэн ачаа, мян.т	15 635.5	16 150.9	15 211.4	94.2
Ачаа эргэлт, сая т.км	3 424.7	2 114.8	2 583.6	122.2
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	225 100.4	213 684.7	255 345.5	119.5
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	1 731.3	1 638.1	1 438.9	87.8
Шилжүүлсэн сая т.км	4 117.3	2 770.1	3 159.2	114.0
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	213 758.6	187 697.6	204 052.3	108.7
III. Усан замын тээвэр				
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	4.2	-	0.9	-
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	0.1	-	0.1	-
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	42.2	-	15.4	-
IV. Төмөр замын тээвэр				
Тээсэн ачаа, мян.т	13 469.0	15 085.8	15 495.8	102.7
дотоодын	6 135.8	7 092.1	7 827.1	110.4
гаргалт	4 362.7	4 943.4	4 520.2	91.4
оруулалт	1 471.9	1 900.4	1 864.9	98.1
дамжин өнгөрөх	1 498.6	1 149.9	1 283.7	111.6
Ачаа эргэлт, сая т.км	8 471.1	9 126.0	9 039.6	99.1
дотоодын	2 105.0	2 421.9	2 738.9	113.1
гаргалт	3 941.4	4 471.6	3 992.4	89.3
оруулалт	761.2	956.2	883.4	92.4
дамжин өнгөрөх	1 663.5	1 276.4	1 424.9	111.6
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	2 875.1	3 045.0	2 898.8	95.2
олон улсад тээвэрлэсэн	123.5	126.8	124.6	98.3
дотоодод тээвэрлэсэн	2 751.6	2 918.2	2 774.2	95.1
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	1 037.5	1 114.6	1 064.8	95.5
Шилжүүлсэн сая т.км	9 508.6	10 240.6	10 104.4	98.7
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	288 343.0	313 313.2	313 533.3	100.1
V. Агаарын тээвэр				
Тээсэн ачаа, т	1 901.7	3 061.4	3 117.4	101.8
шуудан	312.9	314.1	309.7	98.6
тээш	293.9	338.1	471.3	139.4
ачаа	1 294.9	2 409.2	2 336.4	97.0
Ачаа эргэлт, мян.т.км	4 849.5	7 916.7	7 125.0	90.0
шуудан	570.6	614.3	636.1	103.5
тээш	416.3	464.3	520.1	112.0
ачаа	3 862.6	6 838.1	5 968.8	87.3
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	430.0	590.9	600.7	101.7
олон улсад тээвэрлэсэн	286.1	346.2	344.3	99.5
дотоодод тээвэрлэсэн	143.9	244.8	256.4	104.7
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	734.3	957.4	995.2	103.9
Шилжүүлсэн сая т.км	68.2	95.0	97.7	102.8
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	124 285.8	158 588.5	173 193.9	109.2

Дэлхийн эдийн засаг, гадаад зах зээлийн тойм

Хавсралт № 15

АНУ-ын эдийн засаг

АНУ-ын Эдийн засгийн шинжилгээний товчооны урьдчилсан тооцоогоор (2013 оны 8 дугаар сарын 29-нд мэдээлснээр) зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 2013 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 2.5 хувиар* өсчээ[1].

Хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.1 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.5 хувиар өсчээ[2].

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний хагас жилд 279.6 тэрбум ам.долларын* алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 42.1 тэрбум ам.долл буюу 13.1 хувиар* буурчээ[3].

Тус улсын Холбооны нөөцийн сан (Төв банк)-гийн урьдчилсан тооцоогоор аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2013 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас өөрчлөлтгүй, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.4 хувиар өссөн байна[4].

Ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 8 дугаар сард 7.3 хувь* болж, өмнөх сарынхаас 0.1 хувиар буурсан** байна[2].

Япон улсын эдийн засаг

Япон улсын Эдийн засаг, нийгмийн судалгааны институтийн урьдчилсан тооцоогоор (2013 оны 8 дугаар сарын 12-нд мэдээлснээр) зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2013 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 0.9 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.8 хувиар өсчээ[5].

Хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны 8 дугаар сард 100.0 (2010=100) байгаа нь өмнөх сарынхаас 0.3 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.9 хувиар өсчээ[6].

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 8 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6825.7 тэрбум иений алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2621.2 тэрбум иен буюу 38.4 хувиар өсчээ[7].

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2013 оны 8 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр өмнөх сарынхаас 0.7 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.2 хувиар буурчээ[8].

Ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 8 дугаар сард 4.1 хувь* болж, өмнөх сарынхаас 0.3 хувиар буурсан байна[6].

Европын холбооны гишүүн орнуудын эдийн засаг

Европын холбооны статистикийн байгууллагын урьдчилсан тооцоогоор (2013 оны 9 дүгээр сарын 4-нд мэдээлснээр) тус холбооны гишүүн 27 орны зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2013 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 0.4 хувиар өсч*, өмнөх оны мөн үеийнхээс өөрчлөлтгүй байна.

Инфляцийн түвшин 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 1.3 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.1 хувиар буурсан байна.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 7 сард 40.6 тэрбум еврогийн ашигтай гарсан бол өмнөх оны мөн үед 67.9 тэрбум еврогийн алдагдалтай байсан.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2013 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 1.0 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.7 хувиар буурсан байна.

Ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 8 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.9 хувь , өмнөх сарынхаас өөрчлөлтгүй, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.3 пунктээр өсчээ[9].

ОХУ-ын эдийн засаг

ОХУ-ын Эдийн засаг, хөгжлийн яамны урьдчилсан тооцоогоор (2013 оны 10 дугаар сарын 4-нд мэдээлснээр) зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2013 оны эхний 8 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.5 хувиар өссөн байна10.

Хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны 9 дүгээр сард өмнөх сарынхаас 0.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 4.7 хувиар нэмэгджээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 7 сард 104.9 тэрбум ам.долларын ашигтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 14.9 тэрбум ам.долл буюу 12.4 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.1 хувиар өсчээ.

Ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 8 дугаар сард 5.2 хувь болж, өмнөх сарынхаас 0.1 пунктээр буурчээ[11].

- Улирлын нөлөөллийг тооцсон
****-АНУ-ын Хөдөлмөрийн яамны Хөдөлмөрийн Статистикийн товчооны 2013 оны 9-р сарын 6-нд мэдээлснээр***

БНХАУ-ын эдийн засаг

БНХАУ-ын Үндэсний статистикийн товчооны урьдчилсан тооцоогоор (2013 оны 7 дугаар сарын 16-нд мэдээлснээр) зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2013 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 1.7 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 7.6 хувиар өссөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.5 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.6 хувиар өсчээ[12].

Гадаад худалдааны тэнцэл 2013 оны эхний 8 сард 1542.1 тэрбум ам.долларын ашигтай гарчээ[13].

Аж үйлдвэрийн салбарын нэмэгдэл өртөг 2013 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 10.4 хувиар өсчээ[12].

Зэсийн үнэ

Лондонгийн металлын биржид тонн цэвэр зэсийн үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 7161.43 ам.долл болж, өмнөх сарынхаас 20.8 ам.долл буюу 0.3 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 906.9 ам.долл буюу 11.2 хувиар буурчээ[14] /Зураг 1/.

Алтны үнэ

Лондонгийн металлын биржид 1 унц алтны үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 1348.8 ам.долл болж, өмнөх сарынхаас 1.7 ам.долл буюу 0.1 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 395.6 ам.долл буюу 22.7 хувиар буурчээ[15] /Зураг 2/.

Газрын тосны үнэ

Нью-Йоркийн худалдааны биржид 1 баррел газрын тосны үнэ 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 106.2 ам.долл болж, өмнөх сарынхаас 0.3 ам.долл буюу 0.3 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 11.5 ам.долл буюу 12.2 хувиар өсчээ[16] /Зураг 3/.

Зураг-1

Зураг-2

Зураг-3

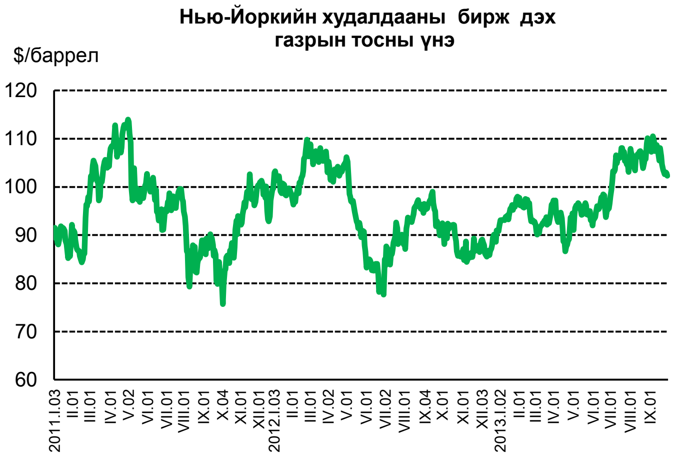

Хөрөнгийн биржийн индекс

АНУ-ын хөрөнгийн биржийн Аж үйлдвэрийн Dow Jones индекс 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 15269.8 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 74.5 нэгж буюу 0.5 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1851.3 нэгж буюу 13.8 хувиар нэмэгджээ[17].

Токиогийн хөрөнгийн биржийн Nikkei-225 индекс 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 14390.6 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 664.0 нэгж буюу 4.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5442.0 нэгж буюу 60.8 хувиар нэмэгджээ[17].

Лондонгийн хөрөнгийн биржийн FTSE-100 индекс 2013 оны 9 дүгээр сард дунджаар 6552.4 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 30.9 нэгж буюу 0.5 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 746.9 нэгж буюу 12.9 хувиар нэмэгджээ[17].

Эх үүсвэр:

1. *http://bea.gov*
2. *http://stats.bls.gov*
3. *http://www.census.gov/foreign-trade*
4. *http://www.federalreserve.gov*
5. *http://www.esri.cao.go.jp*
6. *http://www.stat.go.jp*
7. *http://www.customs.go.jp*
8. *http://www.meti.go.jp*
9. *http://epp.eurostat.ec.europa.eu*
10. *http://www.economy.gov.ru*
11. *http://www.gks.ru*
12. *http://www.stats.gov.cn*
13. *http://www.e-to-china.com*
14. *http://www.lme.com*
15. *http://www.lbma.org.uk*
16. *http://www.nymex.com*
17. *http://finance.yahoo.com*

ХӨРӨНГИЙН БИРЖИЙН ИНДЕКС, сараар.

нэгж

Он	Аж үйлдвэрийн Dow Jones[1]	Nikkei-225[2]	FTSE-100[3]
2011 I	11802.37	10449.53	5971.59
II	12190.00	10622.27	6020.97
III	12081.48	9852.45	5856.92
IV	12434.88	9644.63	6007.86
V	12579.99	9650.78	5937.97
VI	12097.31	9541.53	5792.17
VII	12512.33	9996.68	5909.81
VIII	11326.62	9072.94	5271.31
IX	11175.45	8695.42	5228.49
X	11515.93	8733.56	5408.62
XI	11804.33	8506.11	5402.51
XII	12075.68	8507.32	5480.09
2011 I-XII	11957.57	9429.30	5681.39
2012 I	12550.89	8616.71	5694.45
II	12889.05	9242.33	5893.35
III	13079.47	9962.35	5875.40
IV	13030.75	9627.42	5725.58
V	12721.08	8842.54	5461.44
VI	12544.90	8638.08	5480.44
VII	12814.09	8760.68	5636.47
VIII	13135.12	8949.88	5796.95
IX	13418.50	8948.59	5805.44
X	13380.65	8827.39	5831.80
XI	12896.44	9059.86	5787.52
XII	13144.18	9814.38	5922.72
2012 I-XII	12965.31	9102.56	5743.26
2013 I	13615.32	11126.31	6161.87
II	13967.33	11336.44	6316.35
III	14418.26	12244.03	6435.58
IV	14675.91	13186.51	6361.01
V	15172.18	14532.41	6647.36
VI	15035.75	13106.62	6299.44
VII	15390.20	14317.54	6517.87
VIII	15195.35	13726.66	6521.47
IX	15269.84	14390.63	6552.36

Тайлбар:

1. *АНУ-ын хөрөнгийн биржийн индекс*
2. *Токиогийн хөрөнгийн биржийн индекс*
3. *Лондонгийн хөрөнгийн биржийн индекс*

Монгол Улсын Үндэсний Статистикийн Хороонд хэвлэв.

Хаяг :
14200 Улаанбаатар, Монгол Улс
Засгийн Газрын III байр, өрөө-110
http://www.nso.mn
http://www.1212.mn
E-mail: information@nso.mn,
nso@magicnet.mn
Факс: (976-11) 329271
Утас: 1212, 322424, 326414